

Årsredovisning 2015

Dnr KS16/8

PM

Kommunledningskontoret

I korthet

Ekerö år 2015

- Första året på den nya mandatperioden. Allianspartierna i Ekerös politiska plattform är inriktning för de kommunala verksamheterna och Kommunfullmäktige har beslutat om 5 verksamhetsmål för mandatperioden. Nämnderna har beslutat om mål för sin verksamhet.
- Uppföljning av verksamhetsmålen vid årsskiftet visar att flertalet mål, både på fullmäktigenivå och på nämnds nivå, inte är uppnådda men på god väg alternativt har påbörjat sin resa mot att nås.
- Kommunens finansiella mål om årets resultat och finansiering av investeringar är uppnått men med tendens till försämrad måluppfyllelse.
- Kommunens resultat är positivt med 52 miljoner kronor, 3,7 procent.
- Balanskravet är uppfyllt, årets resultat justerat med poster som inte ingår i avstämningen visar ett årets balanserade resultat 50 miljoner kronor, 3,6 procent.
- Kommunens resultat tillförs det egna kapitalet och möjliggör både en ökad reservering i resultatutjämningsreserven för att kunna disponeras den dag det blir lågkonjunktur och en reservering för framtidsutveckling.
- Årets balanskravsresultat beräknas till 28 miljoner kronor, 2 procent, efter balanskravsanalys med reservering och disponering av eget kapital.
- 204 miljoner kronor är kommunens totala investeringar under året i bland annat i Färentuna och Närlunda skolor, sporthallen Ekebyhov, Roshagens gruppboende, fler platser särskilt boende vid Färingsöhemmet, vägar, belysning och gång- och cykelvägar.
- I likhet med alla andra kommuner i landet har omfattningen av Ekerös mottagande och integrationsarbete förändrats på en avgörande nivå som inte kunde förutses.
- Vid årsskiftet bodde det 26 984 personer i Ekerö kommun, en folkökning under året med 286 personer eller 1,1 procent, andelen unga under 19 år är 28 procent, hög förvärvsintensitet och lägst arbetslöshet bland länets kommuner.

Framåtblick

- Efter ett decennium av goda ekonomiska resultat pekar prognoserna mot väsentligt kärvare ekonomiska tider. Budget 2016 är på ett plusresultat men på en låg nivå och de kommande åren är det ekonomiskt obalans med underskott om inga avgörande förändringar görs. En starkt bidragande orsak är beslutade förändringar från 1 januari 2016 i inkomstutjämningsystemet.
- Nytt fokusområde är flyktingsmottagandet och integrationsarbete. Bostadsförsörjning, introduktion i samhället, undervisning och praktik/arbete.
- Infrastrukturfrågorna är fortsatt högaktuella och kommer att ytterligare intensifieras – Förbifarten, breddning av Ekerövägen, pendelbåtar och annan kollektivtrafik är exempel.
- Fortsatt byggande i kommunens olika delar, fler bostäder och komplettering av verksamhetslokaler. Skolkapaciteten är central fråga och i närtid blir nya sporthallen vid Ekebyhov klar.
- Arbete pågår för att ta fram ny översiktsplan, målet är beslut en tid innan mandatperiodens slut.

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Kommundirektören har ordet	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
Ekerö och omvärlden.....	6
Det är fler som har intressen i en kommun	6
Ny mandatperiod – den politiska organisationen	6
Tjänstemannaorganisationen 2015	8
Flyktingsituationen 2015 med utblick 2016	9
Kommunens karaktär, invånare och arbete	11
Finansiering av dagens kommunala verksamhet.....	14
Dagens skatteintäkter och generella bidrag samt kommande förändringar	14
God ekonomisk hushållning.....	16
Infrastruktur för framtiden.....	16
Ekerös ekonomi de senaste åren	17
Ekerös kostnader jämfört med andra	20
Ekerö kommuns verksamhetsmål.....	22
Måluppfyllelse för de 5 övergripande verksamhetsmålen	22
Nämndernas måluppfyllelse i sammanfattning.....	28
Resultat 2015.....	29
Kommunens samlade verksamhet	29
Södertörns Brandförsvarsförbund.....	29
Den kommunala koncernen	30
AB Ekerö Bostäder	31
Verksamhet	31
Resultat.....	32
Redovisnings- och värderingsprinciper.....	32
Framåtblick.....	33
Ekerö kommun.....	33
Resultatet.....	33
Reservering av del av årets resultat	34
Eget kapital och balanskravsanalys	35
Verksamhetens kostnader och intäkter	35
Verksamhetskostnader finansierade med tidigare års öronmärkt eget kapital	38
Skatteintäkter och generella bidrag.....	39
Finansnetto	40
Balansomslutning.....	40

Ekonomisk ställning och finansiell analys	41
Resultat och kapacitet	41
Risk.....	46
Kontroll.....	47
Nyckeltal	49
Investeringar.....	50
Kommunens medarbetare.....	52
Personalstatistik Ekerö kommun	55
Nämnder och Kommunstyrelse	
Barn- och utbildningsnämnden.....	56
Socialnämnden.....	62
Kultur- och fritidsnämnden	67
Byggnadsnämnden	70
Miljönämnden.....	73
Tekniska nämnden	76
Kommunstyrelsens förvaltning.....	80
Kommunstyrelsen produktionsorganisation	85
Politisk verksamhet.....	90
Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar	92
Resultaträkning.....	92
Balansräkning	93
Kassaflödesrapport.....	94
Noter	95
Driftredovisning.....	105
Externa utförare Socialnämnden.....	105
Upplysningar om redovisningsprinciper	106
Ord- och begreppsförklaringar	109

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det här är mitt första år som Kommunstyrelsens ordförande och jag har nöjet att kunna kommentera ett positivt resultat. Ekerö har under de senaste elva åren redovisat goda positiva resultat och av dessa har resultatet i nio år överträffat det budgeterade positiva resultatet. Resultatet uppgick till 52 mnkr vilket överstiger det budgeterade resultatet med 33,7 mnkr.

En stark ekonomi är en förutsättning för en långsiktigt god utveckling i kommunen. Det gör att vi kan skapa handlingsutrymme för att fortsätta att satsa på välfärdens kärna och det som verkligen är viktigt. Det ger oss även utrymme att på ett ansvarsfullt sätt använda medel för att kunna parera sämre ekonomiska tider och möjliggör satsningar inom samhällsviktiga områden.

Vi befinner oss i en tid av många stora och viktiga beslut, inte minst när det gäller infrastruktur. Vi är på väg från att vara en kommun präglad av vår landsbygd till att bli en småstad. Detta möjliggörs av byggandet av Förbifart Stockholm och breddning av Ekerövägen. Detta gör även att vi behöver planera för en ökad kommunal service såsom fler äldreboenden och skolor och utvecklingen av Ekerö- och Stenhamra centrum.

Våra långsiktiga satsningar har gett goda resultat och under året hamnade vi på plats 9 av 290 kommuner gällande meritvärden i skolan och på plats 20 i den sammantagna bedömningen samtidigt som ett av kommunens äldreboenden har fått utmärkelsen "Sveriges bästa äldreboende".

Tack vare en god ekonomisk hushållning kan vi redovisa ett positivt resultat för elfte året i rad. Vi ser dock hur både Sverige och Ekerö kommun står inför stora utmaningar. En kombination av ett minskat skatteunderlag, den rödgröna regeringens ändringar i det kommunala inkomstutjämningsystemet och ett ökat behov av kommunal service ger både ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar. Ska vi klara av att kombinera fortsatt höga ambitioner i den kommunala servicen med mer pressade ekonomiska ramar krävs att vi vågar utmana nuvarande arbetssätt. Med en bra uppföljning av kommunens ekonomi kan vi fullgöra det kommunala uppdraget och upprätthålla den goda kvalitet vi har i våra verksamheter. Jag vill passa på att framföra ett tack till alla er duktiga tjänstemän som jobbar i den andan varje dag.

Ekerö i februari 2016

Adam Reuterskiöld (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören har ordet

Vi lämnar 2015 bakom oss med ett starkt ekonomiskt resultat och med de finansiella resultatmålen för året uppnådda med mycket god marginal! Våra verksamheter har genom god ordning, anpassningsförmåga och kostnadsmedvetenhet återigen till stor del bidragit till det positiva resultatet. Detta med bibehållen kvalitet och kundnöjdhet!

Dock är de ekonomiska utsikterna för Ekerö kommun de kommande åren kärvare än vad vi kommit att vänja oss vid. Vi kommer under en följd av år behöva göra stora investeringar. Detta i kombination med de förändringar Riksdagen beslutat om beträffande det kommunala inkomstsutjämningsystemet, förändringar som slår kraftigt negativt för Ekerö kommuns del, gör att vår ekonomi måste präglas av återhållsamhet och vår verksamhet av än större effektivitet. Detta skall dock ske med fortsatt god kvalitet i våra verksamheter.

För att få den ekvationen att gå ihop behöver vi som organisation ställa oss frågan om vi ska göra allt vi redan gör och om vi kan göra det på ett enklare och mer effektivt sätt. I det sistnämnda kan vi komma att behöva hjälp av Riksdag och Regering för att få ett enklare och smidigare regelverk att förhålla oss till, något som en stor del av Sveriges kommuner idag efterfrågar för att klara morgondagens välfärdsuppdrag.

Ett av de välfärdsuppdragen utgörs av flykting- och integrationsfrågan vilken, inte minst under hösten, kom att utgöra den enskilt största frågan för oss och berörde nära nog alla Ekerö kommuns verksamheter. Jag känner en stolthet över hur Ekerö kommun har tacklat den frågan hitintills och jag vill uttrycka min stora uppskattning till alla dem som har bidragit i den svåra uppgiften och gjort ett fantastiskt jobb!

Den gemensamma syn på de värden som är viktiga för oss medarbetare, tillsammans med den professionalitet och det stora engagemang som kännetecknar vår organisation, kommer vi att ha nytta av under kommande år där både integrationsfrågan och det framtida tuffa ekonomiska läget är av avgörande betydelse för såväl Ekerö kommun som de nya Ekeröbor vi har att välkomna!

Min förhoppning är att vi ska lyckas väl med de uppgifter vi står inför och att våra medborgare fortsatt ska känna sig nöjda och stolta över hur vi tjänstemän, på uppdrag av kommunens förtroendevalda, förvaltar och utvecklar kommunens verksamheter på ett effektivt och professionellt sätt.

Ekerö i februari 2016

Lars Hortlund
Kommundirektör

Ekerö och omvärlden

Ekerö kommun finns i en attraktiv region i Sverige och ligger nordväst om Stockholm. Till befolkningen räknas Ekerö som en medelstor kommun och tillhör kommungruppen "Förortskommuner till storstäder". Det kommunala uppdraget är reglerat i Kommunallagen och merparten av de verksamheter som kommunen ansvarar för är styrd av speciallagstiftning.

Det är fler som har intressen i en kommun

Den kommunala organisation har i uppdrag att tillhandahålla den service och verksamhet som är kommunens uppdrag och som solidariskt finansieras genom skatten, till dem som bor eller är verksam i kommunen. Ekeröborna är därför den viktigaste målgruppen tillsammans med företagarna och andra som är beroende av kommunen. Det finns många andra som den kommunala organisationen har nära samröre med. Det är till exempel finansiärer, samarbetspartner, leverantörer och media. Kommunens samlade verksamhet är dels den verksamhet kommunen driver i kommunkoncernen och dels genom uppdragsföretag.

I en kommun kan man vara invånare och man kan vara medlem. Medlem är den som är folkbokförd i kommunen, äger fast egendom eller är där taxerad till kommunalskatt. Den som är folkbokförd i kommunen och som senast på valdagen fyller 18 år, väljer i allmänna val ledamöter till Kommunfullmäktige som är kommunens högsta politiska organ.

Det kommunala självstyret är grunden för den kommunala verksamheten och är reglerat i kommunallagen. Den allra största delen av verksamheterna är också reglerade i speciallagstiftningar. Den kommunala organisationen har en omfattande roll som myndighetsutövare. Den kommunala verksamheten är lokal och styrs med kommunalpolitiska beslut. Den egna utvecklingen är beroende av den allmänna samhällsutvecklingen. Konjunkturläge, arbetslöshet och inte minst utvecklingen av storstadsregionen, inverkar direkt på förutsättningarna. Beslut på andra politiska nivåer som i riksdagen men även i landstinget, har stor betydelse för de kommunala förutsättningarna och utvecklingen.

Ny mandatperiod – den politiska organisationen

Kommunfullmäktige är den beslutande församlingen och tillsätter Kommunstyrelse. Fullmäktige tillsätter de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt särskilda författningar eller för verksamheten i övrigt. Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Kommunfullmäktiges 41 mandat fördelar sig på 9 partier. Efter valet i september 2014 har den borgerliga alliansen i Ekerö fortsatt majoritet. Mandatfördelningen per parti för mandatperioden 2015-2018 förändrades något jämfört föregående mandatperiod. Valdeltagande år 2014 var 88,33 procent, en ökning med 0,25 jämfört val 2010.

I oktober 2014 tillträdde nya Kommunfullmäktige och år 2015 är första året under den nya mandatperioden 2015-2018 med ny sammansättning av ledamöter i nämnderna och en något förändrad politisk organisation. Kommunalråd, tillika Kommunstyrelsens ordförande, är Adam Reuter-skiöld (M). Oppositionsråd är Hanna Svensson (S)

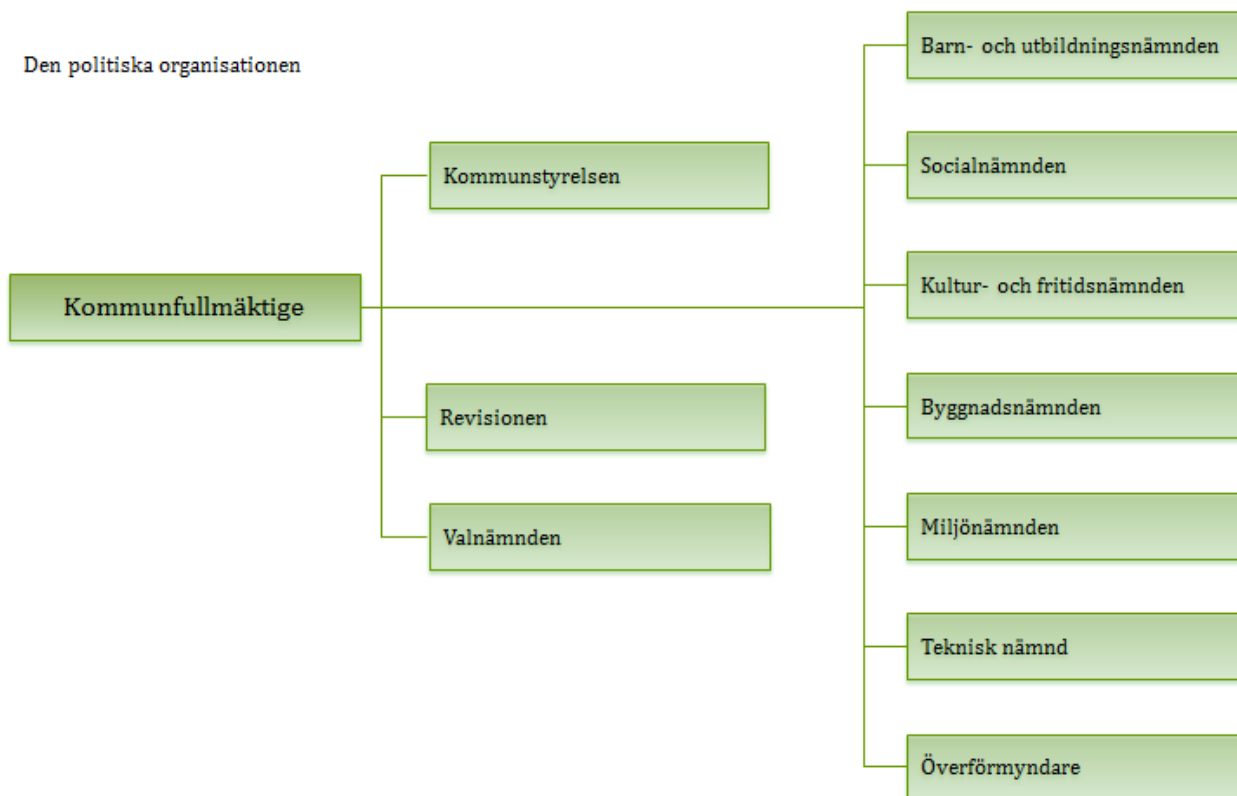
Kommunfullmäktige	2014	2010
Moderata Samlingspartiet	16	18
Folkpartiet Liberalerna	3	4
Centerpartiet	3	2
Kristdemokraterna	2	2
Socialdemokraterna	6	5
Vänsterpartiet	1	1
Miljöpartiet de gröna	5	4
Ö-partiet	3	4
Sverigedemokraterna	2	1
Antal mandat	41	41

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Ordförande:
Inger Linge (M)

Utöver Valnämnden består den politiska organisationen 2015-2018 av sex nämnder: Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Byggnadsnämnden, Miljönämnden och Tekniska nämnden.

Överförmyndaren är utsedd av Kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har, utöver sitt ansvar i lag, även ansvar för Kommunstyrelsens förvaltning och den kommunala produktionsorganisationen för omsorg respektive för kultur och fritid.

Ekerö tillämpar i huvudsak två organisationsstrukturer: beställar- utförarmodell och traditionell förvaltningsmodell. Här finns även myndighetsutövning. Socialnämnden och Kultur- och fritidsnämnden är beställarnämnder. De ansvariga nämnderna reglerar uppdrag och kostnadsersättning med externa och interna utförare i avtal och överenskommelser. Från denna mandatperiod är Barn- och utbildningsnämnden förvaltningsnämnd med finansiering till privata utförare av förskola och skola likväl som till kommunala utförare och har utföransvar för de kommunala förskole-enheterna och skolenheterna. Barn och föräldrar väljer barnomsorg och skola i antingen en kommunal enhet eller en alternativ utförare. Den ekonomiska ersättningen följer barnet. Inom både äldreomsorg och för personer med funktionsnedsättning finns enheter som drivs av såväl externa entreprenörer som av kommunen. Lagen om valfrihetssystem används inom hemtjänst, medicinsk fotvård och ytterligare tjänster inom socialtjänsten och den enskilde väljer vem som ska utföra tjänsten bland dem som har fått tillstånd av Socialnämnden. Övriga nämnder och dess verksamhet är organiserade utifrån en traditionell förvaltningsmodell.

I beslut om ny politisk organisation inkluderas omfattningen av partiernas politiska sekreterare. Samtliga partier har, i enlighet med omfattningen i regelverket, anställda politiska sekreterare.

Den 1 januari 2014 gick Ekerös familjerätt samman med Solna och Sundbybergs kommuner. En gemensam familjerättsnämnd bildades.

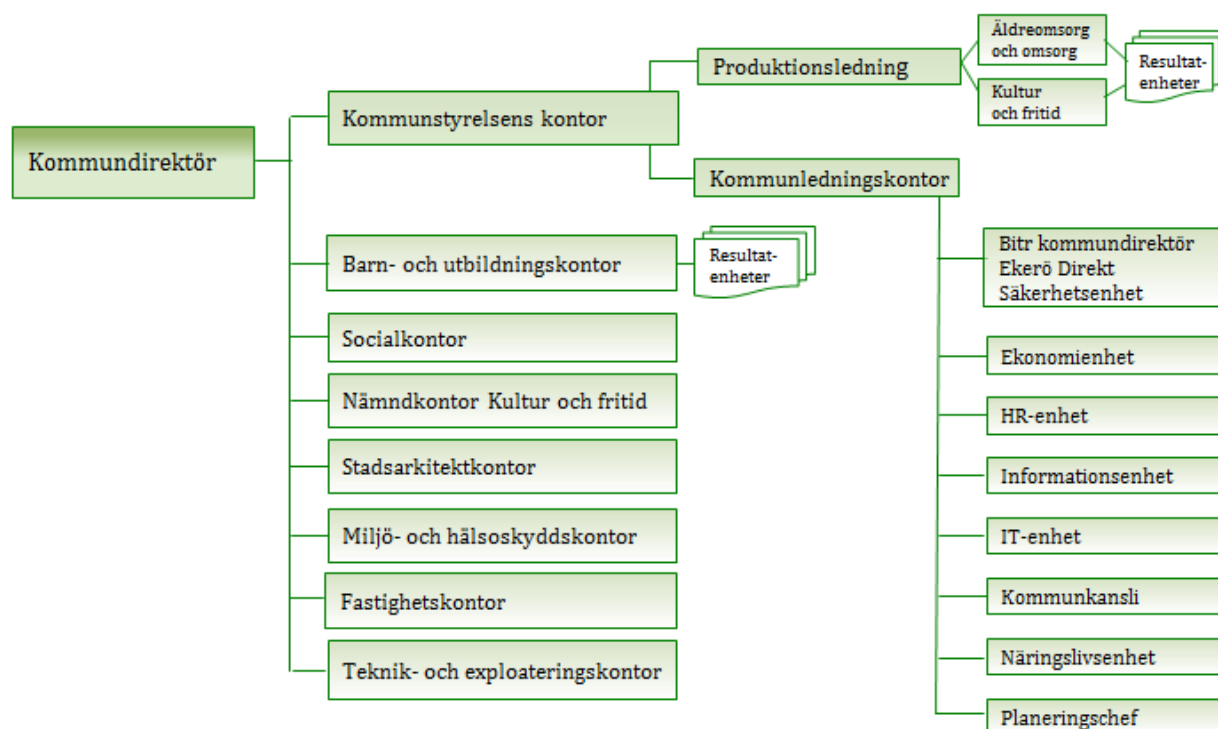
Ekerö är en av tio medlemskommuner i Sbff (Södertörns brandförsvärsförbund). Ekerös brandförsvär finns i kommunen men är en del av Sbff:s organisation. Kommunalförbundets medlemskommuner är Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Den politiska styrningen utgår från förbundsdirektionen. Ekerös representation i direktionen är kommunalrådet som ordinarie ledamot och oppositionsrådet som ersättare.

I kommunkoncernen ingår det helägda bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder. Samägda företag utan betydande inflytande är AB Värlljus och AB Stockholmsregionens Försäkring. Sedan 1 maj 2014 har Ekerö kommun med sin vatten- och avloppsförsörjning inträtt med dotterbolaget Ekerövatten i Roslagsvatten AB. Ett kommunalägt VA-bolag med de sex kommunerna Österåker, Vaxholm, Vallentuna, Knivsta, Täby och Danderyd.

Tjänstemannaorganisationen 2015

Kommundirektören är högst ansvarig tjänsteman. Tjänstemannaorganisationen är inte en spegelbild av den politiska organisationen. Kommunstyrelsen är anställande myndighet för all personal oavsett var i organisationen arbetsenheten finns, i en förskola, skola, särskilt boendet, kulturskola, socialkontor, förvaltningskontor eller i någon av alla de andra enheterna.

Tjänstemannaorganisationen

Hösten 2014 delades tidigare tekniskt kontor i två kontor – fastighetskontor och teknik- och exploateringskontor. Sedan februari 2015 är fastighetskontoret samlokaliserat med det helägda kommunala bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder. Både kommunen och bolaget är relativt små och syftet är att optimera de gemensamma resurserna och kvalificerad kompetens utan avkall på att kommunen och bolaget är två juridiska personer. VD för bostadsbolaget är tillika chef för fastighetskontoret.

I januari 2015 sjösattes det nya kontaktcentret Ekerö Direkt i den kommunala tjänstemannaorganisationen och är en del av kommunledningskontoret organisatoriskt tillhörande Kommunstyrelsens förvaltning. Resurser som tidigare var spridd på kommunens olika förvaltningar samordnades under gemensam ledning med tydligt serviceuppdrag.

Den 1 september 2015 förändrades socialtjänstens tjänstemannaorganisation, beställarkontor och nämndkontor förenas under gemensam ledning. Den 1 oktober 2015 övertog Stockholms läns kommuner huvudmannaskapet från landstinget över verksamheten hemsjukvård i gruppbostad och daglig verksamhet för personer enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Verksamheten är del av Socialnämndens ansvar och utförs på nämndens uppdrag av den kommunala produktionsorganisationen omsorg.

Den 1 januari 2016 förändras tjänstemannaorganisation omfattande förskolor och skolors beställarkontor och den kommunala produktionsledningen. Ledning och administration samordnas i en gemensam barn- och utbildningsförvaltning under ansvarig chef.

Flyktingsituationen 2015 med utblick 2016

Under 2015 har Sverige tagit emot fler asylsökanden än någonsin tidigare. Över 160 000 människor sökte asyl i Sverige under året och av dessa var fler än 30 000 ensamkommande barn. Staten ansvarar för asyl- och flyktingmottagandet i Sverige, men mycket av det konkreta arbetet sker ute i kommunerna. Alla ensamkommande måste få boende och omsorg och alla barn och unga erbjudas skola. Det stora antalet personer i mottagandet leder till att kommuner måste arbeta intensivt med att hitta boenden.

Precis som för alla andra kommuner i landet så har även Ekerös förutsättningar rörande mottagande och integration drastiskt förändras under året. Detta gäller framförallt för de ensamkommande barnen som kommunerna ansvarar för direkt efter att de har registrerats och anvisats en kommun. För 2015 hade Ekerö ett avtal med Migrationsverket om att ta emot 17 ensamkommande barn, vid årets slut summeras mottagandet till 84. Den stora utmaningen i denna ökning är att finna väl fungerande boenden, förse alla med en god man samt följa upp att skolgång och att allt annat runt barnen fungerar.

Som en följd av det stora antalet asylsökanden till Sverige har kommunerna utöver sitt ordinarie uppdrag i integrationsarbetet även stöttat Migrationsverket och staten i asyl- och flyktingmottandets. Under hösten blev det uppenbart för Migrationsverket att de inte skulle klara av att garantera tak över huvudet för alla de människor som sökte sig till Sverige. Via Länsstyrelserna gick Migrationsverket ut till landets samtliga kommuner med en förfrågan om vilka befintliga lokaler som kommunerna hade som snabbt kunde ställas om till tillfälliga boendeplatser för asylsökanden.

En inventering av kommunens lokaler genomfördes och kommunledningskontoret kom fram till att Stenhamra tidigare förskola var den bäst lämpade lokalen för detta ändamål. Detta byggde på en samlad bedömning av lokalens lämplighet vad det gäller yta, placering och påverkan på befintliga verksamheter. Efter avstämning i Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnades Stenhamra gamla förskola in som kommunens huvudförslag till Migrationsverket och bedömningen var att verksamheten skulle kunna startas med en veckas varsel.

Utöver förfrågan om tillfälliga boendeplatser för asylsökande så kontaktades Ekerö även av Stockholm stad, som på Migrationsverkets uppdrag är ankomstkommun för ensamkommande barn. Stockholm bad om hjälp då stadens kapacitet inte längre räckte till avseende tillfälligt boende för ensamkommande barn. Stockholm hade då ett väldigt hårt tryck på sig och det kom mellan 50 och 100 barn per dag till Stockholms central. Ett ankomstboende är det första stoppet för barnen efter att de har registrerats av Stockholms socialjour och kan liknas med tillfälliga boendeplatser asylsökande.

Ett intensivt arbete påbörjades med att iordningställa lokalen samt att sätta en organisation för att med kort varsel kunna driftsätta ett boende i Stenhamra.

Den 27:e oktober ställde sig en enig Kommunstyrelse bakom tanken, att efter förfrågan från Migrationsverket eller Stockholms stad, använda Stenhamra förskolas tidigare lokaler som tillfälliga boendeplatser för asylsökande och eller ankomstboende för ensamkommande barn. Då ingen formell begäran om att ianspråkta Stenhamra tidigare förskola kom från Migrationsverket, så beslutades att istället använda lokalen för att hjälpa Stockholm stad.

Ett avtal om 50 boendeplatser för ensamkommande barn tecknades mellan Ekerö och Stockholm och den 4 november driftsattes ankomstboendet. Samarbetet med Stockholm pågick fram till den 4 januari 2016 då verksamheten avvecklades som följd av att antalet ensamkommande som anlände till Stockholm hade minskat så pass mycket att det inte längre fanns behov av Ekerös hjälp.

Under de två månader som ankomstboendet var i drift så mellanlandade där cirka 160 barn och ungdomar. Verksamheten utmärktes av ett enormt engagemang där den kommunala organisationen och civilsamhället arbetade tätt tillsammans för att skapa en trygg och meningsfull tid för de boende. Totalt var ett femtiotal kommunanställda och cirka 70 volontärer engagerade på olika sätt i ankomstboendet. I enlighet med avtalet så ersatte Stockholms stad Ekerö kommun för alla faktiska kostnader kopplat till iordningställandet av lokalen samt driften av boendet.

I juni 2015 tecknade kommunen avtal, efter beslut i Kommunstyrelsen, om att hyra det före detta behandlingshemmet Sundsgården. Under hösten startade där två boenden för ensamkommande barn med 11 platser vardera samt ett boende för nyanlända vuxna och ett familjeboende. Delar av lokalerna på platsen används till föreningsaktiviteter för de som bor på Sundsgården men även för andra Ekeröbor. Tanken är att Sundsgården ska bli en mötesplats för nya och gamla Ekeröbor.

Under året tog kommunen totalt emot 84 ensamkommande barn och unga. Vid årsskiftet var 29 av dessa boende i kommunen medan övriga bor på olika håll i landet då tillräckligt antal boendeplatser inte finns i kommunen. 34 nyanlända med upphållstillstånd var boende i kommunen.

Migrationsverket har för 2016 aviserat 104 nyanlända personer med uppehållstillstånd till Ekerö och 116 asylsökande ensamkommande barn. För den sistnämnda gruppen har Migrationsverket angett att det antal kommunen redan tagit emot ska räknas av det aviserade antalet. Nettoökningen ensamkommande barn skulle med dessa förutsättningar bli 32.

Den 27 januari antog Riksdagen en ny lag om mottagande av nyanlända som beviljats uppehållstillstånd. Lagen innebär i korthet en skyldighet för kommunerna att direkt efter anvisning ta emot en nyanländ i kommunen.

Det är i dag långa väntetider för nyanlända för att få en kommunplacering då kommunerna tar emot när bostad kan erbjudas. Med den nya lagen kommer kraven på kommunerna att skapa boendeplatser att öka.

Därutöver har Regeringen gett Migrationsverket i uppdrag att ta fram en ny anvisningsmodell för ensamkommande barn och unga att gälla från och med 1 april 2016. Modellen kommer att innebära att de ensamkommande fördelas utifrån en fastställd andel av det totala antalet som förväntas söka asyl. Denna modell kommer troligen att ersätta de överenskommelser som idag finns mellan Migrationsverket och kommunerna.

Det är fortsatt svårt att prognosticera utvecklingen mer exakt än vad som angetts ovan med tillägget att behovet av boende och integrationsinsatser för såväl asylsökande ensamkommande barn som nyanlända med uppehållstillstånd kommer att öka i förhållande till nuvarande nivå och också sannolikt även i förhållande till det antal som tidigare aviserats från Migrationsverkets sida.

Kommunens karaktär, invånare och arbete

Ekerö är till ytan en i länet ganska stor kommun bestående av en mängd öar i Mälaren. Landarealen uppgår till 218 kvadratkilometer och karaktärsmässigt är här en blandning av stad och landsbygd. Här bor 124 invånare i snitt per kvadratkilometer landyta med en koncentration runt centrumområdena på Färingsö och på Ekerö. I länet finns det bara sex kommuner med glesare befolkning. Bland landets 50 största öar finns Färingsö Eldgarnsö inräknade som den 12:e största och på 15:e plats Ekerön Munsön. Största öarna är Gotland och Öland följt av Södertörn.

I Ekerö kommun finns inga höghus och andelen småhus med äganderätt dominerar. Enligt Statistiska Centralbyråns uppgifter 2014 är andelen småhus 87 procent av de drygt 9 200 lägenheterna i bostadsbeståndet. Under 2014 färdigställdes 114 bostäder i nybyggda hus fördelat med 64 procent småhus och 36 procent lägenheter i flerbostadshus att jämföra med 71 stycken småhus år 2013, allt enligt Statistiska Centralbyråns statistikuppgifter.

Under 2012 "sprängdes" gränsen för invånarantal 26 000 och under 2015 kom vi nästan upp till nästa tusengräns.

Vid årsskiftet 2015/ 2016 bor det 26 984 personer i Ekerö kommun. Under 2015 ökade invånarantalet lite mindre än året innan, en ökning med närapå 290 personer eller 1,1 procent.

Folkmängdens förändring	2015	2014	2013	2012	2011
Födda	274	266	291	265	243
Döda	149	160	142	159	160
Inflyttade	1873	1 900	1 674	1 746	1 738
Utflyttade	1716	1 661	1 629	1 462	1 469
Befolkningsökning	286	343	195	393	357
Total befolkning	26 984	26 698	26 355	26 160	25 767
Årlig ökning, procent	1,1	1,3	0,7	1,5	1,4

Ekerös folkökning 2015 består i ett födelseöverskott om 127 Ekeröbor, 44 procent, och ett inflyttningsnetto om 159 personer, 56 procent. Folkökningen under 2015 är lägre med omkring 60 personer än vad som antagits i befolkningsprognosen.

Av de mer än 2,1 miljoner som bor i Stockholms län är 1,2 procent Ekeröbor. Under 2015 var befolkningsökningen i Ekerö i förhållande till det totala invånarantalet bland den lägre i länets kommuner. 1,06 procent placerar Ekerö som nummer 22 störst ökning bland länets 26 kommuner. På samma sätt som föregående år är det i Sundbyberg som folkökningen är högst i länet, 4,4 procent, följt av Nykvarn med 3,7 procent och sedan Solna 2,8 procent. Danderyd har även i år den lägsta ökningen, 0,4 procent, strax lägre än Vaxholm 0,45 procent, Botkyrka 0,6 procent och Södertälje 1,04 procent.

Vid årsskiftet är antal invånare i Stockholms län drygt 2 231 400, en ökning med 33 400 nya länsbor eller 1,5 procent. För andra året i rad är ökningen marginellt mindre än under år 2013. Mer än en femtedel, 22,6 procent, av Sveriges befolkning bor i Stockholm. Samma förhållande som året innan.

Enligt Statistiska Centralbyrån ökade Sveriges befolkning under 2015 med 103 662 personer, 1,06 procent, och vid årets slut uppgick den till 9 851 017 personer. Det är den hittills högsta uppmätta ökningen i antal mellan två år. Sveriges folkökning under 2015 berodde på ett födelseöverskott till 23 procent, skillnaden mellan födda och döda, och ett invandringsöverskott till 77 procent, skillnaden mellan invandrade och utvandrade. Enligt Statistiska Centralbyrån innebar den stora flyktingströmmen under 2015, främst under sensommaren och hösten, 163 000 nya asylsökande enligt statistik från Migrationsverket. Eftersom handläggningstiden för att beviljas uppehållstillstånd ofta överstiger ett år kommer många av de som får uppehållstillstånd att räknas som invandrade och folkbokförda först under 2016 eller kanske till och med under 2017.

Efter några år med lägre barnafödande återgick barnafödandet under år 2013 i Ekerö till en något mer normal nivå, strax under 300 nyfödda, även om det var långt från rekordåren. Under 2014 sjönk

barnafödandet tillbaka igen till nu 266 barn och under 2015 föddes 274 nya Ekeröbarn. Under 2015 var det totalt 1 873 personer som flyttade in i kommunen, flertalet, 73 procent, kom från andra kommuner i länet. Under året flyttade 1 716 invånare ut från Ekerö kommun.

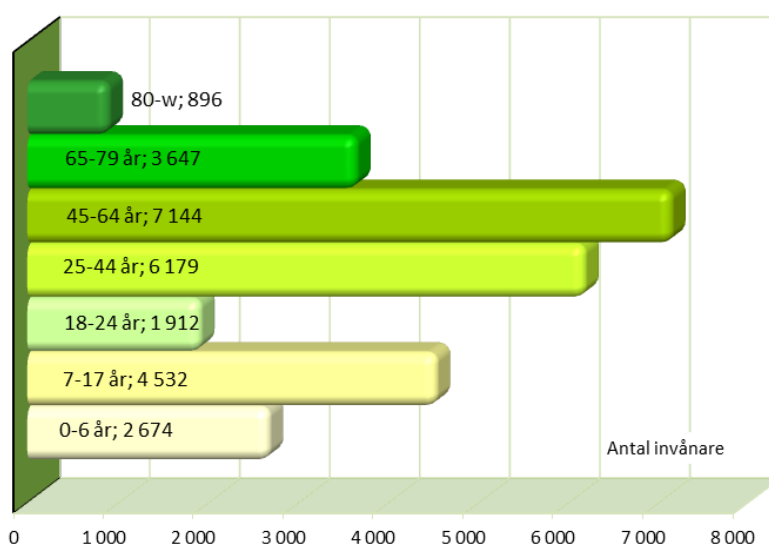
Enligt Statistiska Centralbyrån har under de senaste 20 åren folkökningen för männen varit högre än för kvinnorna och för första gången i den svenska befolkningsstatistikens historia blev vid utgången av år 2015 antalet män i befolkningen fler än antalet kvinnor. Viss övervikt för män har det redan varit i Ekerö kommun de senaste åren. Vid årsskiftet var andelen män 50,3 procent och andelen kvinnor 49,7 procent på samma sätt som ett år tidigare. Befolkningen är ung och medelåldern uppgår till 39,2 år, årligen sker en liten höjning och i år med 0,2 år. Snittåldern har ökat med 0,1 till 39,1 år i Stockholms län. Det är 13 länskommuner med samma eller lägre medelålder bland befolkningen som bland Ekeröborna. Fortsatt är det Huddinge kommun med lägst medelålder, 37,3 år och Norrtälje med länets högsta kommun-medelålder, 45,2 år.

Bland Ekerös invånare har 13,7 procent utländsk bakgrund. Successivt ökar andelen och nu senast med 0,3 procent jämfört ett år tidigare. Motsvarande siffra i Stockholms län är 31,3 procent och i riket 22,2 procent och de har ökat med 0,6 respektive 0,7 procent. Andelen utländska medborgare i Ekerö är ungefär samma som för ett år sedan, 5,3 procent. I Stockholms län är det 10,6 procent och i hela riket 7,9 procent.

Många i Ekerö är unga även om det under flera år skett en successiv viss minskning. Vid årsskiftet var 27,7 procent, 7 485 barn och ungdomar till och med 18 år, vilket är en ökning med totalt 142 och en liten procentuell ökning jämfört ett år tidigare.

Av alla Ekeröbor är 3,3 procent 80 år eller äldre, en ökning med nästan 50 personer och en liten andelsökning. Gruppen "yngre pensionärer", 65-79 år, fortsätter öka, under året med 100 personer och utgör 13,5 procent av hela kommunbefolkningen.

Ekerös befolkning i åldersgrupper 2015

De tre senaste åren har antalet barn i grundskoleålder ökat, målgruppen motsvarar vid årsskiftet 4 332 barn och unga. Det är 165 fler eller en ökning med 4 procent jämfört året innan. Ungdomar i gymnasieålder har blivit färre under flera års tid. Under 2015 planar förändringen ut och det är i stort sett samma antal i åldern 16-18 år som för ett år sedan, totalt 950 unga. Barn i förskoleålder ökade i antal under 2014 med 1,3 procent, nära 30 barn, men minskar i gengäld med 40 barn eller 2,1 procent under 2015 till totalt 1 900 barn i åldern 1-5 år vid utgången av december 2015.

Översiktsplanen pekar ut en koncentration av utbyggnaden inom det så kallade "tätortsbandet". Detta för att bland annat optimalt tillvarata kommunala investeringar, men också för att möjliggöra en levande landsbygd. Byggnation av nya bostäder sker även utanför området.

Ekerö kommun har en hög förvärvsintensitet. I åldern 20-64 år är den totalt 85,4 procent och för kvinnorna 84,8 procent. Högst förvärvsintensitet i länet har Nykvarn med 86,8 procent därefter Vallentuna och Ekerö den tredje högsta. Ekerös kvinnor har den fjärde högsta förvärvsintensiteten i länet.

I Stockholms län är förvärvsintensiteten 78,8 procent totalt och för kvinnor 77,6 procent. Många pendlar ut från kommunen, drygt 8 300. Men det finns också de som pendlar in till arbete i Ekerö från andra kommuner och nettopendlingen uppgår till närapå 4 900 personer.

Invånarna i Ekerö är välutbildade och många är egenföretagare. Den öppna arbetslösheten bland Ekeröborna har minskat under flera år och är enligt Arbetsförmedlingens statistik i december lägst bland länets kommuner.

Vid årsskiftet var andelen arbetslösa 16-64 år i riket 4,3 procent vilket är samma nivå som för ett år sedan. I Stockholms län är arbetslösheten 3,8 procent. I Ekerö är andelen arbetslösa 1,7 procent vilket är 0,2 procent lägre än vid utgången av år 2014. Lägst arbetslöshet följs sedan av Vaxholm och Vallentuna kommuner med 1,8 procent och Danderyds kommun 1,9 procent. Högst arbetslöshet bland länets kommuner finns i Södertälje 7,2 procent, Botkyrka 6,1 procent och Järfälla 5,2 procent.

I gruppen unga 18-24 år är arbetslösheten högre. Bland Ekerös unga vuxna var den vid årsskiftet 2,2 procent eller motsvarande 26 personer. Under de två senaste åren har arbetslösheten sjunkit och senast nu med 0,3 procent jämfört 2014 (totalt drygt 30 unga) och ytterligare 0,9 procent jämfört år 2013 då nästan 40 unga var öppet arbetslösa.

Jämfört kommunerna i länet har idag fyra kommuner lägre ungdomsarbetslöshet. Vallentuna lägst med 1,4 procent följt av Danderyd 1,6 procent och Nykvarn och Täby på 1,9 respektive 2,0 procent. Högsta arbetslösheten i länet för unga vuxna finns i Botkyrka med 6 procent följt av Södertälje 5,1 procent samt 4,9 procent i Sigtuna och i Haninge. Men även i dessa kommuner har arbetslösheten för unga minskat under året i likhet med totalt för länet och riket. Arbetslösheten i åldersgruppen 18-24 år är vid årsskiftet för riket 5,4 procent (5,7 procent år 2014 och 6,4 procent år 2013) och i Stockholms län 3,8 procent (4,2 procent år 2014 och 5,1 procent år 2013).

De redovisade uppgifterna är de öppet arbetslösa. Andelen arbetslösa sjunker om dem i olika åtgärdsprogram exkluderas.

Ekerö kommun har ett småskaligt näringsliv. Det privata näringslivet domineras av småföretag inom tjänste- och servicesektorn samt inom handel och hantverk. Traditionellt starka näringsgrenar som jordbruk och trädgårdsnäring rymmer idag flera mycket moderna handelsträdgårdar och verksamheter under stark utveckling såsom odling av blommor och grönsaker i stor skala samt hästsport. Antalet företag som finns registrerade eller är verksamma i Ekerö kommun har de senaste decennierna ökat mycket snabbt och uppgår idag till fler än 3 300. De största privata företagen har 50-100 anställda. Ekerö kommun har sett över tid haft en positiv trend vad gäller ranking i olika undersökningar om företagsklimatet. Dialog och engagemang från förtroendevalda, företagare och tjänstemän har varit avgörande faktorer.

Varje år utses årets Ekeröföretagare i samarbete mellan Näringslivsrådet i Ekerö kommun, Mälareörnas Företagarförening, Handelskammaren Ekerö/Västerort, Företagarna Sundbyberg/Ekerö, Företagarna i Ekerö centrum och Mälareörnas Nyheter. M G Rental fick priset som Årets Ekeröföretagare 2015 och årets NYföretagarpris som delas ut av Ekerös företagarorganisationer gick till Bageri Ekerö.

FAKTARUTA

Alla uppgifter om arbetslöshet är enligt Arbetsförmedlingens definition som gäller sedan den 30 september 2011. Andelen arbetslösa relateras till den registerbaserade arbetskraften.

Registerbaserade arbetskraften består av tre delar:

- Förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt arbetsmarknadsstatistiken Rams). Består av alla som bor på en ort och som jobbar på orten eller som pendlar till jobb på annan ort. Uppgifter uppdateras en gång per år i november.
- Öppet arbetslösa (inskrivna arbetsförmedlingen).
- Personer i program med aktivitetsstöd (inskrivna arbetsförmedlingen).

Finansiering av dagens kommunala verksamhet

Kommunal verksamhet finansieras till allra största delen med skatteintäkter och generella statsbidrag samt med kommunal fastighetsavgift. Mer än fyra femtedelar är sådana intäkter i Ekerö.

För vissa verksamheter betalar den som använder tjänsten - kommunens kunder - en avgift eller taxa som delfinansierar verksamheten.

Kommunernas möjlighet att själva bestämma hur mycket och på vilket sätt avgifter ska tas ut varierar mellan verksamheterna. Kommunens möjlighet att besluta om avgiftsnivåer är till stor del begränsade genom statliga reformer om maxtaxa. Att inte ta ut högre avgifter än vad som är motiverat av den enskilda verksamhetens kostnader regleras i kommunallagen genom självkostnadsprincipen.

Avfallsverksamheten finansieras i sin helhet inom kollektivet kunder och kostnaderna får inte övervältras på skattekollektivet, styrande är lagen som reglerar att alla kostnader ska balanseras med verksamhetskollektivets avgifter. Samma sak gäller för vatten- och avloppshantering.

Övriga intäkter är riktade statsbidrag och intäkter som momsbidrag som kompensation för köp av verksamhet av privata företag, ersättningar för vissa verksamheter från försäkringskassan, EU-bidrag, bostads- och lokalhyror och försäljning av verksamhet till andra kommuner. Här finns också de reavinsten som kommunen gör vid försäljning av mark och bostäder.

Det finns allt fler riktade statsbidrag och allt mer av verksamheten finansieras med sådana statsbidrag och styrs utifrån de nationella förutsättningar som gäller för att kunna rekvirera dem. Det i omfattning ökade kommunala uppdraget inom flyktingmottagande och integration avspeglas i summan av kommunens statsbidragsintäkter och kommer ytterligare att trappas upp nästa år.

Dagens skatteintäkter och generella bidrag samt kommande förändringar

En av grundstenarna för den kommunala självstyrelsen är rätten att bestämma hur mycket skatt som ska tas ut av kommuninvånarna. Merparten av de kommunala verksamheterna är obligatoriska. Därför gäller krav på att ge förutsättningar för att servicen ska vara likvärdig i landets kommuner för de i lag reglerade verksamheterna. Kommunerna har statens uppdrag att bedriva obligatoriska kärnverksamheter och skjuter till medel inom generella statsbidrag – utjämningsystemen inklusive resurserna som fanns i basen för den kommun fastighetsavgiften.

Den kommunala skattesatsen i Ekerö år 2015 är 19:23. Skattesatsen har varit oförändrad sedan 2002. Någon skattehöjning, utöver skatteväxling med Stockholms läns landsting, har inte skett sedan väldigt lång tid tillbaka. I och med beslut att länets kommuner den 1 oktober 2015 övertar huvudmannskapet för hemsjukvården i gruppbostad och daglig verksamhet sker en skatteväxling med Stockholms läns landsting om 2 öre från 1 januari 2016, den primärkommunala skattesatsen i Ekerö blir 19,25.

Sveriges kommuner har olika förutsättningar att erbjuda service av likvärdig omfattning och kvalitet till samma skattesats. För att kravet på likvärdig service inte ska leda till för stora skillnader i skattesats, utjämnas skillnader i skatteinkomster och för kostnader som beror på faktorer utanför kommunens kontroll - ett kommunalekonomiskt utjämningsystem mellan landets kommuner. Skatteintäktsystemet och utjämningsystemets beståndsdelar samvarierar.

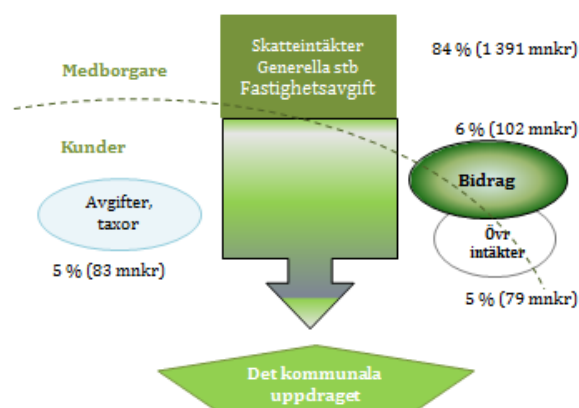

Bild: Fördelning av intäkter bokslut 2015, inkl jämförelsestörande post

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet består av fem delar:

- Inkomstutjämning av skatteinkomster mellan kommunerna. Kommuner som har högre beskattningsbara inkomster än det garanterade, betalar en avgift. Kommuner som har lägre får bidrag.
- Kostnadsutjämning omfattande 10 olika delutjämnings, som ska ta hänsyn till skillnader i kostnadsnivå som kommunen inte kan råda över för obligatoriska verksamheter.
- Strukturbidrag som inrymmer olika bidrag av regionalpolitisk karaktär.
- Införandebidrag för att mildra omställningseffekter vid förändringar i utjämningsystemet.
- Regleringsbidrag eller regleringsavgift vars syfte är att staten ska ha kontroll över den totala kostnaden för systemet.

Ekerö får bidrag ur kostnadsutjämningsystemet. Ekerö kommun är en av landets 14 kommuner som betalar avgift i inkomstutjämnings. Senast förändrades utjämningsystemet 1 januari 2014 och den konstruktionen är giltig för år 2015. Dels gjordes vissa förändringar i de olika delmodellerna i kostnadsutjämningsystemet. Dels fick kommuner som betalar avgift i inkomstutjämnings en viss avgiftsreducering när förändringar gjordes i gränsdragning.

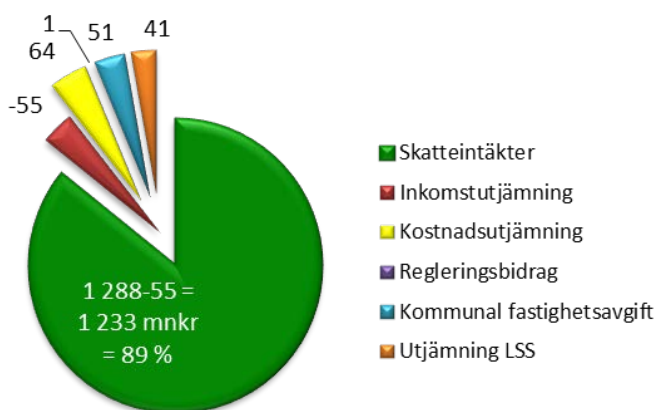
Från 1 januari 2016 kommer systemet för inkomstutjämning att återgå till hur det var konstruerat år 2013. Ekerö kommun kommer att få betala ytterligare mer än idag. Prognosen från hösten 2015 visar på en avgiftsökning på omkring 27-30 miljoner kronor i årlig effekt. Under 2016-2017 mildras påverkan av inkomstbortfallet av införandebidrag men med kraftig successiv minskning under tvåårsperioden.

Avgörande för summa skatt och generella bidrag i intäkt till varje kommun:

- den egna kommunala skattesatsen
- kommunens antal invånare och ålderssammansättning
- tillväxten av skatteunderlaget i Sverige
- konstruktionen av det kommunala utjämningsystemet för inkomstutjämning och för kostnadsutjämning
- omfattningen av tillskjutande medel från staten

År 2008 infördes kommunal fastighetsavgift. Under införandeåret fick alla landets kommuner ett lika stort bidrag i kronor per invånare. I gengäld minskade utjämningsbidraget med motsvarande belopp. Det är inte det totala fastighetsvärdet som tillförs kommunen utan sedan år 2009 tillförs varje kommun förändringen av fastighetsvärdet i kommunen. Förändring kommer från nya fastighetstaxeringar som görs med jämna mellanrum och den årlig uppräknings med inkomstbasbelopp av den maximala avgiften. Jämfört bidragsnivån år 2008 har Ekerös intäkt i bokslut 2015 ökat med 19 mnkr, i genomsnitt 2,7 mnkr per år.

Det finns också ett utjämningsystem för reglering av kostnadsskillnader mellan kommunerna för LSS-verksamhet (Lag om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade). Utjämningsen är statsfinansiellt neutral genom att bidrag och avgifter kommunerna emellan är lika stora.

God ekonomisk hushållning

En kommun ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det handlar om att ta ansvar för verksamheten ekonomiskt och innehållsmässigt och inte övervältra på kommande generationer. Intäkterna ska inte bara finansiera den löpande verksamheten utan även investeringarna. Intäkter från försålda tillgångar ska användas till nyinvesteringar eller amortering på skuld.

Ekerö Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KFS 01:1). Grunden är att Ekerö ska vara en kommun med en långsiktigt hållbar ekonomi. Ansvar tas för den för framtida välfärden genom att balansera kostnader för dagens verksamheter med behov av investeringar idag och för framtiden. De årliga resultaten ska vara positiva med utgångspunkt i att resultatet ska vara en procent men sträva mot två, investeringarna ska i huvudsak finansieras med egna medel och låneskulden till kreditinstitut ska hållas på en balanserad nivå, aktiv markpolitik råder. Alla verksamheter som finansieras av Ekerö kommun ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det ställer krav på styrning och uppföljning av sambanden mellan resurser, prestationer, resultat och effektivitet i verksamheterna. Det ställer också krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamhet. För likvärdiga ekonomiska förutsättningar för privata och kommunala utförare av det kommunala uppdraget tillämpas resultatöverföring i kommunal utförarorganisation.

Genom den lagändring i Kommunallagen och Lagen om Kommunal redovisning som gäller sedan år 2013 kan kommuner numer balansera årliga resultat över en konjunkturcykel under vissa givna förutsättningar. I Ekerös riktlinjer för god för god ekonomisk hushållning återfinns – såsom lagen uttrycker att där måste finnas om möjlighet till reservering vill användas– även regelverket för hur resultatutjämningsreserven ska hanteras.

I bokslut 2013, 2014 och 2015 beslutade Kommunfullmäktige att del av det positiva resultatet tillfördes till resultatutjämningsreserven. Det upparbetade beloppet i resultatutjämningsreserven är 26,5 mnkr i bokslut 2015 och får disponeras under särskilda villkor. Disponering får ske det år som det årets underliggande skatteunderlag för riket understiger det tioåriga genomsnittet av skatteunderlagstillväxt i riket. Aktuell prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting över skatteunderlagets tillväxt under perioden 2016-2018 visar att det inte är möjligt att disponera någon del av resultatutjämningsreserven under något år under prognosperioden.

Infrastruktur för framtiden

Ekerö kommun är i förändring och står inför omvandling. Kommunen kommer att expandera än mer med tillväxt och inflyttning men med försiktighet och omtanke. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya möjligheter. Omvandlingen innebär, såsom det uttrycks i Ekeröalliansens politiska plattform för mandatperioden 2015-2018, att Ekerö inom en inte alltför avlägsen framtid går från att vara en utpräglad landsortskommun till vår vision av småstad. Redan idag sker på många områden intensivt arbete för framtida utveckling. Det handlar bland annat om inför byggandet av Förbifart Stockholm, Ekerövägen, kollektivtrafiken, bostadsbyggande, naturreservat och världsarvet Birka och Hovgården.

- Arbetsplan har antagits för projekt byggande av Förbifart Stockholm/E4. Högsta förvaltningsdomstolen har i november 2015 avslagit återstående besvär. En försiktig bedömning är att byggstart kan ske under 2016 och trafikstart under år 2026.
- Breddning av Ekerövägen/ väg 261 till fyra körfält. Tillstånd för ändringar av bestämmelserna för det statliga byggnadsminnet Drottningholm har i september 2015 lämnats av Riksantikvarieämbetet. En försiktig bedömning om att sannolikt kan inom kort beslut fattas om antagande av vägplan, byggstart 2017 och trafikstart under år 2020.
- Under 2015 med presentation i början av 2016 har utredning skett i samverkan mellan Ekerö kommun och Trafikverket Färjerederiet avseende framtiden för Ekeröleden. Färjetrafiken har gjort ekonomiskt negativa resultat. Omvärldsstudierna redovisar att sjövägen har en roll i region-

en nu och än mer framöver men förutsätter exempelvis statligt driftbidrag för ekonomisk bärkraftighet. Önskvärt är även att leden kan bli en del av busstrafiken mellan regionens delar.

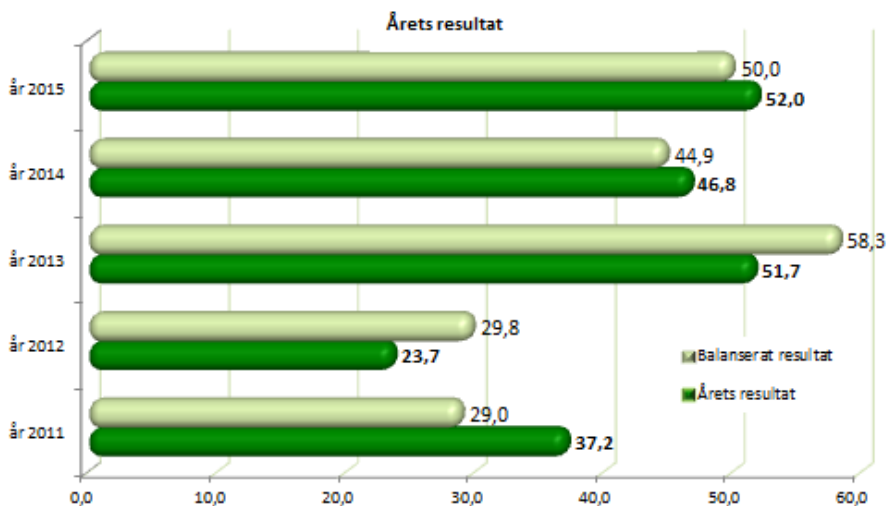
- Stockholms läns landsting – trafiknämnden har i november 2015 fattat beslut om att upphandla pendelbåtstrafik på Mälaren från sensommaren 2016 till och med försommaren 2015 på sträckning från Ekerö in till Stockholms stad. Båtförbindelsen är en så kallad kompletteringsåtgärd under byggandet av Förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen. Ekerö kommun iordningsställer bryggor, cykelparkering och vidgar parkeringen för pendlare. Ekerö kommun har verkat aktivt för att färjeförbindelsen ska permanentas.
- Ekerö kommuns nuvarande översiktsplan fastställdes i december 2005 men har aktualiserats under varje mandatperiod. Nu har arbete igångsatts med framtagande av ny översiktsplan med målsättning om antagande under år 2017. Planen ska säkra en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling med ett fokus på tätortsbandet. Den politiska ledningen har uttryckt att genom översiktsplanen vill vi aktivt verka för att Ekerö kommuns expansion sker på ett sådant sätt att varken natur- och kulturmiljöer eller framtida utveckling äventyras. Planperioden är till år 2030 med val av siktpunkt år 2050.
- Ekerö kommunfullmäktige fasställer årligen bostadsbyggnads- och markanvändningsplan som är riktlinjer för bostadsbyggandet i kommunen. Detaljplaner för centrumutveckling pågår i Ekerö centrum, Stenhamra centrum och Svanhagen. Flera detaljplaner för delområden har under året varit i fokus (Ekerö strand och Fredrikstrandsvägen i Ekerö centrum, Sjöhall och Södra Klyvarestigen i Stenhamra) samt andra större bostadsprojekt såsom Ekerövallen. Upprättande av detaljplaner för verksamhetstomter pågick bland annat vid Skå industriområde, Färingsö trä. Detaljplanen för Enlunda bussdepå är fortfarande överklagad och prövas i högre instans. Detaljplanearbete pågår även för så kallade omvandlingsområden i enlighet med kommunens VA-plan på Helgö, i Söderberga, Stjärtnäs och Ettans väg i Kungsberga. Under 2015 har ansökningar om bygglov ökat. Enligt stadsarkitektkontoret är antal nybyggnader av enbostadshus cirka 150, ett större antal än de senaste åren (2014:58 och 2013:65).
- En "portal"/ entré för de unika natur- och kulturvärdena kommer att etableras på Lovö. I oktober 2015 avtog Regeringen besvären gällande bildandet av Lovö naturreservat. Naturreservatet var ett villkor för tillåtighetsbeslut för genomförande av Förbifart Stockholm.
- I förvaltningsplanen för världsarvet Birka och Hovgården finns fokusområden. Ett är "entreprenörs- och näringslivsutveckling" – utveckling av året runt verksamhet, samverkan mellan näringsliv och kulturarv samt tillgängliggörande av ett samhället världsarv. En informationspunkt - besöksportal – skapas för närvarande vid Hovgården.
- Utbyggnaden av IT-infrastruktur är en viktig del i arbetet med att nå målen i regeringens bredbandsstrategi kallad "Digital Agenda för Sverige". Länsstyrelserna i Sverige har på uppdrag av regeringen fått ansvaret att informera kommunerna om de bredbandsstrategiska målen. Ekerö kommunen hjälper aktörerna som vill bygga ut fibernät i kommunen med information om tillstånd för grävning, vägföreningar och byalag.

Ekerös ekonomi de senaste åren

I och med årets positiva resultat om 52 mnkr har Ekerö kommun under de senaste 11 åren redovisat goda positiva resultat. Av dessa har de senaste nio årens resultat överstigit budgeterat resultat. Det egna kapitalet förstärks, soliditeten har förbättrats. Hittills har dock inte nivån för det egna kapitalet varit i den nivån med vad som behövs för att nå positivt soliditet om ansvarsförbindelsen för pension upparbetad före 1998 inkluderas, även om nyckeltalet de senaste åren väsentligt förbättrats. I bokslut 2015 nås positivt soliditet inklusive ansvarsförbindelse, men med mycket liten marginal, och i analysen över hur långsiktigt stark ekonomin är ska beaktas att i eget kapital ingår öronmärkt medel för framtida satsningar, resultatutjämningsreserv och den kommunala utförarorganisationens balanserade resultatöverskott. Den ekonomiska utvecklingen i Ekerö har i stora drag följt konjunkturförändringarna och den ekonomiska utvecklingen i kommunsektorn.

När man tittar närmare på resultaten de senare åren bör beaktas att utfallet påverkas av i budget inte förutsedda intäkter och kostnader av större omfattning. Som exempel fick kommunerna år 2010 tillfälligt konjunkturstöd och för Ekerö var det 24 mnkr extra intäkt. De senaste åren har kommunerna fått tillbaka tidigare års inbetalda sjukförsäkringspremier, för Ekerö intäkt om 15 mnkr år 2013 och 2012 och drygt 7 mnkr år 2015.

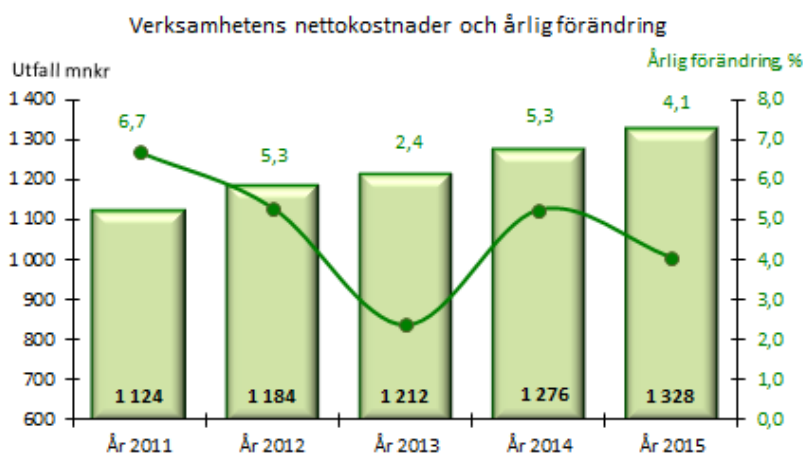
Åren 2011 och 2013 belastas resultatet med ökade pensionskostnader som effekt av förändringarna i beräkningen av framtida åtaganden, för Ekerö nästan 10 mnkr år 2011 och drygt 15 mnkr år 2013.

I enlighet med Kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Ekerö kommun, råder en aktiv markpolitik som bidrar till utvecklingen av kommunen för dagens och för morgondagens kommuninvånare där reavinst från försålda omsättningstillgångar är en del kommunens ekonomi. Årligen fastställs intäktsmål att uppnå. Utfallet av under året gjorda försäljningar av mark och bostäder påverkar årets resultat. År 2010 överträffades det budgeterade intäktsmålet med nästan 37 mnkr som följd av att ett enskilt objekt inbringade 34 mnkr. Under 2011 köpte Ekerös kommunala bostadsbolag över bostäder från kommunen till ett värde netto om 35 mnkr och bidrog till att intäktsmålet överträffades med nära 12 mnkr.

Under 2009-2010 gick inte bara Sverige utan även den globala ekonomin, in i lågkonjunktur i och med finanskrisen. Det påverkade direkt även kommunsektorns ekonomiska resultat men mildrades av statens tillskjutna medel i tillfälligt konjunkturstöd.

Ekerös verksamhetskostnader 2010 ökade inte mycket. Men vid en resning från försäljningsintäkterna har kostnaderna ökat mer, men inom ramen för vad budgeten medgav. Under 2011 och 2012 ökade kostnaden väsentligt mer. Till stor del påverkade högre pensionskostnader genom förändrad beräkning och att det var första året av tre av den extra satsningen på underhåll av verksamhetslokaler om sammanlagt 30 mnkr.

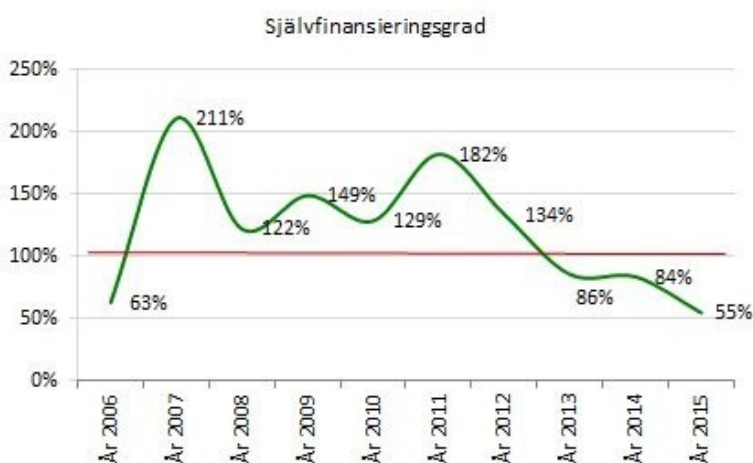

Även 2012 visar en högre kostnadsutveckling, 5,3 procent. Efter rensning för bättre jämförbarhet mellan 2011 och 2012 så är kostnadsutvecklingen 4,4 procent. Verksamhetskostnaderna 2013 ökade relativt lite, 28 mnkr eller 2,4 procent jämfört utfall 2012. I nettokostnad 2013 ingår högre pensionskostnader för att beräkningsgrunden återigen ändras, 12 mnkr, men samtidigt även återbetalning med 15 mnkr av tidigare inbetalda sjukförsäkringspremier. Utfallet inkluderar även fortsatt hög kostnadsutveckling inom socialtjänsten. Mellan åren 2013 och 2014 var kostnadsutvecklingen igen väsentlig högre, 5,3 procent. En följd av fortsatta volym- och prisförändringar, prioriterade satsningar i budget men även 10 mnkr i särskilt beslut i Kommunfullmäktige om IT- och mattesatsning samt åtgärder i ute- och innemiljö finansierat med ianspråktagande av öronmärkt eget kapital.

2015 års nettokostnad för verksamheten uppgår till 1 327,6 mnkr inklusive intäkt 6,9 mnkr försålda anläggningstillgångar. I de finansiella rapporterna återfinns de i enlighet med rekommendation utanför verksamhetens nettokostnad som jämförelsestörande finansiell intäkt. Nettokostnaderna har fortsatt utvecklats i en ganska hög takt om än lägre än året innan, 4,1 procent, och innehåller volym- och prisförändringar och kostnader för satsningar uttalade i budget. Verksamhetskostnaderna innehåller även 4,9 mnkr i beslutad satsning som finansieras genom ianspråktagande av eget kapital och resultatbelastning med 8,9 mnkr för utrangering och nedskrivning av anläggningstillgångar. I verksamhetskostnaden ingår den engångsintäkt om 7,4 mnkr avseende återbetalning av inbetald sjukförsäkringspremie 2004. Vid en eliminering av den intäkten har nettokostnaderna ökat med 4,6 procent.

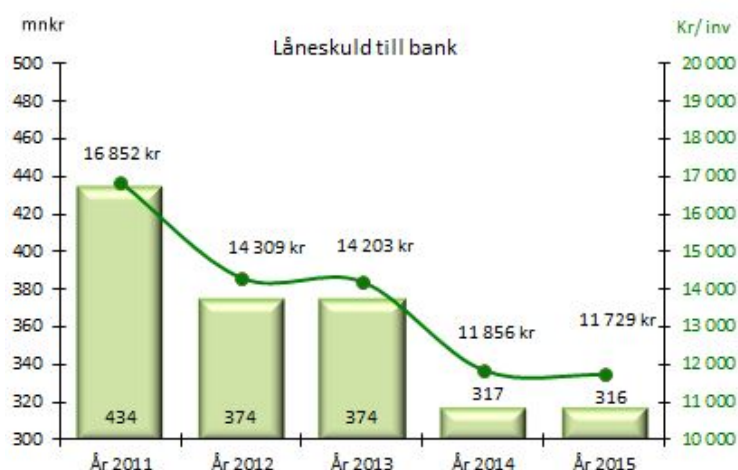
Investeringarna har under de senaste åren kunnat finansieras med egna medel. Budget och utfall år 2015 och följande års flerårsplan visar att nu planeras för högre årlig investeringsvolym. Omfattande reinvesteringar och kapacitetsökning i skolor, närvärme och komplettering av anläggningar med färdigställande av den nya sporthallen ökar på finansieringsbehovet. Nya långfristiga banklån har kunnat undvikas under 2015.

När internt tillförda medel är i nivå med investeringsutgifterna, är självfinansieringsgraden 100 procent. När självfinansieringsgraden är lägre än 100 procent, kan eventuella tillgångar på bank användas och fortfarande finansieras investeringarna med egna medel. År 2014 var självfinansieringsgraden 83,6 procent. Egen finansiering var 111,9 procent, vilket innebar att kommunen inte behövde uppta nya lån. År 2015 var självfinansieringsgraden 54,6 procent. Egen finansieringen var 84,2 procent men genom att kortiktigt under delar av månader under hösten disponera checkräkningskrediten upptogs inga nya lån. På bokslutsdagen fanns medel på bank. Nya lån kommer att upptas 2016 för fortsatta investeringsutgifter.

Ekerö kommun har fortfarande en relativt omfattande låneskuld, men den har avsevärt minskat sedan 1:a kvartalet 2014 jämfört den högsta noteringen på 480 mnkr år 2005.

År 2014 nåddes mandatperiodens finansiella mål om reducerad låneskuld. De ekonomiska förutsättningarna har senare år medgivit mer omfattande amortering och låneskulden var 316,5 mnkr vid utgången av år 2014.

Den höga investeringsvolymen under 2015 innebar att checkräkningskrediteten användes vid ett flertal gånger under året för att under korta perioder balansera utgifterna med inkomsterna och ett kort lån om 1,5 mnkr behövdes precis över jul- och nyårshelgerna. Mindre amortering under 2015 i samband med omläggning av befintliga lån betyder att låneskulden vid årsskiftet är 315 mnkr, inklusive det korta lånet 316,5 mnkr. Under första kvartalet 2016 prognosticeras för nyupplåning.

Ekerös kostnader jämfört med andra

Att många av Ekerös invånare är unga avspeglar sig även i hur resurserna fördelas i budgeten. Mer än halva nettobudgeten, 54 procent, är styrd till Barn- och utbildningsnämnden. Ekerö har historiskt sett en ganska stor andel verksamhet för personer med funktionsnedsättning jämfört andra kommuner i Stockholms län. Andelen äldre invånare är fortfarande relativt få. Kostnaden för äldreomsorgen ökar successivt sedan en tid genom att antalet brukar blir allt fler och behoven ökar. Under de senaste åren har utfallet för verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen visat högre kostnad, men varierar mycket mellan åren. Variationen i kostnad per invånare kan ha sin grund i att Ekerö är en mindre kommun och bidragande att ett fåtal ärenden kan kraftigt slå igenom i kostnaden per invånare.

Den officiella ekonomiska statistiken för landets kommuner säger ingenting om kostnadsnivån i respektive kommun är "rätt eller fel" utifrån befolkningssammansättning, ambitionsnivå, kvalitet, effektivitet eller andra lokala förutsättningar. Kostnaderna avser utfall per år per invånare utan hänsyn till demografi, årets resultat eller avvikelse mot budgeterade kostnader. Procentuell skillnad mellan redovisad kostnad och standardkostnad är en indikation högre eller lägre kostnad än de som motiveras av den egna strukturen enligt det statliga kostnadsutjämningsystemet

Kostnad per invånare

År 2014 var den totala kostnaden för den kommunala verksamheten i Ekerö kommun strax över 48 680 kronor per invånare. Jämfört alla 290 kommuner i Sverige har Ekerö "plats" 138 lägsta kostnad för verksamheten. Under de senaste fem åren har den samlade nettokostnaden för verksamheten legat i ungefär samma nivå och pendlat mellan plats 120 till 145. Kostnaden i Ekerö har ökat mellan dessa två år med 2,5 procent och marginellt mer än vad som var fallet året innan.

Den redovisade kostnad per invånare för den egentliga verksamheten inkluderar inte intäkten från reavinster av försålda tillgångar, varken mark som är en del av verksamhetens intäkter eller bostäder som är en finansiell intäkt, då de hanteras som jämförelsestörande intäkter.

Den officiella statistiken kostnad per invånare för år 2015 blir successivt tillgänglig efter andra kvartalet 2016. Egen beräkning av Ekerös kostnader, med samma förutsättningar i beräkningen, resulterar i ett utfall om 49 889 kronor per invånare. 2015 års kostnadsutveckling motsvarar 1 206 kronor per invånare eller 2,5 procent.

Kostnad verksamheten totalt		År				
		2014	2013	2012	2011	2010
Ekerö, placering i riket		138	133	125	120	145
Ekerö kostnad SEK	kr/inv	48 683	47 510	46 501	44 942	44 369
Ekerö, årlig förändring	procent	2,5	2,2	3,5	1,3	2,4
Verksamhetsområden - nettokostnad SEK						
- Fritidsverksamhet	kr/inv	1 291	1 144	1 181	1 096	716
- Förskola och skolbarnomsorg	kr/inv	9 299	9 056	8 637	8 354	8 293
- Individ- och familjeomsorg	kr/inv	1 816	2 049	2 241	1 831	1 960
- Infrastruktur, skydd mm	kr/inv	2 209	1 907	1 889	1 943	1 956
- Kulturverksamhet	kr/inv	884	905	864	793	815
- Politisk verksamhet	kr/inv	673	594	623	607	486
- Särskilt riktade insatser	kr/inv	62	64	13	25	53
- Utbildningsverksamhet	kr/inv	17 285	16 983	17 049	16 768	17 181
- Äldre och funktionsnedsatta	kr/inv	15 164	14 809	14 003	13 525	12 909

Kostnaden per invånare år 2014 har, jämfört året innan, procentuellt ökat mest för politisk verksamhet, en effekt av att det var dubbla val under året, följd av fritidsverksamhet och verksamheter inom området infrastruktur och skydd. För andra året i rad har kostnaden per invånare minskat mest för individ- och familjeomsorg. Områdena utbildning och barnomsorg har ökat 2-3 procent i kronor per invånare och följer i stort prisökningar för området. Antal barn och ungdomar ökade försiktigt, gruppen ålder 1-19 år ökade mellan åren med endast drygt 1 procent.

Kostnad jämfört förväntad kostnad enligt utjämningsystemet

För några verksamhetsområden finns möjligheter att presentera en indikation på om en kommun har högre eller lägre verksamhetskostnader än de som motiveras av den egna strukturen.

Procentuell skillnad mellan redovisad kostnad och standardkostnad		År				
		2014	2013	2012	2011	2010
- Barnomsorg		-3,8	-2,7	-9,9	-10,9	-8,1
- Grundskola		-10,3	-10,0	-8,0	-8,6	-4,8
- Gymnasieskola		-10,1	-7,1	-8,3	-4,7	-1,5
- Äldreomsorg		15,0	14,8	15,6	18,0	18,0
- Individ och familjeomsorg		-20,4	-5,9	3,5	-13,0	-2,8

Barnomsorg och grundskola har lägre kostnad än standardkostnad. Den nivån har funnits i alla år. Det är vanligen så i storstadsområden och särskilt i Stockholms län. Gymnasieskolan har lägre kostnad än standardkostnad. Avvikelsen brukar variera upp och ner från år till år. Troligen påverkar hur val till gymnasieutbildning är årligen.

Äldreomsorgen är det område som "sticker ut" med högre kostnad än vad som är motiverat av strukturen. 2012-2013 gjordes fördjupade analyser av Ekerös verksamhetskostnader 2011 med fokus på äldreomsorg. Rapporten visade att för det analyserade året kunde avvikelsen hänföras till särskilt boende. 2012-2014 års verksamhetskostnader har minskat något jämfört 2011 men inte avgörande att utredningens slutsatser ska omprövas. Kostnadsavvikelsen har kommit att bli på en permanent nivå. De förändringar som gjordes av redovisningen som underlag för statistiken gjorde inte avgörande avtryck. Slutsatserna i gjord rapport har tillsvärdare accepteras alternativt konstateras att det finns förutsättningar i Ekerö som kostnadsutjämningsystemet inte fångar upp.

Ekerö kommuns verksamhetsmål

Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015-2018 är inriktningen för all kommunal verksamhet. Kommunfullmäktige har beslutat om fem övergripande verksamhetsmål för mandatperioden.

Måluppfyllelse för de 5 övergripande verksamhetsmålen

Kommunfullmäktige behandlade i december 2014 allianspartierna i Ekerös politiska plattform och som ligger till grund som inriktning för all kommunal verksamhet under mandatperioden 2015-2018. I juni 2015 beslutade Kommunfullmäktige om fem övergripande verksamhetsmål för kommunens utveckling. I alliansplattformen återfinns även ett flertal konkreta punkter för utveckling, förändring och genomförande för mandatperioden. I enlighet med Kommunfullmäktiges beslut i juni 2015 ska nämnder och styrelse arbeta in dessa i verksamhetsplaner och beakta i budget för planperioden.

I delårsrapport augusti 2015 gjordes bedömningen att flertalet av de i juni fastställda målen inte hade någon avgörande förändring jämfört med utgångspunkten i nuläget för målen. De var i "startläge" för förändring av verksamheten mot uppställda mål. Undantaget var det ekonomiska målet som vid den tidpunkten bedömdes som uppnått men med negativ tendens fram till årsskiftet avseende delindikatorn om finansiering av investeringar.

Bedömning måluppfyllelse	T	1	2	3	4
Mål 1: Skola och förskola	↑	●	✓		
Ekerö kommuns skolor ska rankas som en av de tio bästa i Sverige.					
Mål 2: Äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning	↑	●		✓	
A. Äldre medborgare ska ha en valfrihet och en upplevd hög kvalitet i de tjänster som tillhandahålls av kommunen. B. Medborgare med funktionsnedsättning ska ha en valfrihet och uppleva en hög kvalitet i de tjänster som tillhandahålls av kommunen. Ekerö ska vara en föregångskommun vad gäller självständighet för personer med funktionsnedsättning.					
Mål 3: Medborgarperspektivet	↑	●		✓	
Ekerö kommuns resultat i upplevt bemötande och tillgänglighet ska ständigt förbättras.					
Mål 4: Samhällsutveckling	↑	●		✓	
Ekerö kommuns utveckling ska kännetecknas av ständig strävan mot attraktiva och hållbara livsmiljöer.					
Mål 5: Ekonomi	↓	●	✓		
Årets resultat ska vara positivt. Utgångspunkten är att årets resultat ska vara minst 1 procent och sträva mot 2 procent (viktas till 75 procent av målet). Investeringarna bör vara finansierade med egna medel (viktas till 25 procent av målet).					

Bedömning måluppfyllelse

Nu görs bedömningen av måluppfyllelsen för de fem övergripande verksamhetsmålen över det första året under mandatperioden 2015-2018. Bedömningen vilar på tillgängliga uppgifter om indikatorernas värde. För vissa indikatorer saknas uppdaterade resultat då de blir tillgängliga senare under år 2016. Förnyad bedömning kommer ske i samband med 2016 års delårsrapport.

Nämnder och den kommunala produktionens mål har sitt avstamp i de övergripande verksamhetsmålen. Generellt görs bedömningen att de aktiviteter och strategier för verksamhetsutvecklingen som finns återgivet i förvaltningsberättelse och i verksamhetsberättelserna från nämnder och produktionsområden, är tydliga i sin strävan att bidra till måluppfyllelse.

Samlad bedömning

Den genomsnittliga matematiska bedömningen över uppfyllandet av de fem övergripande verksamhetsmålen är 2,4 - mer gul än röd bedömning - men nära omslag till gult "okej-sken". Tendensen stärker inte bara omslag till gult "inte helt uppnått, är på väg" utan även att målen ska kunna uppnås på lite längre sikt. Besvärande i nuläget är den negativa tendensen för ekonomi-målet.

Mål 1 Skola och förskola

Indikator för uppföljning: SKL:s öppna jämförelser – kommunala och fristående skolor med högst sammanvägt resultat.

Föregående mandatperiod var indikatorn för målet om grundskolan det genomsnittliga meritvärdet för år 9 samtliga elever enligt Skolverket, "ranking" i Öppna jämförelser. Indikatorn är för denna mandatperiod vidgad till "det sammanvägda resultatet" vilket innehåller avgörande fler olika resultat. I början av april 2016 kommer SKL:s öppna jämförelser avseende skolan och då kan Ekerö kommun jämföra sig enligt den fastställda indikatorn. SKL:s senaste publicering av öppna jämförelser är från 2015 och avser resultat läsåret 2013/2014. Där uppnår Ekerö kommun plats 20 av 290 kommuner.

Våren 2015 var tredje året som elever i årskurs 9 fick betyg i betygsskalan A-F, där F inte är godkänt betyg. Nytt för 2015 är att eleven får räkna med betyg i moderna språk som ett 17:e betyg i meritvärdet. När Skolverket redovisar den nationella statistiken beräknas därför meritvärdet på de 17 bästa betygen, inte som tidigare på de 16 bästa ämnena. En konsekvens av detta blir att det genomsnittliga meritvärdet ökar. Det sammantagna meritvärdet för elever i årskurs 9 i Ekerö 2015 läsåret 2014/2015 är 247,9. Motsvarande siffra för riket är 224,9. Det är en ökning med 15,3 meritvärdespoäng jämfört med året innan, ökningen för riket är 10,1 betygspoäng.

Alla skolor har höga meritvärden och spridningen mellan skolorna har ökat jämfört med föregående år. Det genomsnittliga meritvärdet bland de kommunala skolorna varierar mellan 261,6 och 229,7. Den fristående skolan Birkaskolans genomsnittliga meritvärde är 283,5.

Andelen elever i Ekerö skolor år 2015 som uppnår kravnivån i alla ämnen är 91 procent, en ökning med nästan 4 procent jämfört året innan. Andelen som är behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program i Ekerö våren 2015 är 95 procent, en positiv förändring med 1,2 procent sedan föregående år. Ekerös andel är betydligt över riksgenomsnittet 86 procent

Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning av måluppfyllelsen avseende målet är att det inte är uppnått, men att Ekerö kommun är på väg och att tendensen är uppåtgående. Målprognosen är 2019 och för att nå dit behöver barn- och utbildningsförvaltningen med alla dess olika verksamheter fortsätta det goda arbetet med verksamhetsutveckling.

Mål 2 Äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning

Indikator för uppföljning:

A. Socialstyrelsens Öppna jämförelser, Äldres uppfattning om äldreomsorgen.

En bedömning över resultatindikatorerna avseende Äldres omdömen om hemtjänst och särskilt boende. Ingen indikator ska vara röd och minst sjuttiofem procent av indikatorerna ska vara gröna.

B. Medborgare med funktionsnedsättning som har ett individuellt biståndsbeslut ska ha en individuell handlingsplan där självständighet ska vara beaktat. För 2015-2016 avses personer i gruppboende och daglig verksamhet. Mätpunkten är 1 oktober varje år.

Delindikator A visade i 2014 års Öppna jämförelser att 74 procent av indikatorerna gällande äldres omdömen var gröna. En indikator var röd. Resultatet för 2015 har ännu inte publicerats, men brukarundersökningen som används som indikator är tillgänglig. I 2014 års brukarundersökning angav 95 procent av de äldre att de sammantaget är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten som helhet. Resultatet för indikatorn år 2015 är att 96 procent är nöjda. Avseende särskilt boende svarade 86 procent att de sammantaget var mycket eller ganska nöjda med äldreboendet som helhet 2014. Resultatet 2015 är detsamma.

Delindikator B avser personer med funktionsnedsättning. Indikatorn mäts genom att personer med beslut om daglig verksamhet och boende med särskild service enligt LSS ska ha en genomförandeplan som beaktar självständighet. Det kommunala produktionsområdet omsorg har gjort en uppföljning av samtliga genomförandeplaner inom aktuella insatser.

- Alla personer med beslut om boende med särskild service hade vid mättillfället genomförandeplaner som beaktar självständighet.
- Inom daglig verksamhet fanns brister i dokumentationen om självständighet inom 21 av 65 granskade planer. Förbättringsarbete är påbörjat inom sektionen. Socialnämnden har tagit fram en riktlinje för tolkning av indikatorn. Detta för att säkerställa att samtliga utförare tolkar och mäter på samma sätt fortsättningsvis.

Den sammantagna bedömningen för indikator A äldres omdöme är en måluppfyllelse 2, "Inte helt uppnått, är på väg". Gällande indikator B är bedömningen 3, "Ej uppnått, men påbörjat". Resultaten från gjord uppföljning och brukarundersökning visar på att arbete pågår för att nå ökad måluppfyllelse, och trenden bedöms som positiv för båda delmålen. Den samlade bedömningen för målet som helhet blir 3 "ej uppnått men påbörjat" utifrån att indikator B drar ned det samlade resultatet men en stark positiv tendens för ökad måluppfyllelse.

Mål 3 Medborgarperspektiv

Indikator för uppföljning: Ständig förflyttning jämfört år 2014

a) SCB medborgarundersökning (nöjdhet)

b) SBA (nöjdhet & bemötande)

c) SKL "Blomlåda" (tillgänglighet)

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är 3, "ej uppnått, men påbörjat" och med en positiv tendens. Bedömningen vilar på aktuella resultat av de tre delindikatorerna för uppföljning av målet där indikatorernas viktas lika och tillsammans ger matematiskt värdet 3,3.

a) Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning avseende nöjdhet (NMI) är delindikator. Sedan tidigare har värdet förbättrats jämfört år 2010. År 2012 betyg 49. Senaste undersökningen skedde hösten 2014 med resultatet betyg 50 och inom medelindex. Medborgarundersökningen är en attitydundersökning och ingen brukarundersökning. Det är främst förbättringar av betygsindexen för verksamheterna miljöarbete, stöd för utsatta personer, äldreomsorgen och grundskolan som kan höja helhetsbetyget.

Nästa medborgarundersökning genomförs våren 2016. Det återstår att se om effekterna av bland annat införandet av kontaktcenter Ekerö Direkt kommer att avspegla sig i en eventuell förflyttning för betygsindex NMI och för de verksamheter som är knutet till kontaktcentret.

Även om det i jämförelsen mellan 2012 och 2014 gjorts en mindre positiv förflyttning görs bedömningen vid detta tillfälle att delindikatorn är 3, "ej uppnått men påbörjat" genom att det inte finns någon mätning av förflyttning enligt indikatorn jämfört år 2014. Tendensen bedöms positiv utifrån positivt resultat av genomförd serviceundersökning av Ekerö Direkt under 2015 och i övrigt pågående aktiviteter som syftar till ökad nöjdhet bland Ekerös medborgare.

b) Stockholm Business Alliance, SBA, serviceundersökningen Nöjd-Kund-Index (NKI) är en delindikator och speglar nöjdhet och bemötande. Underlaget för Ekerö kommuns resultat 2015 baseras på 89 myndighetskontakter från företag. Den mäter hur nöjda företagen är med den kommunala myndighetsutövningen. Sedan SBA började göra dessa undersökningar har företagen blivit mer nöjda med partnerkommunernas service. Genom undersökningen har kommunerna fått vägledning om vad de bör prioritera i sitt förbättringsarbete samtidigt som de kunnat följa upp kundnöjdheten i jämförelse med andra kommuner.

Den sammantagna bedömningen är att indikatorn inte stärker måluppfyllelse då undersökningen 2015 ger NKI-värdet 63 och en negativ förflyttning från värdet 74 år 2014. Vid detta tillfälle blir bedömningen av indikatorns värde 4, "ej uppnått" i och med en tillbakagång 2015. Tendensen är svårbedömd och sätts vid detta tillfälle till varken positiv eller negativ och ytterligare mätningar behövs till stöd för tendensbedömning. Årets undersökning visar att miljötillsyn är område som dominerar antal ärenden och som därmed har stor effekt för hela kommunens NKI. Betygsindex är högst för bemötande och lägst för information. Bygglov är det myndighetsområde som främst försvagats sedan 2013, resultatet kan ha påverkats av att det under året funnit flera komplicerade och besvärliga bygglovsärenden. Men även ett svagare resultat för miljötillsyn påverkar kommunens resultat negativt.

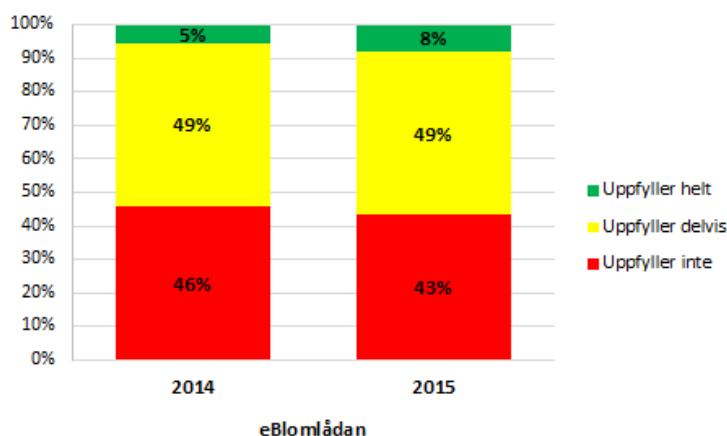
Större företag är mer tillfreds än mindre. Handel och jordbruk är de branscher som ger lägst betyg. Kännedom om vilka tjänster som ingår i avgiften samt inställningen till avgiften har samband med helhetsomdömet. Föreningar och offentlig verksamhet som även ingår i undersökningen ger högre helhetsomdömen än företagen. Det finns sedan tidigare en handlingsplan utifrån SBA-undersökningen att arbeta vidare utifrån. Information är den aspekt som starkt påverkar NKI och där en höjning av betygsindex kan antas ha störst effekt i form av ökat NKI. Att information har störst effekt på NKI är ovanligt.

Från 2016 kommer NKI-undersökningen genomföras varje år istället för vartannat.

c) Sveriges Kommun er och Landsting (SKL) inventering av e-tjänster för medborgare – eBlomlådan som är en självvärdering av verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering är en delindikator och ska spegla tillgänglighet.

Mätningen för 2015 genomfördes i januari 2016. Resultatet visar en positiv förflyttning i mindre omfattning jämfört resultat 2014 med lägre andel med indikatorer som inte uppfyller målet och större andel som helt uppfyller målet. Den samvägda bedömningen är, trots en förbättring, att indikatorn är 3 på skalan, "ej uppnått men påbörjat", men med god positiv tendens i och med påbörjat arbetet och att inom flera områden pågår aktiviteter som kommer att öka takten från 2016 och framåt.

Under 2016 tas ett samlat grepp om digitaliseringen av Ekerö kommuns verksamheter med en gemensam digitaliseringspolicy till förslag för beslut i Kommunfullmäktige och förslag till Kommunstyrelsen med verksamhetsplan för digitalisering.

Målområde 4 Samhällsutveckling

Indikator för uppföljning:

- a) Antalet invånare ska öka med i genomsnitt 400 per år sett över längre tid (vikt 60 procent)*
- b) Andelen hushåll med höghastighetsuppkoppling till Internet ska årligen öka jämfört år 2014 (vikt 10 procent)*
- c) Antalet kommunala lokaler med "energieffektiva" lösningar ska kontinuerligt öka jämfört år 2014. (vikt 30 procent)*

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är 3, "ej uppnått, men påbörjat" och med en positiv tendens. Bedömningen vilar på tillgängliga resultat av de tre delindikatorerna för uppföljning av målet där indikatorernas olika vikt och respektives bedömning ger matematiskt värde 2,6.

a) Antalet invånare ökade under 2015 med strax under 300. Den totala ökningen under de fem senaste åren är något under 1 600 eller i genomsnitt 315 nya invånare per år. Motsvarande beräkning de senaste 10 åren resulterar i en befolkningsökning om strax under 300 nya Ekeröbor i snitt per år. Resultatet är att indikatorn i nuläget inte bidrar till att målet är uppnått och delindikatorn är tung i bedömningen av hur väl målet uppfylls. Bedömningen av indikatorn är idag 3 "ej uppnått men påbörjat" genom att snittet ligger 20-25 procent under siktet om 400. Men tendensen är positiv. Ekerö kommun står inför omvandling med mer omfattande byggnation av bostäder, antal bygglov har ökat under året och planen för bostadsbyggande enligt bostads- och markanvändningsplanen visar på att målet nås inom några år.

b) Information på Post och telestyrelsens (PTS) webbsida återger att den senaste bredbandskartläggningen gjordes i oktober 2014. Den visar för Ekerö kommun att 24 procent har tillgång till fiber i Ekerö vilket är en ökning med 2 procent jämfört år 2013. Därutöver har andelen som bor inom cirka 300 meter från fibernät ökat med 6 procent till drygt 48 procent jämfört år 2013. Jämfört nuläget som redovisades i juni 2015 som startläge för indikatorns förflyttning, kan ingen förändring påvisas ännu under 2015. Nästa uppdatering av bredbandskartläggningen är planerad till mars 2016.

Under året har en ny aktör tillkommit inom bredbandsutbyggnaden i kommunen som positivt bidrar till konkurrensen och kan gagna bredbandsutbyggnaden i kommunens mer glest befolkade delar. Tjänstemannaorganisationens kontakter med de olika näringslivsaktörerna inom bredbandsutbyggnaden i kommunen tyder på att fler hushåll har anslutits under 2015 vilket bör komma till uttryck i nästa kartläggning 2016. Den kontakten men tillsammans med att det idag inte finns officiell statistik gör att bedömningen för delindikatorn i nuläget sätt till 2, "Inte helt uppnått, är på väg" istället för att målet är uppnått under året genom förflyttning. Delindikatorn väger inte tungt för målet som helhet.

c) Den tredje delindikatorn för målet är att antalet kommunala lokaler med "energieffektiva" lösningar kontinuerligt ska öka. Under 2015 har investeringarna generellt varit omfattande och berört många av kommunens lokaler. Nyinvesteringar och reinvesteringar i främst skollokaler bidrar till effektivare energianvändning och i flera fall ersätts direktverkande el med vattenburen värme. Mellan år 2014 och 2013 minskade energianvändningen med 2,5 procent. Mätning över 2015 är ännu inte färdigställd. Men flera års avstämningar och gjorda investeringar stärker slutsatsen att utvecklingen går åt rätt håll.

För att indikatorn ska bedömas som helt uppnått – en förflyttning mot tidigare år – behövs den nya statistiken. Indikatorns bedömning blir i nuläget 2, "Inte helt uppnått, är på väg" men med positiv tendens.

Mål 5 Ekonomi

Indikator för uppföljning: Årets resultat beräknas i procent där årets resultat är i relation till summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift (vikt 75 procent). Egenfinansieringen beräknas i procent - årets investeringsutgifter i förhållande till beloppet för avskrivningar, avsättningar, årets resultat och medel på bank (vikt 25 procent).

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet i bokslut 2015 är uppnått, vikt 1, men med en negativ tendens. Bedömningen är utifrån att indikatorn för årets resultat är uppfylld och att årets investeringar har genomförts utan upptagande av några nya långfristiga banklån före årsskiftet.

Årets resultat 52 mnkr motsvarar 3,7 procent i resultat och överstiger indikatorn för resultatnivå om minst 1 procent och sträva mot 2 procent. Årets investeringar 204 mnkr är endast till 57 procent finansierade med årets tillförda medel. Medel på bank och med vid under andra halvåret då och då under månaderna tillfällig användning av checkräkningskrediten gjorde att nya banklån inte upptogs under hösten för investeringarnas finansiering. Situationen är förändrad 2016.

Det ökade behovet av nya lån 2016 för finansiering av investeringar tillsammans med att budget 2016 inte når resultatnivå enligt indikatorn gör att sammantaget är tendensen negativ för måluppfyllelse. Redan kortsiktigt för år 2016 och det ekonomiska läget med högre avgifter i inkomstutjämnningen och generellt ökade verksamhetskostnader gör situationen än mer negativ på lite längre sikt.

Nämndernas måluppfyllelse i sammanfattning

Innevarande år är första året under mandatperioden och nämndernas ledamöter tillträdde vid årsskiftet. Beslut i nämnder om nya verksamhetsmål för mandatperioden har fattats vid lite olika tidpunkter i början eller under andra halvåret under år 2015. Produktionsområdes mål är fastställda av produktionsledning inför verksamhetsår 2015. Nämndernas mål för mandatperioden 2015-2018 har i olika omfattning koppling till föregående mandatperiods verksamhetsmål. Sammantaget har det betydelse för respektive nämnds och produktionsområdes grad av förflyttning under året och bedömning av hur väl målet är uppnått vid utgången av år 2015.

Nämnder, Kommunstyrelse och Kommunstyrelsens kommunala produktionsområden har egna mål relaterade till kommunens övergripande mål men även mål för egen förflyttning. Vissa nämnder har mål som är mer långsiktiga inriktningsmål eller strävansmål. Andra nämnder har mål som är mer operationella såsom handläggningstider eller målsättningar att uppnå eller aktiviteter att göra under ett kalenderår. Därför bör måluppfyllelsen för nämnder och produktionsområde inte jämföras direkt med varandra eller sammanfattas till ett samlat resultat för måluppfyllelse.

Om hänsyn inte tas till olika inriktning på målen är en samlad bedömning av måluppfyllelsen i nämnder, Kommunstyrelse och produktionsområden att i många fall är utvecklingen på väg mot måluppfyllelse men i lite olika grad i och med att för Kommunstyrelsen och Miljönämnden sammantaget är mer i start-fasen. Byggnadsnämndens visar på att målen sammantaget är uppnådda vid årsskiftet i och med att av de fem målen om handläggningstider och aktiviteter är fyra helt uppnådda. Barn- och utbildningsnämnden redovisar för år 2015 hur väl målen från föregående mandatperiod är uppnådda. Den matematiska beräkningen av graden av måluppfyllelse för samtliga mål sammantaget är 2,1.

Sammanfattande bedömning måluppfyllelse av alla målen 	Vikt		1	2	3	4
Barn- och utbildningsnämnden - 8 mål	1,8			✓		
Socialnämnden – 6 mål	2,0			✓		
Kultur- och fritidsnämnden – 7 mål	1,7			✓		
Byggnadsnämnden – 5 mål	1,4		✓			
Miljönämnden – 6 mål	2,7				✓	
Tekniska nämnden – 6 mål	2,2			✓		
Kommunstyrelsen – 5 mål	2,8				✓	
KS - produktionsområde Omsorg – 4 mål	1,5			✓		
KS – produktionsområde Kultur – 4 mål	2,0			✓		

Målen och uppföljningen av dem återfinns sammanfattat i årsredovisningens avsnitt för respektive nämnd och Kommunstyrelsens. Fördjupad återgivning av måluppfyllelsen finns i respektive nämnds och produktionsområdes verksamhetsberättelse 2015.

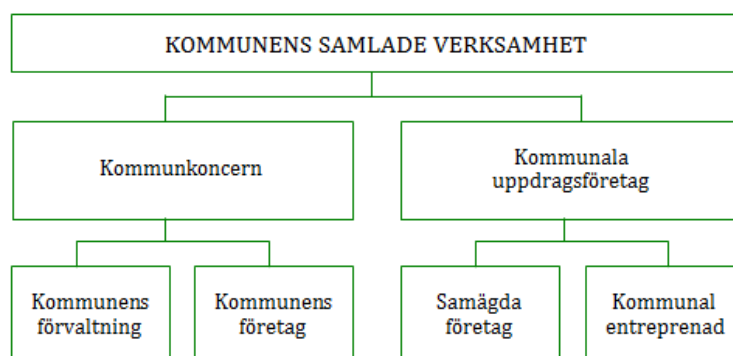
Resultat 2015

Ekerö kommun gör positivt resultat med 52 mnkr och sätter undan en del av överskottet för den dagen det blir lågkonjunktur och reserverar pengar för framtida satsningar på framtidsutveckling, i en pensionsreserv och dubblar år 2016 antalet sommarjobb. Investeringarna är omfattande och utgifterna under året blev 204 mnkr.

Kommunens samlade verksamhet

Med kommunens samlade verksamhet menas den verksamhet kommunen driver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

Kommunkoncernen är den kommunala förvaltningen inklusive verksamhet som drivs i kommunalförbund samt kommunala bolag. AB Ekerö Bostäder ägs i sin helhet av kommunen. Kommunens brandförsvär är en del av kommunalförbundet Södertörns Brandförsvärsförbund.

De kommunala uppdragsföretagen består i

- samägda företag utan betydande ägarinflytande som AB Vårlyjus (1,3 procent) och AB Stockholmsregionen Försäkring (2,4 procent) och betydande ägarinflytande i AB Roslagsvatten (13,6 procent) samt
- kommunala entreprenader såsom företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen med stöd av Kommunallagen 3:18 och 3:19 överlämnat vården av en kommunal angelägenhet.

Södertörns Brandförsvärsförbund

Verksamheten

Södertörns brandförsvärsförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. I förbundsområdet finns idag cirka 600 000 invånare. Inom medlemskommunerna finns åtta räddningsstyrkor dygnet runt, tre deltidsstyrkor, åtta räddningsvårn och en regional räddningscentral. På dagtid vardagar finns dessutom fem mindre räddningsstyrkor och under övrig tid finns extrapersonal i beredskap.

Under året har det inte varit några större olyckor i medlemskommunerna men prövningar av annat slag. Brandchefen har under hösten tillfälligt koordinerat länsstyrelsens arbete avseende flyktingsituationen i Stockholms län. Andra medarbetare i förbundet har bistått Migrationsverket med att bygga upp en stab och ledningsstruktur inom det operativa arbetet vid myndigheten.

Under året genomfördes 7 000 räddningsinsatser i medlemskommunerna, 300 fler än föregående år. Av dessa var ungefär en tredjedel till akuta uppdrag med nödläge. 700 tillsyner har utförts och det har varit 650 övriga ärenden där tillstånd för brandfarlig vara och yttrande om offentlig tillställning är mest förekommande. Under året har förbundet utbildat 13 000 personer i brandskydd.

Ekonomiskt resultat

Förbundets resultat blev ett överskott på 11,2 mnkr, det justerade resultatet är 10,9 mnkr efter att hänsyn tagits till realisationsvinster på 0,3 mnkr. Vidare innehåller resultatet en jämförelsestörande intäkt från återbetald sjukförsäkringspremie 2,7 mnkr. Överskottet beror främst på vakanser som inte i sin helhet ersatts med vikarier. Det är bland annat orsaken till högre kostnader utöver budget för timanställda och övertidsersättning. Sjukskrivningar under sommar bidrog till att övertidnivån blev högre än planerat. Lägre kostnader för avskrivningar förklarar del av årets resultat då investeringsnivån inte slagit helt ut.

	Utfall	Utfall
Sbfff i korthet, mnkr	2014	2015
Omsättning	321	331
Årets resultat efter finansnetto	3,4	11,2
Balansomslutning	384	408
Årets investering	18,3	7,9
Solditet, %	19,3	20,9

Förbundet är inte del av Ekerö kommuns koncernredovisning i de finansiella rapporterna.

Framåtblick

Med nytt handlingsprogram fastslås prioriteringarna för verksamheten de kommande fyra åren.

Den kommunala koncernen

I kommunkoncernen ingår den kommunala förvaltningsorganisationen och det helägda bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder. I det helägda bolaget är ägarinflytandet tillgodosett genom att Kommunfullmäktige utser styrelseledamöter och revisorer i bolaget. Kommunfullmäktige antog i juni 2013 nya ägardirektiv för bostadsbolaget och beslutade i juni 2014 att inga förändringar behöver göras i dagsläget av ägardirektiven.

Koncernens resultat är 90,4 mnkr före skatt i bolaget. Efter skatt ett positivt resultat med 80,9 mnkr. Det är 24 mnkr högre resultat än föregående år. I koncernbolagets resultat är mellanhavanden eliminerade och koncernens resultat beaktar bolagets aktuella skatt och del av bolagets bokslutsdisposition som i koncernens resultat ska redovisas som skatt. Bolaget har gjort bokslutsdisposition.

Koncernens nettokostnader har 2015 ökat med 1,9 procent jämfört 2014 och uppgår till 1 286,7 mnkr. I jämförelsestörande finansiella intäkter ingår kommunens försäljning av bostadsrätter med 6,9 mnkr och bolagets realisationsresultat 2,8 mnkr försålda bostadsrätter. Totalt ingår försäljningar av fastigheter som ingår i koncernens nettokostnader jämförelsestörande poster, 69,3 mnkr.

Koncernens intäkter 2015, exklusive jämförelsestörande poster, är 307,8 mnkr och har ökat med 19,6 mnkr, 6,8 procent jämfört 2014. Förändringen återfinns främst inom kommunens förvaltning.

Koncernens verksamhetskostnader inklusive avskrivningar är 1 663,8 mnkr år 2015 och har jämfört ett år tidigare ökat med 90,9 mnkr eller 5,8 procent.

Koncernens samlade tillgångar har, jämfört föregående årsskifte, ökat med 147,6 mnkr till 1 829,2 mnkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten tillförde likvida medel med 162 mnkr. För att finansiera årets investeringar på 231,7 mnkr har även likvida medel använts. Likvida medel på bokslutsdagen är 88,6 mnkr.

Kommunkoncernens resultat 80,9 mnkr tillförs eget kapital som därmed uppgår till 552,4 mnkr. Soliditeten har ökat med 2,2 procent till 30,2 procent.

AB Ekerö Bostäder

Ekerö kommun äger samtliga aktier, 10 000 aktier á nominellt 1 000 kr, i AB Ekerö Bostäder vars föremål är att inom Ekerö kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärlägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

AB Ekerö Bostäder

Ordförande:

Ingemar Hertz (M)

Ändamålet med bolaget är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen i kommunen.

Verksamhet

Bolaget äger 821 hyreslägenheter i 11 bostadsområden i Ekerö kommun. Bolaget har 12 anställda. Hyresförhandlingarna för 2015 resulterade i en justering av bostadshyrorna med 1,05 procent från 1 januari 2015.

Under året har bolaget fortsatt sitt arbete med planerat underhåll enligt upprättad långtidsplan. Under en 10-årsperiod genomförs omfattande arbeten avseende stambyten och badrumsrenoveringar i bolagets fastigheter. Under året har detta genomförts i en huskropp på Fårhagsplan, samt i 6 stycken lägenheter på Söderströms väg. På Fårhagsplan har det dessutom gjorts takbyte och isolering för ett hus. Samtliga hus på Fårhagsplan har nu renoverats. Det innebär även att AB Ekerö Bostäder stamrenoverat 69 procent av bolagets fastigheter byggda under den så kallade miljonprogrameran.

Bolaget genomförde i november försäljningen av den nybildade fastigheten Tappström 3:2 till AB Borätt. Under året har bolaget sålt en bostadsrätt på Ekuddsvägen. Bolaget har under året inte förvärvat några fastigheter. Reavinsten efter försäljningen av Tappström 3:2 uppgick till 50,1 mnkr. En utdelning till ägaren om 50 procent av reavinsten motsvarande 25,1 mnkr föreslås till bolagsstämman.

Ett nytt parkeringshus på Wrangels väg färdigställdes i juli 2015, alla parkeringsplatser är uthyrda. De tidigare garagen och parkeringsplatserna vid Wrangels väg revs under sommaren 2015. Under hösten 2015 flyttades den tidigare gångvägen vid Wrangels väg och en ny gångfartsväg byggdes i enlighet med exploateringsavtal för Wrangels väg. Detta inkluderade flytt av befintliga VA-ledningar samt starkströmskablar.

Under året har arbete bedrivits för att skapa möjligheterna att bygga nya hyreslägenheter på Wrangels väg. Ett förslag med 6 huskroppar har utkristalliserats och diskuterats med stadsarkitektkontoret, vilket skulle innebära en nyproduktion om cirka 80 nya lägenheter. Arbete pågår med att ta fram underlag för beslut om att genomföra projektet.

Under slutet av året har bolaget startat utredning om möjligheter att förvärva en tomt på Adelsö (Stenby 15:24) för att där bygga cirka 10 stycken parhus.

På grund av ett stor efterfrågan på nya bostäder som ytterligare ökat som effekt av kommande ökad integration av flyktingar har bolaget även startat utredning om att kunna bygga bostäder med tillfälliga bygglov på Söderströms väg och Gustavalundsvägen samt enplans bostäder på en tomt i Närlunda som skulle kunna förvärfas från kommunen.

Ekerö kommun har tagit fram ett program för ny detaljplan i Ekerö centrum, inom vilken AB Ekerö Bostäder äger en tomt (Ångbåtsvägen) och på den får möjlighet att bygga fler lägenheter.

Ekerö kommun har i början av 2016 tagit fram ett program för en ny detaljplan för Stenhamra centrum, inom vilken AB Ekerö Bostäder får möjlighet att bygga nya bostäder på dels Herman Palms plan och dels på Fårhagsplan.

Resultat

2015 års resultat är 39,8 mnkr före skatt. Det är högre än föregående år som då var 12,6 mnkr, den huvudsakliga orsaken är realisationsvinster vid försäljning av fastigheter. Resultatet efter skatt och bokslutsdisposition uppgår till 23 mnkr. Bolaget har tillämpat den lagliga möjligheten och för första gången gjort en bokslutsdisposition**. Rörelsens intäkter under året uppgår till 83,2 mnkr, en ökning med 4,2 procent.

Resultaträkning, tkr	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015	Balansräkning, tkr	2014	2015
Rörelsens intäkter	79 846	83 235	81 670	<i>Tillgångar</i>		
Rörelsens kostnader	-64 416	-85 920	-64 340	Materiella anläggningstillgångar	501 950	516 491
Rörelsens resultat	15 430	-2 685	17 330	Finansiella anläggningstillgångar	677	635
Finansiella poster	-2 785	42 495	-10 910	Omsättningstillgångar	5 172	31 337
				Summa tillgångar	507 799	548 463
Resultat efter finansiella poster	12 645	39 810	6 420	<i>Eget kapital, avsättningar, skulder</i>		
Bokslutsdisposition	-	-9 317		Eget kapital	60 147	81 393
Årets skatt	-2 790	-7 467		Avsättningar	14 430	15 748
Årets resultat	9 855	23 026	6 420	Bokslutsdisposition	-	9 317
				Långfristiga skulder	414 000	411 600
				Kortfristiga skulder	19 222	30 405
				Summa eget kapital avsättningar och skulder	507 799	548 463

Bolagets investeringar i byggnader och mark är 24,2 mnkr (32,5 mnkr år 2014). De största insatserna omfattar parkeringshus Wrangels väg 16, pågående badrums- och stamreovering på Fårhagsplan samt pågående takbyte i samma område.

Det egna kapitalet uppgår till 81,4 mnkr. Soliditeten har ökat med 3 procent till 14,8 procent. Avkastningen på totalt kapital -0,5 procent (3,1 procent 2014). Fastigheternas direktavkastning 2,2 procent (5,8 procent 2014).

Bolaget har externa lån i olika kreditinstitut om 412 mnkr. Checkräkningskrediten om 15 mnkr har inte använts. Bolagets fastighetsbestånd har av externt expertisföretag vid utgången av 2015 värderats till 1 050 mnkr.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K 3). Redovisning sker nu fullt ut enligt komponentmetoden för byggnader.

I lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag ska de kommunala bostadsbolagen ha ett marknadsmässigt avkastningskrav för att inte snedvrیدا konkurrensen mellan andra aktörer på marknaden, samt att relationen mellan kommunen och bolaget ska vara affärsmässiga och ekonomiskt åtskilda. Det är ingen självklarhet vilken jämförelse som kan göras mot andra aktörer på marknaden och/eller på vilka områden. Affärsmässiga principer innebär att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor, samt att bolagen av sina ägare inte ska ges några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till marknadens privata aktörer.

***) Av den obeskattade reserven – bokslutsdispositionen – upptas 22 procent som skatt i koncernredovisningen.

Framåtblick

Hyresförhandlingarna med Hyresgästföreningen avseende hyreshöjning per 1 januari 2016 kunde inte slutföras, ny överenskommelse om nya hyror kunde inte träffas. Hyresförhandlingen skickades under december till Hyresmarknadskommittén för medling.

Ambitionen är att bolaget under 2016 kan starta nyproduktion av 79 lägenheter på Wrangels väg och 20 lägenheter på Adelsö. Bolaget arbetar också med att utreda möjligheterna till att producera ytterligare 30-50 lägenheter med tillfälliga bygglov på befintliga fastigheter och 40-50 lägenheter i enplanshus på tomt som kan förvärfvas av kommunen på Tranholmsvägen.

Bolaget förbereder upphandling av att renovera stammar, badrum och toaletter samt byta tak på Wrangels väg. Ett projekt som kommer att genomföras i etapper under perioden 2016-2019.

Ekerö kommun

Resultatet

Det positiva resultatet år 2015 för Ekerö kommun är 52 mnkr. Resultatet motsvarar 1 930 kronor per invånare eller 3,7 procent av summan av skatt, generella bidrag och fastighetsavgift.

Resultat är något högre, 5,7 mnkr eller 120 kronor per invånare som motsvarar 10 procent förändring, än föregående års resultat 46,8 mnkr, 1 750 kronor per invånare.

Jämfört budgeterat resultat 18,3 mnkr, eller 1,3 procent, är årets resultat bättre med 33,7 mnkr. Det förbättrade utfallet jämfört budgeterat resultat är i sin helhet att finna inom verksamhetens nettokostnad, 33 mnkr.

<i>tkr</i>	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015	Avvik 2015
Verksamhetens intäkter	218 194	238 378	198 000	40 378
Jämförelsestörande intäkter *)	24 689	26 073	20 000	6 073
Verksamhetens kostnader	-1 469 598	-1 541 552	-1 526 108	-15 444
Jämförelsestörande kostnader	-428	-55		-55
Avskrivningar	-48 654	-50 412	-52 500	2 088
Verksamhetens nettokostnader	-1 275 797	-1 327 568	-1 360 608	33 040
Skatteintäkter	1 227 973	1 288 185	1 283 400	4 785
Generella statsbidrag	110 630	102 653	109 600	-6 947
Finansiella intäkter	1 855	3 058	2 600	458
Finansiella kostnader	-17 851	-14 323	-16 730	2 407
Årets resultat	46 810	52 005	18 262	33 743
Avgår försålda anläggningstillgångar	-11 936	-6 933		
Ianspråktagande av öronmärkt EK	10 000	4 926		
Balanserat årets resultat	44 874	49 998		

*) Inklusivt försålda anläggningstillgångar

Avgörande för den positiva resultatavvikelsen är en lägre "volymutveckling", det vill säga färre årsplatser än budgeterad verksamhet och det främst i förskola, i de olika skolformerna och för olika insatser inom individ- och familjeomsorg i de stora nämnderna. Den positiva avvikelsen inkluderar även engångsintäkt 7,4 mnkr för återbetalning av sjukförsäkringspremien år 2004 som återfinns i posten jämförelsestörande intäkter. De kommunala utförarenheterna för förskola, skola, äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionsnedsättning, kultur och fritid har sammantaget utfört sin verksamhet i enlighet med givet uppdrag och med ett ekonomiskt överskott 5,5 mnkr.

Finansnetto bidrar till det högre resultatet med 2,9 mnkr lägre kostnad än budget genom lägre räntekostnader på befintliga banklån och att lånevolymen för att finansiera årets investeringar inte har ökat under året för. I gengäld understiger den samlade intäkten från skatter och generella bidrag med 2,2 mnkr jämfört budget trots att intäkten inkluderar extra stödmedel som nationellt beslutats under året om att tillföra kommunerna, till Ekerö 2,2 mnkr.

Årets balanserade resultat är 50 mnkr eller 3,6 procent av summa skatteintäkter och generella bidrag. Skillnaden mot årets resultat är att nettointäkt från försålda anläggningstillgångar, bostadsrätter, om 6,9 mnkr avgår. Därefter tillförs det under året disponerade öronmärkta egna kapitalet för tidigare beslutade satsningar. För år 2015 har 4,9 mnkr disponerats.

Försäljningsintäkter från bostadsrätter ingår i ovan sammanställning tillsammans med intäkterna från försåld mark. Sammanlagd reavinst 18,6 mnkr att jämföra med det budgeterade målet 20 mnkr i intäkter inom ramen för verksamhetens nettokostnad. I resultaträkningen i de finansiella rapporterna redovisas försäljningsintäkten från bostadsrätter i enlighet med rekommendationen om finansiell jämförelsestörande intäkt. Därav en skillnad i verksamhetens nettokostnad och i finansnetto mellan ovan ekonomiska utfall för kommunen, driftsredovisningen och de finansiella rapporterna.

Reservering av del av årets resultat

Den 1 januari 2013 ändrades delar av Kommunallagen och Kommunal redovisningslag. Genom förändringen får kommuner möjlighet att, under vissa betingelser, balansera årliga resultat över en konjunkturcykel. Resultat kan sättas av i en så kallad resultatutjämningsreserv. En förutsättning är att Kommunfullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning och reglerat tillämpningen av resultatutjämningsreserv. Ekerö Kommunfullmäktige har i oktober 2013 antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning med principer för resultatutjämningsreserven (KFS 01:1). Ekerö kommun måste enligt lagens förutsättningar ha minst 2 procents överskott av lägsta nivån av årets resultat och balanserat resultat för att fondering i resultatutjämningsreserv ska vara aktuell med det överskjutande beloppet efter andra eventuella reserveringar / "öronmärkning av eget kapital". Anledningen till att Ekerö måste ha den högre resultatnivån jämfört 1 procent som annars gäller, är att Ekerös eget kapital inklusive pensionsåtaganden före 1998, är negativt. I bokslut 2015 har Ekerö kommun för första gången uppnått positiv soliditet inklusive ansvarsförbindelsen pensionsåtagande 2,6 procent. Men med beaktande av att det dels är en låg soliditetsgrad och dels att stor del av det egna kapitalet redan är reserverat för både produktionsenheternas resultatbalansering över årsskiften och för framtida satsningar, ska minsta resultatnivån fortsatt vara 2 procent.

Analysen av det ekonomiska utfallet 2015 visar att lägsta resultatnivån Ekerö kommun ska uppnå är 28 mnkr för att Ekerö kommuns reservering enligt KFS 01:1 ska vara giltigt. Lägsta nivån är årets resultat om 50 mnkr och därmed finns ett utrymme om 22 mnkr av det egna kapitalet att disponeras.

I Ekerös riktlinjer för god ekonomisk hushållning framgår i § 7 att hela det överskjutande beloppet reserveras, efter prövning om någon del av överskottet ska "öronmärkas" för särskilda framtida ändamål, högsta möjliga belopp till resultatutjämningsreserv.

I den politiska beredningen kom 22 mnkr i överskjutande belopp av årets resultat att reserveras med 17 mnkr i framtida satsningar för särskilda ändamål och 5 mnkr till resultatutjämningsreserven.

- × 5 mnkr till resultatutjämningsreserven
- × 0,9 mnkr för ytterligare 100 sommarjobb under år 2016
- × 8 mnkr till pensionsreserven
- × 8,1 mnkr för framtidsutveckling

Eget kapital och balanskravsanalys

Årets resultat 52 mnkr tillförs i sin helhet till det egna kapitalet som därefter uppgår till sammanlagt nära 488 mnkr år 2015. Det motsvarar på bokslutsdagen nästan 18 100 kronor per invånare.

Av det egna kapitalet är sammanlagt 77 mnkr, 15,8 procent, reserverade för olika ändamål.

- Resultatutjämningsreserven uppgår efter årets uppbyggnad till sammanlagt 26,3 mnkr, 5,4 procent. Enligt Kommunfullmäktiges beslutade regelverk kan beloppet i reserven högst uppgå till 15 procent av kommunens eget kapital exklusive reservens del. På bokslutsdagen skulle det motsvara en reserv om 69 mnkr varför utrymmet är att ytterligare 43 mnkr kan reserveras jämfört maxtaget i regelverket.
- Ekerö kommun tillämpar ekonomisk resultatöverföring i den kommunala utförarorganisationen förskolor och skolor och i produktionsområde omsorg och i produktionsområde kultur med de tre områdenas resultatenheter, sektioner och enheter. Med årets positiva resultat och med tillämpning av regelverket enligt KFS 01:3 och fastställda tillämpningsanvisningar är det sammanlagda upparbetade överskottet för de tre områdena 9,3 mnkr i bokslut 2015. Det motsvarar 1,9 procent av eget kapital.
- Kommunfullmäktiges beslutade övriga reserveringarna för framtida särskilda ändamål finns upparbetade saldo på bokslutsdagen 2015 till sammanlagt 41,4 mnkr eller 8,5 procent av eget kapital. I beloppet är avdrag gjorts för årets disponering 4,9 mnkr och beloppet inkluderar årets uppbyggnad med 17 mnkr.
  - × Pensionsreserv 8,6 mnkr
  - × Infrastruktursatsning 20 mnkr
  - × Badplatser och simskolor 0,3 mnkr
  - × Skolsatsning 1,6 mnkr
  - × Sommarjobb 0,9 mnkr
  - × Integrations-satsning 2 mnkr
  - × Framtidsutveckling 8,1 mnkr

Balanskravsresultat samt årlig uppbyggnad och disponering av reservering framgår i balanskravsanalysen, i avsnitt ekonomisk ställning och efter not 11 i notförteckningen i de finansiella rapporterna.

Verksamhetens kostnader och intäkter

Kommunens bruttoomsättning uppgår till 1 606 mnkr. En förändring med 70 mnkr eller 4,6 procent jämfört föregående år. Årets förändring är väsentligt större än vad som var fallet två senaste åren. Bakom kostnadsutvecklingen återfinns prisökningar och en fortsatt volymökning i verksamheten i första hand som följd av ökat antal invånare men också en ökad omfattning i tillkommande kommunala uppdrag.

- Verksamhetens bruttokostnader är 1 542 mnkr och har ökat med 72 mnkr eller 4,9 procent. Det är nästan 40 procent högre kostnadsutveckling än vad som var fallet mellan år 2014 och år 2015 då kostnadsutvecklingen motsvarade 45 mnkr eller 3,2 procent. Stor betydelse för 2015 års kostnadsutveckling är ökningen av statsbidragsfinansierad verksamhet generellt och inte minst det ökade uppdraget under 2015 avseende flyktingmottagande. I kostnaderna ingår 2,4 mnkr för re-

glering av Ekeröleden negativa resultat för trafikåret 2014/2015. Ekerö kommuns bokslut 2015 belastas med 8,9 mnkr i utrangering av anläggningstillgångar.

- Årets avskrivningar är 50,4 mnkr vilket är nästan 1,8 mnkr mer, 3,6 procent, än under 2014. Ett resultat av aktivering av investeringar och mer omfattande investeringsnivåer.
- De finansiella kostnaderna är totalt 14,2 mnkr och lägre än året innan för tredje året i rad. 2015 års kostnader är 3,5 mnkr, 20 procent lägre än utfall 2014. Årets finansiella kostnad utgör mindre än 70 procent av 2012 års finansiella kostnader, kostnaderna har minskat med 6,4 mnkr jämfört med för tre år sedan. En utveckling som effekt av lägre låneskuld till bank, avslut swappar och generellt lägre räntenivåer på marknaden.

Verksamhetskostnader och avskrivningar summerar till 1 592 mnkr har under 2015 ökat med 73,7 mnkr, 4,9 procent jämfört år 2014. Samtidigt har verksamhetsintäkterna på sammanlagt 238,4 mnkr ökat med 20,2 mnkr eller 9,3 procent. Verksamhetsintäkterna finansierar till 15 procent verksamhetskostnader och avskrivningar. En marginell ökning från 14,4 procents finansiering under år 2014. Relationen visar att stor del av kostnadsutvecklingen under 2015 finansieras med en motsvarande intäktutveckling. Verksamhetsintäkterna omfattar främst riktade statsbidrag, avgifter, taxor och momskompensation. Bidragen uppgår till 102 mnkr under 2015 och utgör nästan 43 procent av verksamhetsintäkterna. Bidragen har ökat med 23 mnkr eller 29 procent jämfört 79 mnkr under 2014. Som exempel står flyktingmottagandet av nyanlända och ensamkommande barn avseende den del som är socialtjänstens ansvarsområde för nästan 28 mnkr i kostnader och motsvarande intäkter. En utveckling med nära 18 mnkr jämfört år 2014. Till det kommer kostnader och motsvarande intäkter för verksamhet som följd av flyktingmottagandet som övriga nämnder ansvarar för såsom förskola, skola, integration i civilsamhället och överförmyndaren.

Summan av verksamhetens intäkter inklusive jämförelsestörande och verksamhetens kostnader samt avskrivningar utgör verksamhetens nettokostnader. Årets utfall, inklusive den jämförelsestörade finansiella, är 1 328 mnkr. Det är 33 mnkr lägre än årets budget 1 361,6 mnkr.

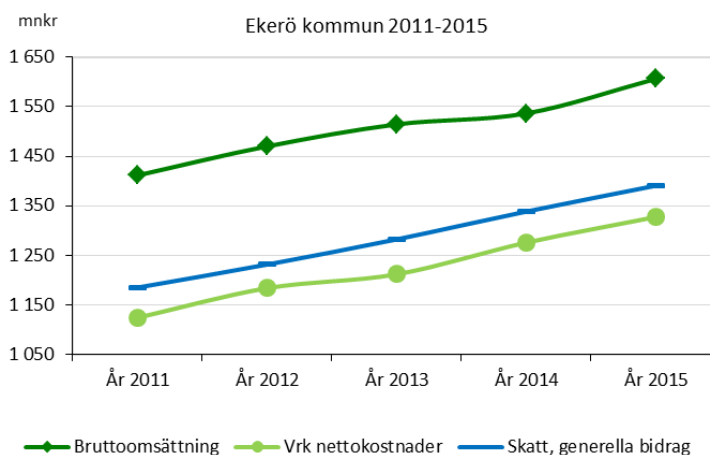
Den sammanlagda kostnadsutvecklingen är ganska hög med 4,1 procent (utan hänsyn tagen till enskilda poster med engångseffekt respektive år) men något lägre än förra årets förändring 4,7 procent. Nettokostnaden 2015 har ökat med 52 mnkr jämfört förra årets 57 mnkr.

Summa skatteintäkter och generella bidrag (utjämning och kommunal fastighetsavgift) har under 2015 utvecklats med 3,9 procent. Det är en sämre förändring än utvecklingen 4,1 procent av verksamhetens nettokostnad.

Utfallet av hela pensionskostnaden inom driftresultatet är 60 mnkr. I verksamhetskostnaderna ingår årets förändrade skuld till kommunanställda för intjänad semester, ferie- uppehållslön och övertid. Under 2015 har skulden ökat med 2,9 mnkr inklusive personalomkostnader jämfört ett år tidigare. Den totala skulden uppgår nu till 39,7 mnkr (37 mnkr år 2014 och 34,8 mnkr år 2013).

Jämförelsestörande intäkter 26,1 mnkr avser försåld mark 11,7 mnkr, bostadsrätter 6,9 mnkr samt 7,4 mnkr i engångsintäkt för återbetald sjukförsäkringspremie från år 2004.

Samtliga nämnder, Kommunstyrelsens förvaltning, kommunala produktionsområden och Barn- och utbildningsnämndens förskole- och skolenheter har under 2015 bedrivit sin verksamhet i enlighet med uppdrag och till en lägre nettokostnad budget. Tekniska nämnden redovisar ett negativt resultat

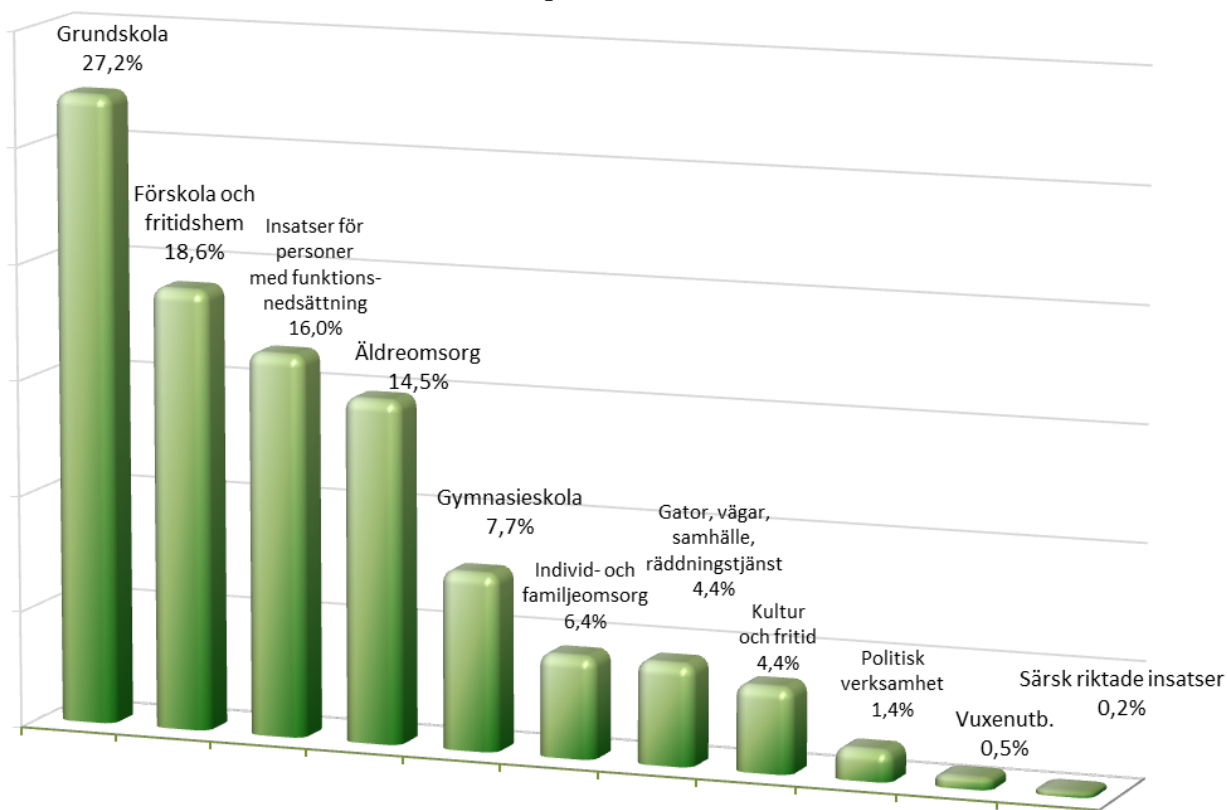

om 2,8 mnkr men underliggande finns överskott när hänsyn tas till 2 mnkr i projektkostnader som är utöver budget och balanseras med budgetmarginalen samt att nämnden har 3,7 mnkr i kostnadsbelastning för särskild satsning som enligt beslut finansieras med tidigare års öronmärkt eget kapital.

mnkr netto	Utfall 2015		Budget helår	Utfall 2014 förändr *)	
	Nettok.	Avvik			
Barn- och utbildningsnämnden	-717,0	11,8	-728,8	-690,8	26,1
- BUN; Kommunala förskolor-skolor	2,3	2,3	0,0	2,4	0,0
Socialnämnden	-459,9	11,7	-471,6	-428,4	31,5
Kultur- och fritidsnämnden	-35,1	0,5	-35,6	-34,6	0,6
Byggnadsnämnden	-9,6	0,2	-9,8	-9,2	0,4
Miljönämnden	-2,7	0,1	-2,8	-3,1	-0,4
Tekniska nämnden	-18,5	-2,8	-15,7	-26,4	-7,9
TN - balansenhet avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Central politisk organisation	-9,9	1,8	-11,8	-10,0	-0,1
Revisionen	-1,0	0,1	-1,1	-0,9	0,1
Överförmyndaren	-1,2	0,6	-1,8	-1,4	-0,2
Kommunstyrelsens verksamheter	-69,4	12,3	-81,7	-69,6	-0,2
Ks - Produktionsorganisationen	3,2	3,2	0,0	-3,7	-6,9
Utrangering	-8,9	-8,9			
Verksamhetens nettokostnader	-1 327,6	33,0	-1 360,6	-1 275,8	51,8

*) Jämförelse mellan utfall 2015 och utfall 2014

Så här fördelar sig kostnaderna under år 2015

Verksamhetskostnader finansierade med tidigare års öronmärkt eget kapital

Vid behandlingen av årsredovisning 2014 beslutade Kommunfullmäktige att del av årets överskjutande resultat reserveras i framtida särskilda åtgärder. 8,8 mnkr reserverades för en skolsatsning, en satsning på integration, badplatser och simskolor samt utemiljö. Ansvarsmässigt fördelar sig den utpekade inriktningen för åtgärderna till Barn- och utbildningsnämnden och Tekniska nämnden. Integrationsinsatsningen i samverkan över förvaltningarna men under Kommunstyrelsens ansvar.

4,9 mnkr har disponerat under år 2015 av de uppbyggda reserveringarna i bokslut 2014. Kvarvarande medel utöver resurs för framtida integrationsinsatsning avser i första hand delområden inom skolsatsningen och det påbörjade genomförandet av åtgärder fortgår 2016.

(tkr)	Beslutade framtida satsningar - bokslut 2014				Disponerat 2015 av öronm EK - utfall 2015			
Område / nämnd	Totalt	BUN	TN	KS	Totalt	BUN	TN	KS
Skolsatsning	3 800				2 211			
BUN: IT i skolan		1 000				860		
BUN: Komp. utv mm		1 800				351		
TN:n Skola miljö			1 000				1 000	
Integration	2 000				0			
KS- klk i samarbete med nk				2 000				0
Badplatser och simskolor	1 500				1 215			
TN: Teknik - o expl kontor			1 200				1 200	
BUN: simskola		300				15		
Utemiljö	1 500				1 500			
TN: Teknik - o expl kontor			1 500				1 500	
SUMMA	8 800	3 100	3 700	2 000	4 926	1 226	3 700	0

Barn- och utbildningsnämnden – planerade för att 2015 ianspråkta 2,4 mnkr av totalt 3,1 mnkr. Utfall 1,2 mnkr. Av dessa användes 0,1 mnkr till satsningar på IT i förskolan och skolan för kompetensutveckling med tillhörande dator eller läsplatta. Steg har tagits för ökad kunskap och ökad IT-täthet för elever och personal. För kompetensutveckling och insatser för nyanlända 0,4 mnkr till främst uppbyggnad av Centrum för nyanlända. Uppbyggnad och rekrytering tog längre tid än beräknat och att fokus i den senare delen av höstterminen fick omprioriteras till ankomstboendet. Resursen har möjliggjort ett byggande av en första grundorganisation kring arbetet med nyanlända och skapat en plattform för det fortsatta arbetet inom skolan. 15 tkr extra satsning på simskolan sommaren 2015.

Tekniska nämnden - 3,7 mnkr för skötsel och underhåll av badplatser och utemiljö samt skolmiljö. Utemiljöinsatsningen har främst använts för åtgärder i och runt Ekerö centrum, Ekebyhovsparken samt i Stenhamra centrum. Badplatserna har generellt sett rustats upp. Sandpåfyllning och uppfräschning av omklädningshytter. Borttagning av före detta utlastningsramp vid Södran har flyttats framåt i tiden. Medel avsatta för att förbättra skolmiljön har använts till ljudåtgärder i skolmatsalar.

Kommunstyrelsen - gav våren 2015 kommunledningskontoret i uppdrag att utarbeta strategier för att möjliggöra en god och effektiv integration med anledning av flyktingmottagandet. För fortsatt arbete finns 2 mnkr reserverat för framtida ianspråktagande. Uppdraget pågår i samarbete mellan kommunledningskontor, socialtjänst, barn- och utbildningsförvaltningen och nämndkontor kultur och fritid. Arbetet har koncentrerats på att tydliggöra nuläge samt uppdrag, ansvar och roller i flyktingmottagandet och i integrationsarbetet. Utvecklingsområden har identifierats där primära fokusområden i det initiala arbetet är att säkerställa boendeformer för såväl nyanlända som ensamkommande barn samt att utveckla verksamheten inom förskola-skola. I nuläget mycket arbetstid gått åt till planering och praktiskt arbete men med befintliga budgeterade resurser.

Skatteintäkter och generella bidrag

Den totala intäkten från skatter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift uppgår år 2015 till en sammanlagd intäkt om 1 391 mnr. Utfallet understiger året budget 1 393 mnr med 2,2 mnr.

I den sammanlagda intäkten ingår två nya bidrag som beslutades nationellt under året.

- Riksdagen fattade beslut om att slopa nedsättningen av ungas arbetsgivaravgift med nedtrappning från augusti 2015. Kommunerna erhöll för det kompensation med motsvarande 75 kronor per invånare. Kompensation i enlighet med finansieringsprincipen. Från år 2016 är kompensationen inkluderad i de generella bidragen.
- Kommunerna fick sent hösten 2015 besked om att tillfälligt stöd 2015-2016 ska utgå med anledning av flyktingssituationen. Av 10 miljarderna fick Ekerö strax under 3,2 mnr. Redovisningsmässigt är styrande att minst 1/13 ska återfinnas i redovisningen för år 2015. Beloppet ingår med drygt 0,2 mnr. Resterande del av bidraget kommer att ingå i 2016 års räkenskaper. Bidraget får inte användas längre fram i tiden.

Exkluderas de tillkomna bidragen under året är utfall 2015 negativ med 4,4 mnr jämfört årets budget. Fastighetsavgiften var övervärderad i budget - prisuppräknningen blev lägre än tidigare prognos från Statistiska centralbyrån genom att den låga inflationen påverkar uppräkningsstalen för maxtaket i den kommunala fastighetsavgiften. LSS-utjämnningen blev 0,3 mnr lägre än budget.

Övriga delar skatteintäkt och utjämnning samvarier i hög grad, avvikelsen jämfört budget är 3 mnr lägre intäkt. Avvikelsen jämfört budget är egentligen högre då antalet invånare i Ekerö var fler än den befolkningsprognos som ingick som antagande för budgetberäkningen. Antal invånare var 26 631 per den 1 november 2014 som ligger till grund för merparten av beräkningar av skatteintäkter och utjämningsbidragen. De 90 nya Ekeröborna motsvarar en högre intäkt med 2,9 mnr.

Den sammantagna beräkningen av utfall skatteintäkter och generella bidrag för 2015 är en avvikelse med 7,3 mnr jämfört antagandena i budget. Den negativa avvikelser är mildrad till totalt 2,2 mnr genom tillkommande invånare och tillfälliga extra stöd.

netto, tkr	Avvik helår	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014	förändr. *)	
Skatteintäkter	4 785	1 283 400	1 288 185	1 227 973	60 212	4,9%
Inkomstutjämnning	-4 226	-50 900	-55 126	-53 065	-2 061	3,9%
Kostnadsutjämnning	-165	64 000	63 835	69 035	-5 200	-7,5%
Regleringsbidrag	-3 431	2 400	-1 031	6 104	-7 135	-116,9%
Nytt ramanslag, förändr ungas ag.avg	2 006		2 006		2 006	
Tillfälligt stöd flyktingssituationen	246		246		246	
LSS-utjämnning	-330	41 700	41 370	40 338	1 031	2,6%
Summa skatt och gen. bidrag	-1 116	1 340 600	1 339 484	1 290 385	49 099	3,8%
Kommunal fastighetsavgift	-1 046	52 400	51 354	48 218	3 136	6,5%
Summa	-2 162	1 393 000	1 390 838	1 338 603	52 235	3,9%

*) Jämförelse mellan utfall 2015 och utfall 2014

Jämfört bokslut 2014 har den totala intäkten år 2015 ökat med 52,2 mnr eller 3,9 procent. En följd av tillväxten i rikets skatteunderlag och stadig ökning av antal invånare i Ekerö kommun. Intäktsförändringen är lägre än vad som var fallet mellan 2013 och 2014 som då var 56 mnr, 4,4 procent.

Den samlade intäkten per invånare år 2015 är motsvarande 51 540 kronor och har ökat med 1 400 kronor per invånare, eller 2,8 procent. Mellan åren 2014 och 2015 ökade intäkten med 1 480 kronor per invånare, 3 procent. Belopp beräknade på antal invånare 31 december.

LSS-utjämningsen är ett helt inomkommunalt system. Ekerös fick bidrag med 41,4 mnkr år 2015. Fastighetsavgiften 51,4 mnkr är inte på samma sätt sammanflätad med skatt och utjämningsystemet, beloppet förändras med prisbasbeloppet och nya taxeringar av fastigheter i kommunen.

Riksdagen har fattat beslut om en återgång år 2016 till konstruktionen av inkomstutjämningsystemet som det såg ut till och med år 2013. Ekerö kommer betala en högre inkomstutjämningsavgift. Införande bidrag fås för att mildra dem omedelbara effekten men trappas av snabbt och Ekerö får en mindre del införande bidrag 2017 och full effekt av högre avgift från 2018.

Skatteväxling är beslutad mellan kommunerna i länet och Stockholms läns landsting motsvarande 2 öre från och med år 2016. Växlingen motsvarar för Ekerös del cirka 1,5 mnkr och sker med anledning av att kommunerna i länet i oktober 2015 övertog ansvaret för en begränsad del av hemsjukvården från landstinget - i bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Finansnetto

2015 års finansnetto visar en sammanlagd nettokostnad om 11,2 mnkr. Jämfört budget 14,1 mnkr är utfallet 2,9 mnkr lägre kostnad. Finansiella kostnader minskar även detta år. Jämfört år 2014 har de minskat avsevärt som följd av helårseffekt på en lägre lånevolym, en mindre del av lånevolymen är säkrad med swappar och lägre räntekostnader i allmänhet vid omsättning av befintliga lån.

Finansiella intäkter inom driftsredovisningen uppgår för året till 3 mnkr och avviker positivt mot budgeten 2,6 mnkr med 0,5 mnkr. Posten inkluderar utdelning med 1,9 mnkr från bostadsbolaget och borgensavgift 1,1 mnkr. Ränteintäkter för likvida medel på banken finns i stort sett inte i år, föregående år var de 0,5 mnkr. Beloppen exklusive 6,9 mnkr i jämförelsestörande finansiella intäkter för försålda bostadsrätter som återfinns enligt rekommendation i de finansiella rapporterna.

Finansiella kostnader år 2015 uppgår till 14,3 mnkr, 2,4 mnkr lägre än budget. Kostnaderna har även i år fortsatt neråt och inga nya långfristiga lån för finansiering av investeringar. 11,6 mnkr eller 81 procent av de finansiella kostnaderna är ränta till kreditinstitut för befintliga lån. Jämfört budget för räntekostnad till bank en positiv avvikelse med 2,4 mnkr. En följd av fortsatt låga räntor på marknaden, lägre nivå räntesäkring genom att swappar inte har förnyats när de löpt ut i tiden under året samt att den dryga miljonen som var reserverad för räntekostnad för nya lån inte har behövt användas. I de finansiella kostnaderna ingår även räntekostnader för pensioner med 2,5 mnkr och överensstämmer i stort med budget. Posten kan variera relativt stort år från år.

<i>tkr (exkl jämförelsestörande fin int)</i>	Avvik helår	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014	förändring *)	
Finansiella intäkter	458	2 600	3 058	1 855	1 202	64,8%
Finansiella kostnader	2 407	-16 730	-14 323	-17 851	3 528	-19,8%
varav ränta banklån	2 407	-14 021	-11 614	-15 383	3 769	-24,5%
uppräkn. pension inkl löneskatt	-57	-2 409	-2 466	-1 943	-523	26,9%
övrigt	58	-300	-242	-525	283	-53,8%
Finansnetto	2 865	-14 130	-11 265	-15 996	4 731	-29,6%

*) Jämförelse mellan utfall 2015 och utfall 2014

Balansomslutning

Summa tillgångar respektive skulder, eget kapital, avsättningar i balansräkningen, har ökat med 109 mnkr, 9 procent, till 1 308 mnkr år 2015. I finansiella anläggningstillgångar ingår bidrag till statlig infrastruktur med värde 51,1 mnkr på bokslutsdagen, ursprungligt värde var 65 mnkr och årligen sker avskrivning med 2,6 mnkr i enlighet med beslut.

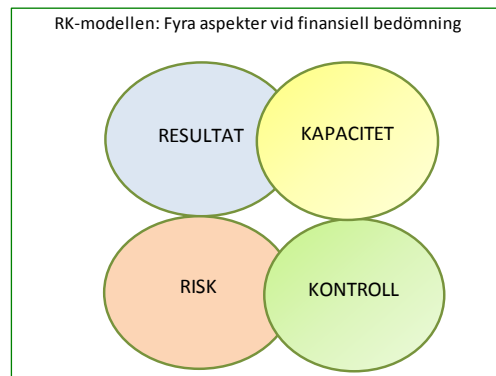
Ekonomisk ställning och finansiell analys

Årets resultat 52 mnkr tillförs det egna kapitalet som då uppgår till 488 mnkr. För första gången är soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden positiv. Årets investeringar blev 204 mnkr. Låga räntor har varit gynnsamt för kommunens ekonomi tillsammans med den goda budgetdisciplinen i verksamheterna.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen.

Syftet med den finansiella analysen är att visa om kommunen upprätthåller en god ekonomisk hushållning enligt Kommunallagen genom att redovisa kommunens finansiella utveckling och ställning över tiden.

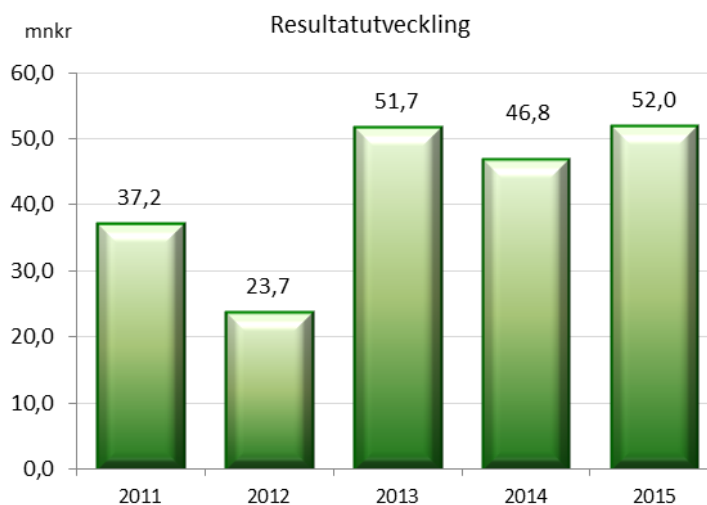
- **Resultat** - Resultatperspektivet visar den balans som finns mellan löpande intäkter och kostnader under året och över tid. Här förklaras bland annat årets resultat och investeringsutvecklingen.
- **Kapacitet** - Kommunens finansiella situation i ett längre perspektiv, exempelvis soliditetsutvecklingen och kommunens skuldsättning.
- **Risk** - Redovisning och analys av risker som kommunen kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här redogörs för bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionsskulden.
- **Kontroll** - Det fjärde perspektivet åskådliggör vilken kontroll kommunen har över den finansiella utvecklingen samt finansiella målsättningar och planer, exempelvis budgetföljsamhet.

Resultat och kapacitet

Positivt resultat

Ekerö kommun redovisar år 2015 ett positivt resultat med 52 mnkr, 33,7 mnkr mer än budget. Resultatet motsvarar 3,7 procent av summan av skatter och generella bidrag. Utan samtliga jämförelsestörande poster är resultatet 2015 motsvarande 26 mnkr eller 1,9 procent.

Genomsnittligt årets resultat perioden 2011-2015 motsvarar drygt 42 mnkr, 3,3 procent i förhållande till för perioden genomsnittlig intäkt från skatter och generella bidrag. Exkluderas samtliga för perioden jämförelsestörande poster är den genomsnittliga resultatnivån 15 mnkr, 1,2 procent.

Balanskrav och balanskravsresultat

Sveriges kommuner ska enligt lag ha ett balanserat resultat där intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunallagen fastställt balanskravet. Om kostnaderna för ett visst år är mer än intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmast följande tre åren. Kommunfullmäktiga ska vid sådana lägen anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske om inte synnerliga skäl finns för att så inte göra. Ekerö kommun uppfyller balanskravet år 2015 och har gjort det senaste 11 åren.

Vid avstämning av balanskravet för kommunen är resultatet 3,7 procent. Hänsyn ska tas till reavinst från försäljning av bostadsrätter 6,9 mnkr. Därtill ska beaktas beslut om ianspråktagande av tidigare års öronmärkt eget kapital för särskilda ändamål. Under 2015 har 4,9 mnkr disponerats av tidigare uppbyggd reservering. Ekerös balanserade resultat är 50 mnkr eller 3,6 procent.

mnkr / procent av skatt och bidrag	2015	
Redovisat resultat	52,0	3,7
Realisationsvinster	-6,9	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	45,1	3,2
<i>Ianspråktagande av tidigare öronmärkt eget kapital</i>		
Skolsatsning	2,2	
Badplatser och simskolor	1,2	
Utemiljö	1,5	
Balanserat årets resultat steg 1	50,0	3,6
<i>Årets uppbyggnad av:</i>		
Resultatutjämningsreserv	-5,0	
Balanserat årets resultat efter resultatutjämningsreserv	45,0	3,2
<i>Årets uppbyggnad av övriga öronmärkningar:</i>		
Pensionsreserv	-8,0	
Sommarjobb 2016, utökning	-0,9	
Framtidsutveckling	-8,1	
Årets balanskravsresultat	28,0	2,0

Ekerö tillämpar reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) sedan lagen möjliggjorde det år 2013. Ekerös beslutade regelverk för RUR innebär att den del av årets resultat som överstiger 2 procent av det lägsta resultatet av årets resultat eller balanserat resultat ska reserveras i RUR utöver det belopp som efter politiskt beslut kan öronmärkas för särskilda framtida ändamål. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt och förutsatt att förutsättningen för att få disponera medel ur RUR är uppfyllt - den årliga tillväxten i det underliggande skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

I förhållande till Kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning, Kommunallagen och Lag om kommunal redovisning, medges ett utrymme att reservera 22 mnkr av det ekonomiska överskottet. 5 mnkr reserveras till RUR och 17 mnkr i övrig reserveras för definierade framtida särskilda satsningar.

Årets balanskravsresultat är 28 mnkr och uppfyller lagens krav och fullmäktiges beslut. Balanskravsanalys för de senaste fem åren återfinns i de finansiella rapporterna inom not 11.

Verksamheten nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader bör inte öka mer än kommunens skatteintäkter och bidrag. Ett mått på detta är nettokostnadernas andel av skatter och generella bidrag som visar hur stor del av skatteintäkterna som går till den löpande verksamheten.

(förändring i procent)	2015	2014	2013	2012	2011
Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelsestörande poster	4,1	4,9	2,7	5,8	3,1
Skatteintäkter och statsbidragsutveckling	3,9	4,4	4,1	3,9	5,4

Verksamhetens nettokostnader ökar med 4,1 procent jämfört med föregående år. Skatteintäkter och generella bidrag ökar sammataget med 3,9 procent. Under perioden 2013-2015 har verksamhetens nettokostnader ökat i genomsnitt med 3,9 procent och skatteintäkter och generella bidrag med 4,1 procent.

(procent)	2015	2014	2013	2012	2011
Verksamheten netto direkta intäkter och kostnader, netto	95,9	96,2	95,3	96,9	97,3
Avskrivningar	3,6	3,6	3,8	3,9	4,0
Nettokostnad	95,9	96,2	95,3	96,9	97,3
Nettokostnad exkl jämförelsestörande poster	97,3	97,1	96,7	98,8	97,0
Finansnetto inkl jämförelsestörande finansiell intäkt	0,3	0,3	0,7	1,2	-0,4
Finansnetto exkl jämförelsestörande finansiell intäkt	0,8	1,2	1,5	1,9	2,0
Nettokostnad inkl finansnetto	96,3	96,5	96,0	98,0	96,9

Nyckeltalet speglar hur stor del av skatter och statsbidrag som den löpande verksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande. Verksamheten exklusive jämförelsestörande poster, avskrivningar och finansnetto tog i anspråk 95,9 procent av skatteintäkter och generella bidrag under 2015. Avskrivningarnas andel var 3,6 procent och finansnettot 0,8 procent. Den totala nettokostnadsandelen är 96,3 procent och marginellt bättre 0,2 procent jämfört föregående år. Den totala nettokostnadsandelen exklusive jämförelsestörande poster är 97,3 procent, en försämring jämfört 2014 med 0,2 procent. Sammantaget är nyckeltalen för 2015 i stort lika som året innan, små förändringar.

Jämförelsestörande poster

I resultat 2015 ingår jämförelsestörande intäkter och jämförelsestörande finansiella intäkter om:

- Nettointäkter försålda anläggningstillgångar 11,7 mnkr
- Fora återbetalning AGS-KL och AVBF-KL 7,4 mnkr
- Nettointäkter försålda finansiella tillgångar, 6,9 mnkr

Investeringar och självfinansieringsgrad

	2015	2014	2013	2012	2011
Intern tillförda medel (mnkr)	112	106	121	85	107
Årets investeringar (mnkr)	204	127	142	64	59
Självfinansieringsgrad av investeringar (procent)	54,6	83,6	85,5	133,7	182,2

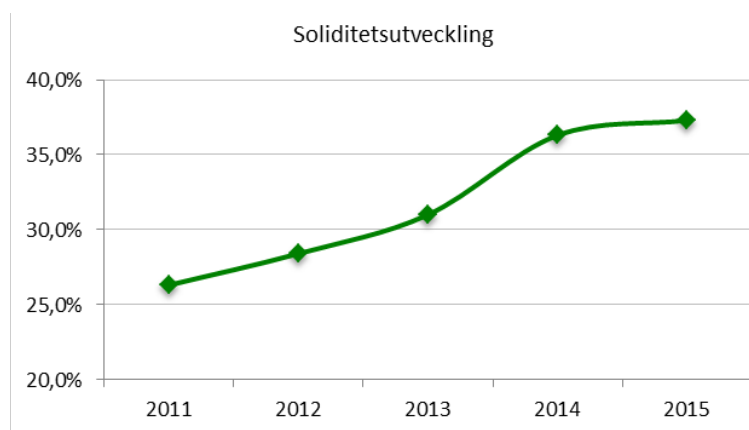
Investeringarna uppgick till 204,4 mnkr. Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringar som kan finansieras med de intäkterna som återstår när den löpande driften är finansierad. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga årets investeringar. Årets självfinansieringsgrad är 55 procent och egenfinansieringsgrad 84 procent. Det innebär att finansiering av årets investeringar har gjorts med disponering av checkräkningskrediten under vissa perioder av månader mot slutet av året. I december "matchar inte" dagarna för inflödet av skat-

teintäkter med utflödet av planerad större utgifter som löneutbetalningen. För att överbrygga obalansen inför julhelgen upptogs ett korfristigt lån om 1,5 mnkr per 2015-12-22 som amorterade bort 2016-01-05. Genom att decembers skatteintäkter inkommer före årsskiftet finns medel i kassa och bank på bokslutsdagen. Den genomsnittliga självfinansieringen mellan de senaste 3 åren är 72 procent och sett över den senaste femårsperioden 89 procent. Trenden är negativ i och med större investeringsvolymerna.

Soliditetsutveckling och eget kapital

Soliditeten är ett mått för att beskriva kommunens ekonomiska styrka på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som kommunen själv finansierat, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till det bokförda värdet på tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas och skuldernas förändring. När det görs en bedömning av den ekonomiska situationen är det soliditetens utveckling snarare än den absoluta nivån som är mest intressant.

	2015	2014	2013	2012	2011
Tillgångsförändring (procent)	9,0	-4,5	5,9	-0,4	0,6
Förändring eget kapital (procent)	11,9	12,0	15,3	7,6	13,5
Soliditet (procent)	37,3	36,3	31,0	28,4	26,3
Soliditet m hänsyn till pensionsåtagande under linjen, %	2,6	-2,8	-8,6	-11,3	-13,0

Soliditeten år 2015 motsvarar till drygt 37 procent. Den har stärkts med 1 procent jämfört förra året och med 11 procent jämfört år 2011. Med årliga goda resultat under en följd av år har eget kapital förstärkts och kommunens ekonomiska profil stadigt förbättrats.

Förbättrad ekonomisk styrka kommer även till uttryck i måttet soliditet med hänsyn tagen till ansvarsförbindelsen för pensioner För första gången visar Ekerö kommun positiv soliditet 2,6 procent. En utveckling med en förbättring med mer än 15 procent över den senaste femårsperioden

Väsentligt i bedömningen av Ekerö kommuns ekonomiska ställning är att beakta att stor del av eget kapital är reserverat för särskilda ändamål. Av eget kapital 488 mnkr är drygt 77 mnkr, nära 16 procent, reserverat i resultatutjämningsreserv, ackumulerat överskott i produktionsenheterna samt övrig reservering för framtida särskilda definierade ändamål.

Eget kapital har ökat med årets resultat på 52 mnkr och uppgår nu till 488 mnkr. Det motsvarar 18 080 kr per invånare. Jämfört år 2014 en ökning med drygt 1 750 kronor eller nästan 11 procent. Jämfört bokslut 2011 har det egna kapitalet över perioden ökat med 174 mnkr eller 55 procent vid utgången av 2015.

Det egna kapitalet ska årligen värdesäkras. Ingående värdet 2015 är 436 mnkr. Med ett antagande om att värdesäkringens minsta nivå är 2 procent ska av den anledningen årets utveckling av det egna kapitalet vara nästan 9 mnkr. I och med det högre årsresultatet, har eget kapital förstärkts med ytterligare 43 mnkr. Årets förändring av eget kapital inklusive ackumulerade reserveringar, är nästan 12 procent.

Låneskuld till kreditinstitut

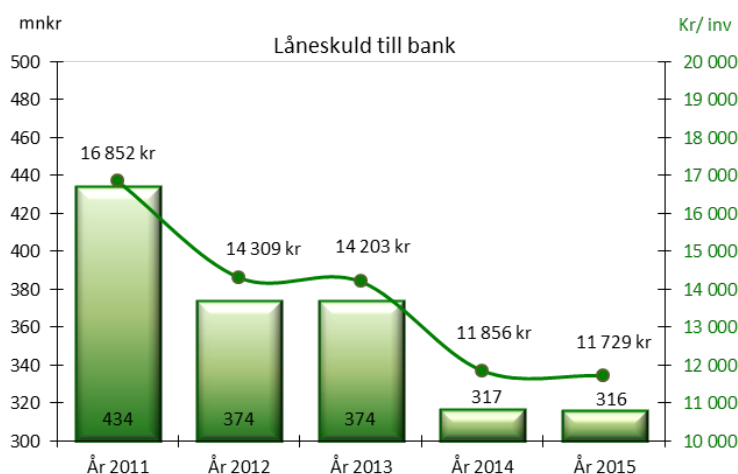
Ekerö kommuns låneskuld till bank uppgick till 316,5 mnkr vid årsskiftet och är till samma belopp som vid föregående årsskifte. Under året har 1,5 mnkr amorterats i samband med omsättningen av befintligt lån varför låneskulden var 315 mnkr under större delen av året. I och med upptagande av lån 1,5 mnkr under 15 dagar över årsskiftet blev låneskulden densamma som ett år tidigare.

Låneskulden till bank är att se som i första hand en långfristig skuld även om de underliggande lånen redovisningsmässigt är fördelade som långfristig skuld 150 mnkr och 166,5 mnkr som kortfristig skuld i och med kapitalförfall inom 1 år. Lånen sätts om. Det är inte troligt att låneskulden amorteras ner kommande år, med nuvarande förutsättningar för investeringsvolym och intäktsprognos.

Låneskulden var vid årsskiftet 11 730 kronor per invånare. Ekerö kommuns låneskuld har amorterats ned med mer än 150 mnkr jämfört år 2010. Under den senaste femårsperioden amortering med 118 mnkr med koncentration under år 2011 och år 2013. Låneskulden per invånare 2015 är 5 100 kronor lägre idag jämfört fem år tidigare. De ekonomiska prognoserna för kommande års investeringar pekar mot att Ekerö behöver uppta nya lån varför låneskulden per invånare framöver ökar.

Genomsnittlig räntesats på balansdagen 2,9 procent, den genomsnittliga bindningstiden 1,62 år och andelen ränteförfall inom ett år 52 procent. På balansdagen är 68 procent av låneskulden räntesäkrad i swap. En relativt hög andel, men väsentligt lägre än för ett år sedan när förhållandet var 93 procent.

Vid den tidpunkten en effekt av omfattande amortering. Under 2015 har två swappar släppts till sammanlagt belopp av 75 mnkr. Andelen av underliggande kapital som är bundet i säkringsinstrument har därmed minskat och påverkar även genomsnittlig ränta. De låga marknadsräntorna ger lägre räntekostnad vid omsättning av underliggande lån men slår inte igenom i hela låneportföljen i och med att det inte är ekonomiskt fördelaktigt för befintliga swappar.

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens skuldsättningsgrad har minskat med 6 procent jämfört 2013 och med 11 procent jämfört för fem år sedan.

(procent)	2015	2014	2013	2012	2011
Total skuldsättningsgrad	63	64	69	72	74
- varav avsättningsgrad	18	19	17	16	15
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	21	19	15	17	16
- varav långfristig skuldsättningsgrad	24	26	37	39	43

Kommunalskatt

Ekerö kommuns skattesats ligger kvar på 19,23 procent vilket är något högre än genomsnittet i Stockholms län – 12:e lägsta kommunalskatten bland länets 26 kommuner. Kommunalskatten i Ekerö förändrades senast 2002. Den totala skattesatsen är något lägre än genomsnittet i riket. Till år 2016 sker

skatteväxling med landstinget om 2 öre med anledning av att kommunen övertagit huvudmannskapet för viss hälso- och sjukvård.

(procent)	Ekerö kommun	Stockholms län	Riket
Kommunens skattesats	19,23	18,43	20,70
Landstingskatt	12,10	12,10	11,29
Total skattesats	31,33	30,53	31,99

Risk

Pensionsskulden

Kommunens samlade pensionsskuld är 619 mnkr vid årsskiftet 2015-2016. Under avsättningar finns 165 mnkr redovisat. Det består till en del av kompletterande ålderspension (förmånsbestämd pension). Under ansvarsförbindelse finns de pensionsförpliktelser som har tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998. De räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagare. Detta åtagande uppgår i bokslutet till 454 mnkr.

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Ansvarsförbindelse, pensionförpliktelser före 1998	454	468	497	472	468
Avsättning, pensionförpliktelse intjänade efter 1998	165	158	143	121	109
Total pensionsskuld	619	626	640	593	577

Not: Pensionsskulden inklusive särskild löneskatt

Ökningen mellan 2012 och 2013 beror på sänkt diskonteringsränta i pensionsskultsberäkningen. Det varaktigt mycket låga ränteläget i den svenska ekonomin innebar att den rekommenderade diskonteringsräntan i pensionsskultsberäkningen enligt RIPS07 sänktes med 0,75 procentenheter från och med januari 2014. Effekten av sänkningen beaktades i redovisningen 2013. Eftersom utbetalningarna sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. Även 2011 skedde förändring.

Enligt kommunallagen skall Kommunfullmäktige meddela särskilda föreskrifter för förvaltning av kommunala pensionsmedel. (KFS 01:5). Utgångspunkten för regleringen är att kommunerna själva skall svara för att pensionsmedlen används eller placeras på ett sådant sätt att åtaganden kan infrias utan att det uppstår behov av neddragningar i den kommunala verksamheten eller att kommande generationer får betala. I propositionen förutsätts att pensionsåtagandena kan härledas till olika tillgångar på balansräkningen. Detta är möjligt endast i de fall kommunen valt att placera pensionsmedlen i finansiella tillgångar och inte som Ekerö kommun valt att återlåna medlen för finansiering av investeringar.

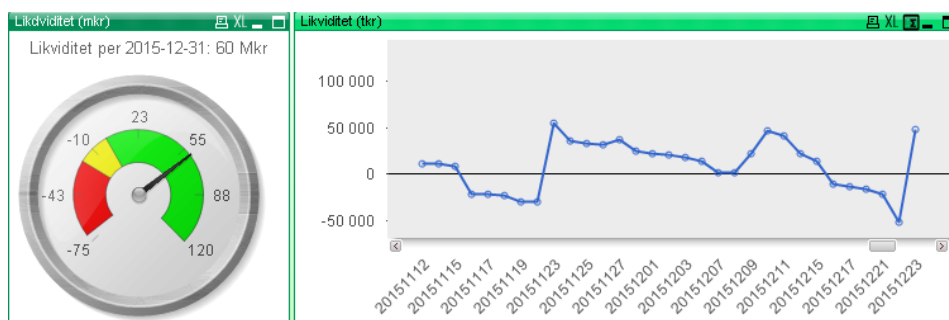
mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Ansvarsförbindelse, pensionförpliktelser före 1998	454	468	497	472	468
Avsättning, pensionförpliktelse intjänade efter 1998	165	158	143	121	109
Summa pensionsförpliktelser	619	626	640	593	577
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0
Återlån	619	626	640	593	577

Kortsiktig betalningsförmåga

Ett mått som mäter likviditet eller kortsiktig betalningsberedskap är balanslikviditeten. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna.

	2015	2014	2013	2012	2011
Likvida medel, mnkr	60	36	53	67	81
Balanslikviditet exklusive checkräkningskredit, procent	70	103	105	106	122

Utöver de likvida medlen har kommunen en checkräkningskredit på 50 mnkr. Kommunen har på grund av höga investeringsnivåer kommit att under några dagar per månad under hösten och avgörande många dagar sista månaden 2015 att använda checkräkningskrediten. Likviditeten

kan vara känslig under några dagar när löner betalas ut innan skatteintäkter kommer in, men oftast möter de varandra. Men inte i juni respektive i december. Investeringsnivåerna har tryckts upp och successivt senaste åren har likvida medel i kassan använts för finansiering av investeringsutgifter.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande var vid årets slut 594 mnkr. 127 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror på beslut om ökat borgensåtagande om 130 mnkr till Roslagsvatten AB, nu totalt 165 mnkr. Den allra största delen av borgensåtagandet är för det helägda bostadsbolaget AB Ekerö Bostäder. För närvarande bedöms inte kommunens borgensåtagande utgöra någon väsentlig risk.

Kontroll

Resultat jämfört budget

Uppföljning av kommunens verksamheter är en förutsättning för att kunna dra slutsatser om resurserna används på ett bra sätt. Det är även ett instrument för att utvärdera verksamheten. Den ekonomiska uppföljningen ingår som en del i kommunens planering- och styrsystem. Analysen över hur budget och utfall stämmer överens är ett mått på den kontroll som finns över den egna ekonomiska utvecklingen. Varje månad, undantag juni och november, görs uppföljningar med prognoser, en kvartalsuppföljning i mars med prognos, delårsbokslut per den 31 augusti samt ett årsbokslut.

	2015	2014	2013	2012	2011
Årets resultat (mnkr)	52,0	46,8	51,7	23,7	37,2
Årets resultat/skatteintäkter och bidrag (procent)	3,7	3,5	4,0	1,9	3,1
Budgetavvikelse, mnkr	33,7	31,3	28,5	10,2	27,7

Årets resultat överstiger budgeterat resultat med nära 34 mnkr. Ekerö kommun har under de senaste elva åren visat positiva ekonomiska resultat. De nio senaste åren har resultatet överstigit budgeterat resultat med i genomsnitt drygt 25 mnkr.

Kommunfullmäktige har i och med fastställande budget 2015 ett resultatmål på 1,3 procent som är uppnått. Årets resultat är 3,7 procent av skatteintäkter och bidrag (1,9 procent exklusive samtliga jämförelsestörande poster).

God ekonomisk hushållning med uppföljning av riktlinjer och kommunens finansiella mål

Enligt kommunallagens 8 kap ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans samt ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Syftet är att kommunerna ska säkerställa en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Ekerö Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning, KFS 01:1. Där regleras även hur principerna för reservering respektive disponering av resultatutjämningsreserven i Ekerö kommun.

År 2015 i förhållande till Ekerö kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning:

- Under 2015 har driftkostnader och investeringsutgifter kunnat balanseras med årets tillförda medel och användning av medel i kassa och checkräkningskredit. De långfristiga skulderna till bank har inte ökat utan är på samma nivå som för ett år sedan. Från nästa år kommer låneskulden att öka.
- Verksamheten i Ekerö kommun har under 2015 genomförts inom givna ekonomiska ramar och olika uppföljningar av kvalitet, prestation och ekonomi såväl interna som externa mätningar visar på överlag god kvalitet i verksamheten. Nedslag i verksamheten av gjorda inspektioner från exempelvis Skolinspektionen och Arbetsmiljöverket har hanterats med åtgärder och bekräftelse på tillräckliga åtgärder. Samtliga nämnder har mål för sin verksamhet. Internkontroll genomförs på systematiskt sätt.
- Årets resultat är positivt och investeringarna har i huvudsak finansierats med egna medel.
- Årets resultat är 3,7 procent och överstiger det budgeterade målet 1,3 procent.
- Investeringarna 2015 överstiger utrymmet för självfinansieringsgrad och egenfinansiering.
- Låneskulden har inte ökat under år 2015.
- De två produktionsområdena och för utförarorganisationen förskolor och skolor hade 6,9 mnkr som ingående värde från 2014 i eget kapital och har 9,8 mnkr i utgående värde 2015. Resultatöverföring har tillämpats under 2015 med särskilda satsningar enligt regelverket.
- Under 2015 har markförsäljningarna varit begränsade 11,9 mnkr. Mark är inköpt 1,0 mnkr som omsättningstillgång och del av exploateringsredovisningen. Det råder hög aktivitet i utbyggnaden av Ekerö kommun. Exploateringsredovisningen kommer öka i omfattning och prioritet utifrån planerad förändring.
- Det budgeterade målet om 20 mnkr i reavinst försäljningar nåddes inte riktigt. Utfallet blev 18,6 mnkr.
- Av årets överskjutande resultat utöver 2 procent reserveras 5 mnkr till resultatutjämningsreserven som därmed uppgår till 26,3 mnkr.

Finansiellt mål per 2015-12-31		
Årets resultat ska vara positivt, nivån fastställs i samband med beslut om budget. Utgångspunkten är att årets resultat ska vara minst 1 procent och sträva mot 2 procent		Årets resultat 3,7 % = 52 mnkr Bal resultat 3,6 % = 50 mnkr (Budget årets resultat 1,3 % = 18,3 mnkr)
Investeringsbudgeten ska årligen anpassas till utrymmet för egenfinansiering		Totalt 204,4 mnkr Ingen långfristig nyupplåning, men använt medel på bank och tillfälligt checkräkningskredit.

Nyckeltal

	2015	2014	2013	2012	2011
Kommunen i siffror					
Bruttoomsättning, mnkr	1 606	1 537	1 515	1 470	1 412
Balansomslutning, mnkr	1 308	1 200	1 257	1 187	1 191
Investeringar, mnkr	204	127	142	73	66
Skatteintäkter, mnkr	1 288	1 228	1 177	1 124	1 068
Skatteintäkter, generella bidrag och kommunal fastighetsavgift, mnkr	1 391	1 339	1 282	1 232	1 185
Antal anställda, kommun	1 460	1 399	1 422	1 399	1 412
Antal anställda, koncern	1 473	1 410	1 431	1 408	1 420
Utbetalda löner kommun, mnkr	498	475	463	453	431
Ag-avgifter, avtalsförsäkr, pension kommun, mnkr	207	198	193	188	187
Utbetalda löner koncern, mnkr	504	480	468	457	435
Ag-avgifter, avtalsförsäkr, pensioner koncern, mnkr	209	200	194	190	189
Folkmängd	26 984	26 698	26 355	26 160	25 767
Resultat och kapacitet					
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella bidrag, procent	95,9	96,2	95,3	96,9	97,3
Årets resultat kommunen, mnkr	52,0	46,8	51,7	23,7	37,2
Soliditet i procent, kommun	37,3	36,3	31,0	28,4	26,3
Soliditet i procent, koncern	30,2	28,0	24,0	21,8	20,0
Självfinansieringsgrad kommun, procent	55	84	86	134	182
Skattesats kommunen, (uttryckt i procent)	19,23	19,23	19,23	19,23	19,23
Skattesats totalt, (uttryckt i procent)	31,33	31,33	31,33	31,33	31,33
Andel av riksmedelvärdet (medelskattekraft)	124	123	122	122	121
Finansnettots andel av skatteintäkter och generella bidrag, procent	0,8	1,2	1,5	1,9	2,0
Eget kapital kommun, mnkr	488	436	389	337	314
Eget kapital koncern, mnkr	552	472	415	361	330
Eget kapital kommun, kronor per invånare	18 081	16 327	14 761	12 893	12 169
Eget kapital koncern, kronor per invånare	20 471	17 661	15 731	13 784	12 814
Låneskuld kommun, mnkr	316	317	374	374	434
Låneskuld koncern, mnkr	731	733	793	794	854
Risk och kontroll					
Kassalikviditet, procent	93,2	129,4	137,4	163,9	180,3
Balanslikviditet, procent	91,5	130,2	137,6	164,3	180,6
Betalningsdagar, antal	27	23	28	40	47
Borgensåtagande, mnkr	595	467	434	436	436
Budgetavvikelse resultat, mnkr	33,7	31,3	28,5	10,2	27,7

Investeringar

Ekerö kommunen investerade för 204 mnkr – den högsta investeringsutgiften på många år. Flera delprojekt i skolor, renovering av verksamhetslokaler och förbättringar i utemiljön har avslutats och under 2016 blir nya sporthallen klar.

Ekerö fortsätter att växa och antalet invånare ökar varje år. Det medför bland annat att kommunen har behov av att succesivt bygga ut med nya verksamhetslokaler samt genomföra verksamhetsanpassning i befintliga lokaler. Under flera år hade kommunen en mer måttfull nivå på investeringstakten. Undantaget är år 2010 med en högre nivå, som inkluderade bland annat färdigställandet av tillbyggnad med flera omsorgsplatser och demensdagvård vid det särskilda boendet Kullen och ombyggnad av Närlundaskolans kök. Under perioden 2013-2015 har ny-, om- och tillbyggnader i främst kommunens skolfastigheter, bidragit till högre investeringsnivåer.

Årets investeringsutgifter har kunnat finansieras utan upptagande av nya långfristiga lån. Men de har bara till 55 procent finansierats med årets tillförda medel, i övrigt finansiering genom att disponera tillgångar på bank och tillfälligt checkräkningskrediten. År 2016 ökar låneskulden för att finansiera investeringsvolymen.

Investeringsredovisning, tkr	Avvikelse 2015	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Barn - och utbildningsnämnden	319	860	541				
Socialnämnden	1 895	2 850	955	684	7 016	1 626	1 203
Kultur- och fritidsnämnden	959	1 150	191	149	57	925	233
Byggnadsnämnden				16	313	100	100
Miljönämnden					23	50	44
- Tekniska nämnden	78 084	276 947	198 863	117 518	84 429	51 560	50 656
- Tekniska nämnden, Va					46 306	13 424	9 896
- Tekniska nämnden, Avfall	3 047	3 235	188	565		513	385
<u>Kommunstyrelsen</u>							
- Gemensam IT	1 292	3 400	2 108	3 213	-1 328	-3 230	-984
- Verksamhetslokaler	800	800	0	578			
- Kommunhuset gem utrymmen	771	1 000	229	1 048	-120	-155	-108
- Produktionsområden; inventarier, IT	1 815	3 100	1 285	2 853	-2 152	-1 263	-2 710
Summa	88 983	293 342	204 359	126 625	141 742	63 549	58 715

Investeringsbudgeten för år 2015 omfattar dels den av Kommunfullmäktige i november 2014 beslutade investeringar för året – sammanlagt 228 mnkr varav 226 mnkr i kommunens fastigheter och övrig kommunal verksamhet samt 2 mnkr i investeringar inom balansenheten avfall. I årets investeringsbudget ingår även beslut om ombudgeterade investeringsmedel från föregående år - sammanlagt 65 mnkr, varav 1 mnkr i investeringar inom balansenheten.

Den sammanlagda investeringsbudgeten år 2015 är 293 mnkr, varav 3 mnkr i balansenheten. Investeringsbudget per "budgettitel" kan skilja sig från vad som framgår av budgetbesluten. Vid beslut om att genomföra investeringsprojekt i verksamhetslokaler överförs budget från ansvarig nämnd/ Kommunstyrelsen till Tekniska nämnden. Merparten av investeringsprojekten återfinns naturligt inom Tekniska nämnden i och med ansvar som fastighetsägare.

Utfallet år 2015 om 204 mnkr är lägre än beslutad investeringsbudget för året. Utfallet visar en positiv avvikelse 89 mnkr vilket främst beror på projekt som är framflyttade i tiden och ånyo omprövade i budgetbeslut inför 2016-2019. De pågående investeringsprojekt som inte är avslutade vid årsskiftet

men som inte heller är upptagna till förnyad prövning i investeringsbudget år 2016 är beräknade till 11,9 mnkr. Överföring av dem till investeringsbudget 2016 finns i särskilt ärende för Kommunfullmäktiges beslut. Pågående projekt vid fastighetskontor - Tekniska nämnden svarar för 8 mnkr i ärendet om ombudgetering. Övriga gemensamma investeringar, nämnder och produktionsområden svarar för 4 mnkr. En stor del består i fortsatt utbyggnad av gemensam IT-infrastruktur framför allt inom verksamheterna förskola och skola. I övrigt är det en förskjutning i tid av planerade inventarieinköp till ombyggda lokaler samt Kultur- och fritidsnämndens budget för konstnärlig utformning.

Några av de mer omfattande investeringsprojekten under år 2015:

- Markarbeten och skolbyggnader vid Färentuna och Närlunda skolor, utfall totalt 44 mnkr, 22 procent av årets investeringsutgifter. Nya skollokaler har tagits i bruk under året på båda skolorna.
- Nybyggnad av sporthall Ekebyhov, utfall 47 mnkr, 23 procent årets investering. Budget återfinns även för 2016 och projektet avslutas under våren.
- Ny gruppboende i Skärвик - Roshagens, utfall 11 mnkr eller 5 procent av årets utgifter. Projektet är försenat och visar för året överskott om 3 mnkr.
- Paviljonger har etablerats vid Färingsöhemmet under året och har tagits i bruk, utfall 5,6 mnkr.
- Etablering av nya lokaler, paviljonger, för Stenhamra förskola, de togs i bruk under hösten, 7 mnkr.

Andra större projekt under året är i syfte att uppnå effektivare energianvändning, utfall 4 mnkr. Utemiljöer, inre och yttre renoveringar av förskole- och skolfastigheter, utfall 30 mnkr vilket utgör 15 procent av årets investeringsutgift.

Några projekt har inte startat under året eller med beslut fattats om att omdefiniera projekten. Exempel är utbyggnad av skolkapaciteten på Ekerö och närvärmeprojektet. I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för år 2016 har projekten tagit upp för ny prövning.

Några andra investeringar under år 2015:

- Inventarier i Barn- och utbildningsnämndens utförarorganisation kommunala förskolor och skolor har främst varit aktuellt för de verksamheter som fått nya lokaler. Möbler och inventarier har kompletterats i Färentuna, Närlunda, Sandudden och Tråkvista skolor. En del inventarier kunde inte levereras på rätt år varför 0,3 mnkr i investeringsanslag disponeras nästa år. IT-infrastrukturen har utvecklats och förbättrats i skolorganisationen och fortsätter kommande år.
- I omsorgsverksamheten har nya liftar införskaffats till verksamheterna samt möbler till de dagliga verksamheterna och särskilt boende.
- Socialnämndens inventarier till tillfällig paviljong med 9 lägenheter vid Färingsöhemmet.

Ett stort IT-projekt har pågått under flera år med ett nytt verksamhetssystem inom socialtjänsten – IT-eHälsa – tid-/insats-rapportering, ÅBIC utrednings- och beslutsmodul. Utgifter för inköp av utrednings- och beslutsmodul ÅBIC (Åldres behov i Centrum) samt till förarbete inför införande av e-tjänst i äldreomsorgen. En förstudie för utförarens tids- och insatsrapportering påbörjades. Förstudien syftar till att ligga till grund för Socialnämndens beslut i fråga om implementering. Med hänvisning till detta har investeringsmedlen inte ianspråktagits under året.

IT-eHälsa - digitala trygghetslarm - förberedande aktiviteter har pågått inför övergången från analoga till digitala trygghetslarm i syfte att säkerställa larmfunktionen. Planering inför pilotprojekt i mindre omfattning om 15 larmmottagare påbörjades hösten 2015. Efter utvärderingen av pilotprojektet kommer upphandling att genomföras av larmmottagningen. Med hänvisning till detta har investeringsbudgeten inte ianspråktagits under 2015.

Kommunens medarbetare

Aktiva och professionella medarbetare bidrar till vår framgång.

Viktiga händelser

Under året utsågs Färingsöhemmet till Sveriges bästa äldreboende. Kommunens hemtjänst rankades högt och vårt kundkontaktcenter – Ekerö Direkt – fick bäst resultat för service och bemötande i jämförelse med 131 andra kommuner. Nu antar vi utmaningen att bevara och utveckla framgångarna vidare inom organisationen.

Tjänstemannaorganisationen fortsätter utvecklas. Fastighetskontoret flyttade i början av året från kommunhuset och sitter nu tillsammans med kommunens bostadsbolag. Kommunstyrelsen fastställde ny tjänstemannaorganisation för socialtjänsten vilket inneburit att socialkontor och nämndkontor nu slagits ihop till ett gemensamt kontor. Syftet med förändringen var att förenkla och förtydliga tjänstemannaorganisationen, stärka samordningen av de samlade resurserna inom socialtjänsten samt att minska sårbarheten i ledningsorganisationen. Nämndkontoret för Barn- och utbildning och produktion barn- och utbildning samlas i ett gemensamt förvaltningskontor från 1 januari 2016.

1 oktober tog kommunen över hemsjukvården för personer inom LSS-området från primärvården.

I syfte att hjälpa till i den svåra situation som världen, EU och Sverige befinner sig i, med många miljoner människor i flykt öppnades under hösten ett ankomstboende för ensamkommande flyktingbarn i Stenhamra förskola.

Kommunens kompetensförsörjning

Under året har kommunen utannonserat 160 fasta tjänster. Som ett led i arbetet med att rekrytera rätt person till rätt plats i organisationen tillämpar kommunen nu kompetensbaserad rekrytering. Fortfarande har vi behov av behöriga lärare och förskollärare. Behovet av socialsekreterare har ökat ytterligare jämfört med förra året. Glädjande nog har behovet av tekniska specialister kunnat tillgodoses trots ökande konkurrens på arbetsmarknaden. Personalrörligheten i kommunen har ökat från 11 procent till 12 procent.

Kompetensutveckling inom kommunen

Kommunens aktiviteter i olika akademier fortsätter. I likhet med förra året har ett 30-tal medarbetare från kommunens olika verksamheter deltagit.

Antal anställda i kommunen

Ekerö kommun har drygt 1 460 anställda, en ökning jämfört med samma tidpunkt 2014. Ökningen fördelar sig jämnt över kommunens olika verksamheter och består till stor del av tidsbegränsade anställningar. Antal årsarbeten har ökat från 1 138 till 1 169. Kommunen anlitar även timvikarier vilket motsvarar 121 årsarbetare. Det är jämförbart med året innan.

Vid jämförelse mellan olika anställningsformer har antalet tillsvidareanställda minskat något procentuellt jämfört med 2014. Antalet vikariat har också minskat medan allmänna visstidsanställningar ökat jämfört med förra året. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i organisationen är 92 procent vilket är en ökning med nästan 2 procent. Antalet medarbetare med heltidsanställning är ungefär detsamma som för 2014.

Kvinnor och män i kommunen

Av kommunens anställda är 80 procent kvinnor och 20 procent män. Jämfört med förra året har antalet män minskat något inom kommunens förskoleverksamhet. Flest kvinnor finns som tidigare inom

förskoleverksamheten. Flest män finns inom kultur- och fritidssidan. Kommundirektörens ledningsgrupp består av sju kvinnor och tio män och omfattar koncernen.

Åldersstruktur i kommunen

Kommunen har flest anställda i åldersgruppen 40-59 år. Störst antal kvinnor finns i åldersgruppen 40-49 år medan de flesta männen finns i åldersgruppen 30-49 år. Åldersgruppen 20-29 år ökar något precis som skedde förra året. Åldersgruppen 30-39 år är oförändrad. De som är 60 år och äldre är oförändrat 12 procent av de anställda. De flesta cheferna är mellan 40-59 år. Av samtliga chefer är ungefär 22 procent 60 år eller äldre vilket är något färre jämfört med 2014.

Medelåldern i kommunen är 43 år. I kommunens koncernledningsgrupp är medelåldern 55 år.

Arbetsmiljö och hälsa i kommunen

Arbetsmiljöverket har i uppdrag att under perioden 2015-2017 genomföra en nationell tillsyn av socialsekreterarnas arbetsförhållanden. Tillsynen omfattar samtliga kommuner i landet. Arbetsmiljöverket genomförde sin tillsyn vid socialkontoret i Ekerö kommun under våren. Fokusområden i tillsynen var bland annat socialsekreterares arbetsbelastning, tillgången till stödfunktioner i organisationen och det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöverket anförde i Ekerö brister med avseende på former för systematisk uppföljning av socialsekreterares arbetsbelastning och arbetskrav, samt rutiner för hot, våld och trakasserier och krisstöd.

Ett omfattande arbete inleddes och i november meddelade Arbetsmiljöverket att de i tillsynen uppmärksammade bristerna var åtgärdade och att tillsynen i och med detta var avslutad.

Företagshälsovård och personalstöd

Under året har företagshälsovård och personalstöd upphandlats. Nya avtal träffades under hösten. Personalstödet fungerar som ett komplement till företagshälsovården och är en tjänst dit medarbetare kan vända sig för att få råd och stöttning i såväl arbetsrelaterade som privata frågeställningar. Målsättningen är att genom en snabb och effektiv handläggning av medarbetarnas bekymmer och problem motverka ohälsa och sjukskrivningar i ett tidigt skede. Under året hanterades 57 ärenden vilket är något fler än under 2014. 53 procent av ärendena var privatrelaterade.

Friskvård

Under året höjdes friskvårdsbidraget till 2 000 kronor per anställd och år. Bidraget används i likhet med tidigare år främst till gruppträning, spinning och gym. Även massage, zonterapi, akupunktur och kiropraktik är populärt bland kommunens medarbetare.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Sveriges kommuner och landsting (SKL) erbjuder tillsammans med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKR), kommuner och landsting ett verktyg för att kontinuerligt utvärdera arbetsgivarpolitiken med bäring på Hållbart medarbetarengagemang. Utvärderingen genomförs via en enkät till medarbetarna – HME-enkäten. Avsikten är att utvärdera de delar av arbetsgivarpolitiken i kommuner och landsting som handlar om att styra mot bra resultat genom att ge förutsättningar för ett stort medarbetarengagemang. Medarbetarengagemang bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat.

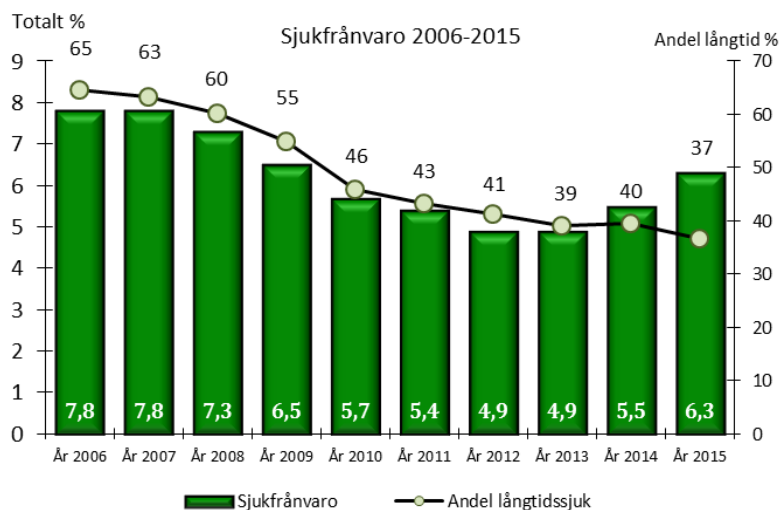
I december genomfördes denna enkätundersökning i Ekerö kommun och resultatet visar ett totalindex för Hållbart medarbetarengagemang på 79 att jämföra med 78 som är samtliga deltagande kommuners medelvärde.

Sjukfrånvaro i kommunen

Den totala sjukfrånvaron har ökat till 6,3 procent. Det är en ökning med 0,8 procent sedan 2014. Frånvaron har ökat för såväl kvinnor som män. Andelen långtidssjuka har minskat med 3 procent jämfört med förra året.

För samtliga åldersgrupper har sjukfrånvaron ökat, mest för dem som är 50 år eller äldre där frånvaron ökat med 1,6 procent.

Den ökande sjukfrånvaron i kommunen är oroande och överensstämmer med Försäkringskassans analys över sjukfrånvarons utveckling i riket. Det innebär att det förebyggande arbetet, att uppmärksamma frånvaromönster och att erbjuda insatser i ett tidigt skede, är mycket angeläget.

Sjukfrånvaron inom kommunens stora verksamheter

Inom omsorgen är den totala sjukfrånvaron 7,3 procent. Det är en ökning med 0,4 procentenheter sedan 2014. Sjukfrånvaron för manliga stödassistenter (tidigare vårdare) ökade med 2,3 procent. Kvinnliga stödassistenters sjukfrånvaro har ökat med 1,1 procent. Sjukfrånvaron har minskat något för kvinnliga vårdbiträden medan den ökat för både kvinnliga och manliga undersköterskor.

I skolan är den totala sjukfrånvaron 5,8 procent. Det är en ökning med 1,5 procent sedan 2014. För lärare är den totala sjukfrånvaron 5,3 procent vilket är en ökning med 1,8 procent sedan 2014. För kvinnliga lärare har sjukfrånvaron ökat med nästan lika många procent. För manliga lärare har sjukfrånvaron ökat med 2,5 procent.

Inom förskoleverksamheten är den totala sjukfrånvaron 8,8 procent. Det är en minskning från 2014 med 0,4 procent- Sjukfrånvaron för kvinnliga barnskötare ökar medan den har minskat för manliga barnskötare med drygt 1 procent.

Pensionsavgångar inom kommunen

Under året gick 21 medarbetare i pension. Under 2016 sker ungefär lika många pensionsavgångar, då främst inom skolans och omsorgens verksamheter. De kommande 10 åren kommer drygt 360 medarbetare att gå i pension vilket motsvarar cirka 25 procent av kommunens anställda. Det är framför allt inom kommunens skolverksamhet samt inom omsorgens olika verksamheter pensionsavgångarna kommer att ske. För administrativ personal sker stora avgångar 2019 och 2021.

Utmaningar i framtiden

Att vara en attraktiv arbetsgivare med nöjda och stolta medarbetare har stor betydelse för att säkra en fortsatt positiv utveckling av kommunens verksamheter.

Viktiga områden att fokusera på är kompetenta och ansvarstagande medarbetare, attraktiva anställningar, ett gott ledarskap och hälsofrämjande arbetsplatser. Arbetet grundas i kommunens värdegrund: Professionellt förhållningssätt – Kommunikation (öppen dialog) – Engagemang

Personalstatistik Ekerö kommun

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal och ålder					
Antal anställda	1 467	1 399	1 422	1 408	1 412
- varav kvinnor	1 180	1 135	1 152	1 147	1 175
- varav män	287	264	270	252	237
- varav personer 60 år och äldre	181	170	179	175	215
Andel tillsvidareanställda, procent	89	90	89	91	91
Antal årsarbeten	1 169	1 138	1 148	1 132	1 148
Andel deltidsanställda, procent	29	31	32		
- varav kvinnor	82	83	83		
- varav män	18	17	17		
Medelålder	43,0	43,0	42,1	44,3	46,1
Personalrörlighet, procent	12,4	11,8	11,2	12,3	16,8
Arbetad tid och frånvaro, procent					
- Arbetad tid	79,0	77,9	78,9	78,0	77,7
- Semester	6,6	7,3	7,0	7,2	7,2
- Sjukfrånvaro	6,3	5,5	4,9	4,9	5,4
- Föräldraledighet	3,6	4,8	5,1	5,0	5,6
- Övrig frånvaro	4,5	4,5	4,0	4,9	4,2
Årsarbeten per verksamhet, procent					
- Utbildning	23	23	21	21	21
- Barnomsorg	24	24	24	24	25
- Omsorg	25	25	27	27	28
- Kultur och fritid	4	4	5	5	4
- Teknik	9	9	9	9	9
- Administration	15	15	14	14	13
Fördelning kvinnor / män, procent	80 / 20	81 / 19	81 / 19	77 / 23	83 / 17
- varav Utbildning	76 / 24	76 / 24	78 / 22	81 / 19	81 / 19
- Barnomsorg	89 / 11	92 / 8	90 / 10	91 / 9	93 / 7
- Omsorg	81 / 19	83 / 17	82 / 18	83 / 17	83 / 17
- Kultur och fritid	64 / 36	68 / 32	66 / 34	68 / 32	69 / 31
- Teknik	70 / 30	72 / 28	66 / 34	69 / 39	70 / 30
- Administration	81 / 19	78 / 22	81 / 19	80 / 20	81 / 19
Sjukfrånvaro, procent					
Totalt					
- sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid	6,3	5,5	4,9	4,9	5,4
- långtidssjukfrånvaro	36,6	39,6	39,1	41,2	43,3
Kön					
- sjukfrånvaro kvinnor	6,8	6,0	5,1	5,2	6,0
- sjukfrånvaro män	4,3	3,6	4,0	3,5	3,8
Åldersgrupp					
- 29 år eller yngre	4,8	4,7	3,9	4,4	5,3
- 30-49 år	6,3	5,9	5,2	4,9	5,4
- 50 år eller äldre	6,9	5,3	4,9	4,9	5,5

Barn- och utbildningsnämnden

Ekerö kommuns mål är att bli en av de 10 bästa skolkommunerna i landet. Nämnden arbetar för att skapa förutsättningar att målet ska nås. Under flera år har skolresultaten förbättrats. Det sammantagna meritvärdet i årskurs 9 vårterminen 2015 för elever i Ekerös skolor är 247,9. En ökning jämfört med föregående år.

Måluppfyllelse

I oktober 2015 antogs nya mål av Barn- och utbildningsnämnden som är formulerade utifrån Kommunfullmäktiges mål att Ekerö kommuns skolor ska rankas som en av de tio bästa i Sverige. Indikator för uppföljning är SKL:s öppna jämförelser – kommunala och fristående skolor med högst sammanvägt resultat. Eftersom verksamhetsberättelsen avser 2015 redovisas måluppfyllelsen avseende de mål som Barn- och utbildningsnämnden hade fram tills att de nya målen antogs, att Ekerö ska vara en av landets bästa skolkommuner mätt i genomsnittligt meritvärde för årskurs 9. För vart och ett av målen har indikatorer för uppföljningen angetts.

Nämnden har 8 mål som har ett snittutfall på 1,75 för alla verksamheter totalt. Två mål bedöms som uppnådda. Det gäller, möjligheten att studera inom vuxenutbildningen utifrån sina egna förutsättningar. Målet anses uppnått då kommunen kan erbjuda både traditionell vuxenutbildning som distansutbildning. Målet anses uppnått även när det gäller att kunna erbjuda en professionell, kvalificerad och neutral studie- och yrkesvägledning.

Sex mål bedöms som inte helt uppnådda men på väg. Det gäller målet att enheterna kan säkerställa att varje barn som lämnar förskolan har fått adekvat stöd i sin tal- och språkutveckling där man ser att förskolor beskriver hur de stödjer barns språkutveckling. Målet att elevernas läsförståelse i test och prov ska vara god och att skolan ska ge varje elev förutsättningar att nå målen i alla ämnen följs upp genom bland annat språklekar enligt Bornholmsmodellen, nationella prov i svenska i årskurs 3,6 och 9, enheternas egna analyser av målet och betygsstatistik årskurs 9.

Verksamheten ska vara trygg, trivsamt och säker och målet för inflytande/valfrihet – Barn/elever ska ha rätt till inflytande över sitt lärande följs bägge upp via kundundersökning, enheternas egna analyser och observationer inom Våga Visa.

Kundundersökningen visar att barn och elever till stor del är trygga i den verksamhet de befinner sig i, men det finns skillnader mellan och inom enheter. Vårdnadshavarnas svar i kundundersökningen om barns inflytande i verksamheten visar att många enheter har kommit långt i arbetet med barns inflytande över sitt lärande men att variationen kan vara stor både inom och mellan förskolor, familjedaghem och skolor. Ungefär hälften av eleverna i årskurs 8 uppfattar att de är med och bestämmer hur de ska jobba med skoluppgifter. Motsvarande när det gäller årskurs 5 är 70 procent.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Nettokostnad 2015:	728,8 mnkr
Resultat 2015:	14,2 mnkr

Ansvarsområden:

Uppgifter avseende i Skollagen reglerad verksamhet inom följande områden, med undantag för driften inom den kommunala produktionen:

- förskola
- förskoleklass
- skolbarnsomsorg
- pedagogisk omsorg
- sarskola
- gymnasieskola
- gymnasiesarskola

Uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna:

- kommunal vuxenutbildning
- svenskundervisning för invandrare
- sarsvux

Ordförande:

Lena Gerby (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Det genomsnittliga meritvärdet i skolan ökade till 247,9
- Maxtaxan inom förskolan höjdes och statsbidraget minskade lika mycket
- Åtgärder godkända av Skolinspektion

Barn, elever och vårdnadshavare ges stora möjligheter vid val av förskola, skola och skolbarnsomsorg och i skolvalet till hösten 2015 inför förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 6 fick över 90 procent sitt valda förstahandsalternativ.

Prioriterade uppdrag

Systematiskt kvalitetsarbete - under 2015 har kvalitetssystem fortsatt att utvecklas i syfte att systematiskt följa upp, utvärdera och återkoppla verksamheternas kvalitet och nämndens mål. Ett system för systematiskt kvalitetsarbete har skrivits fram, där en struktur formulerats som presenterar innehåll och processer som ska styra och leda kvalitetsarbetet. Den allmänna granskning som Skolinspektionen genomförde hösten 2014 och under 2015 togs handlingsplaner fram som svar på Skolinspektionens förelägganden och på hösten 2015 avslutade Skolinspektionen den allmänna granskningen.

Särskilt stöd: övergripande barn och elevhälsoplan är framtagen med syftet att skapa en gemensam syn på barn- och elevhälsa från förskolan tills eleven gått ut gymnasiet och ska säkerställa likvärdighet och kvalitet i de kommunala verksamheterna. Förskolan och skolan är platser för omsorg, utveckling och lärande, där all personal arbetar i samverkan med barn, elever och vårdnadshavare. Planen beskriver ett förhållningssätt och en struktur som alla ska vara förtrodda med, oberoende var i verksamheten man befinner sig. Planen ska vara ett stöd och uppmuntra till förbättring genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Trygghet och likabehandling: vid Skolinspektionens granskning 2014 fick flera verksamheter påpekanden gällande likabehandlingsarbetet samt plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan. En fördjupad studie mynnade ut i en rapport där en nulägesbeskrivning och en sammanfattande bild av det arbete som bedrivits under 2015 kring rätten till en förskola och skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för barn och elever beskrivs och analyseras. Utvecklingsområden som framkommer i rapporten utgör grund för fortsatt arbete under 2016. I frågor som rör fristående förskolor kommer samverkan ske i de fristående förskolornas nätverk. Slutsatserna av rapporten är att rutinen för anmälan till huvudmannen av kränkande behandling har utvecklats vilket har inneburit vissa förtydliganden av processen. Det föreligger fortfarande ett behov av att minska skillnaderna i hur olika incidenter tolkas som kränkande behandling eller inte, något som troligtvis är en orsak till de skillnader mellan enheter som syns i antalet anmälningar.

Centrum för nyanlända: i oktober 2015 startade Centrum för nyanlända. Centrumet är för närvarande inne i ett uppbyggnadsskede när det gäller organisation för mottagande av nyanlända, förbättringar av modersmålsundervisning och studiehandledning. Personal, lokal och övergripande uppdrag och omorganisation av nuvarande modersmålsundervisning är på plats samt en del administrativa och pedagogiska rutiner är under utarbetande

IKT: skolor och förskolor har gjort en självskattning av sin digitala nivå med avseende på infrastruktur, digitalt innehåll i denna infrastruktur, personalens utbildningsnivå, graden av kommunikation och samarbete samt slutligen uppföljning. Utvecklingsledare IKT har fördjupat sig i självskattningarna samt besökt alla enheter och utifrån denna nulägesanalys läggs planeringen för digitaliseringen.

Fritidshem: några resultat efter Skolinspektionens granskning hösten 2014 är att ett fritidshemsnätverk har startat upp med representation från alla fritidshem som jobbar med att utveckla sitt samarbete kring eleverna i de olika skolorna och i hög grad varit delaktiga i beslut kring utveckling av verksamheten på kommunnivå. Det har också genomförts en gemensam utbildningsdag för alla fritidslä-

rare och fritidspedagoger kring de nya styrdokumenterna för fritidshemmens arbete. Vidare har försök inletts med matematiklyft på tre fritidshem.

Ekonomi och verksamhet

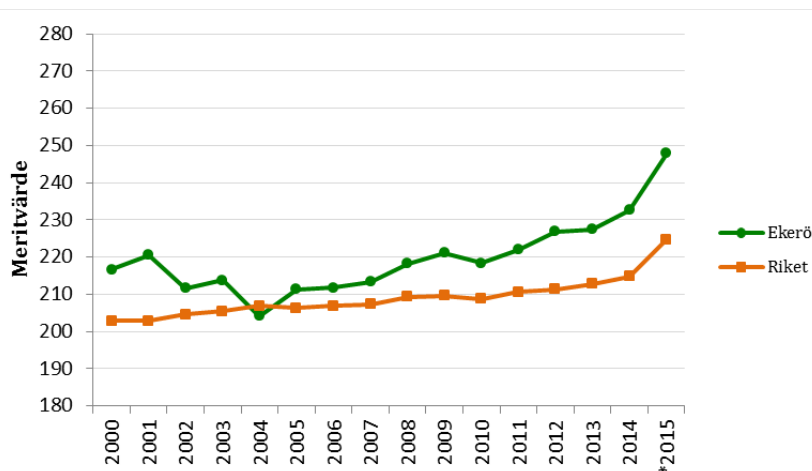
Resultat för 2015 är ett överskott på 14,2 mnkr vilket utgör 2 procent av nämndens totala nettoomsättning på 714,6 mnkr. Överskottet är fördelat med 11,8 mnkr på nämnden och 2,3 mnkr på utförarorganisationen kommunala förskolor och skolor.

Den ekonomiska utvecklingen för verksamhetsområdet beror till stor del på befolkningsutvecklingen. Volymförändringar märks snabbt i det ekonomiska resultatet i form av ändrade intäkter och kostnader. Årets överskott återfinns till stor del inom omsorg för barn i åldern 1-5 år, totalt 8,3 mnkr där lägre volymer jämfört budget för 3,4 mnkr, tilläggsbelopp 2,2 mnkr, lågt behov av omsorg på obekvämtid 1,0 mnkr, intäkter från andra kommuner för barn inskrivna i Ekerös förskolor 0,6 mnkr och föräldraavgift 0,6 mnkr. Statsbidraget till nämnden för att kommunen har maxtaxa i barnomsorgen har minskat i motsvarande grad som maxtaxan upprevidering. Överskott finns även inom vuxenutbildningen 2,6 mnkr vilket delvis beror på mer strikt tillämpning av reglerna för rätt till utbildning.

Volymutvecklingen visar för hela verksamhetsområdet på minskad volym för omsorg barn 1-5 år med 32 helårsplatser samt för gymnasieskolan med 26 helårsplatser. Övriga verksamheter visar genomgående på volymökningar nämnas kan skolbarnsomsorgen 6-9 år som har ökat med 34 helårsplatser och grundskolan med 29 helårsplatser.

Efterfrågan på vuxenutbildning fortsätter att öka om en effekt av de stora årskullarna, födda under slutet av 1980-talet och 1990-talet som nu söker för att komplettera sin gymnasieutbildning. Efterfrågan på SFI har fördubblats under de senaste åren vilket kommer att innebära att antalet elever på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning på sikt också kommer att öka. Andelen nyanlända väntas öka och de är i behov av studier i framförallt svenska, SFI.

Ekerös meritvärde i årskurs 9 går stadigt uppåt sedan 2004. Det genomsnittliga meritvärdet våren 2015 är 247,9 i kommunala och i fristående skolor i Ekerö (232,6 år 2014). Andelen elever som uppnår godkänt i alla ämnen är 91 procent 2015 i Ekerö, vilket är en ökning med nästan fyra procent. Andelen som är behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program i Ekerö våren 2015 är 95 procent, vilket är en ökning sedan föregående år (1,2 procent). Ekerös andel är betydligt över riksgenomsnittet som är 86 procent.

* Från och med ansökan till gymnasiet 2014/15 får de sökande som fått betyg i moderna språk som språkval räkna med det som ett betyg i medelvärdet, utöver de 16 bästa betygen i övrig. I Skolverkets databas SIRIS redovisas genomsnittligt meritvärde för 17 ämnen från och med 2015. Källa: Skolverket

Uppföljningen av tjänstegarantierna visar att:

- Alla kunde erbjudas plats i förskola inom fyra månader från att föräldrarna anmält behov.
- Kundundersökningen för 2015 visar att en mycket stor andel av föräldrar som har barn i förskola och pedagogisk omsorg är nöjda med verksamheten.
- I skolvalet 2015 uppfylldes garantin.

- Vårterminen 2015 uppnår 86,2-97,9 procent kravnivån i samtliga delprov i svenska för årskurs 3 i förhållande till att alla kan läsa och skriva efter sitt tredje skolår. Liknande resultat som i riket.
- Stort fokus inom skolan har legat på utbildningsinsatser, inte minst inom IKT-området. Grunden till den positiva utvecklingen är duktiga pedagoger och chefer som praktiserar ett fungerande pedagogiskt ledarskap, parallellt med de satsningar som görs avseende utbildningsinnehållet i både förskolan och grundskolan. Insatserna leder till fortsatt förbättrad kvalitet för eleverna och ska ge eleven möjlighet att uppnå godkända betyg i alla ämnen efter årskurs 9.

Resultat av årets internkontroll

Inom några områden är bedömningen att rutinerna/processerna fungerar bra medan inom andra områden har det fungerat okej, men behöver förbättras. Främst handlar det om att säkerställa rutiner. Vad gäller kontrollmomentet om hanteringen om en fristående skola utanför kommunen skulle avveckla sin verksamhet behöver en handlingsplan utarbetas.

Framåtblick

Verksamhetsplanen fokuserar inför 2016 på ett antal viktiga utvecklingsområden och prioriteringar. Barn och utbildning har en genomförd granskning av Skolinspektionen i ryggen och går in i en förvaltningsorganisation. Organisationsförändringen kommer på sikt att leda till en ökad tydlighet både intern och externt samt möjliggöra en tydligare styrning och ett mer samordnat stöd. Samtidigt kommer det under en kortare period att vara extra utmaningar tills dess att nya funktioner och strukturer är på plats. Barn och utbildning har också en större inspektion från Arbetsmiljöverket att vänta under senare delen av vårterminen vilket både kommer att anstränga organisationen men naturligtvis också utgöra ett stöd när det gäller förvaltningens fortsatta arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

En utmaning och möjlighet de närmaste åren är det förväntade ökade antalet nyanlända som kommer beröra alla verksamheter. Här kommer såväl behov av skolplatser, rätt lärarkompetens samt förmågan att integrera och undervisa dessa elever att utgöra stora utmaningar.

Även arbetet med kommande skolprojekt i centrala Ekerö kommer att ställa fortsatt höga krav på organisationens planering och genomförande.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse 1,75 	T		1	2	3	4
Kunskap						
Enheterna ska säkerställa att varje barn som lämnar förskolan har fått adekvat stöd i sin tal- och språkutveckling	↑			✓		
Elevernas läsförståelse i test och prov ska vara god	↑			✓		
Varje elev ska ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen	↑			✓		
Det ska vara möjligt att inom vuxenutbildningen i Ekerö kommun att studera utifrån sina egna förutsättningar, på den tid som passar var och en.	←		✓			
Varje medborgare ska erbjudas en professionell, kvalificerad och neutral studie- och yrkesvägledning	←		✓			
Trygghet						
Verksamheten ska vara trygg, trivsamt och säker	↑			✓		
Inflytande/ valfrihet						
Barn/ elever ska ha rätt till inflytande över sitt lärande	↑			✓		
Barn/ elever och vårdnadshavare ska ges stora valmöjligheter vid val av förskola, skola och skolbarnsomsorg	↑			✓		

Ekonomi

tkr	Avvik netto	Budget netto	2015 netto	2015 Intäkter	2015 Kostnader	2014 netto	2014 Avvik
TOTALT	14 175	-728 800	-714 624	65 267	-779 891	-688 461	12 918
Politisk nämnd	129	-650	-521		-521	-502	98
Simskola	1	-138	-137	10	-147	-134	2
Öppen förskola	0	-2 433	-2 433		-2 433	-2 096	4
Förskola	6 165	-182 574	-176 409	33 769	-210 178	-171 579	1 291
Pedagogisk omsorg	2 160	-5 782	-3 622	564	-4 186	-3 861	3 268
Fritidshem inklusive I fritidsklubb	1 080	-65 512	-64 432	13 647	-78 079	-61 747	539
Förskoleklass	-157	-14 540	-14 697	211	-14 908	-14 171	-79
Grundskola	-1 635	-322 087	-323 722	7 563	-331 285	-306 053	-5 890
Grundärskola	1 311	-10 240	-8 929	287	-9 216	-8 993	2 040
Gymnasieskola, folkhögskola, gymnasiesär.	1 995	-103 235	-101 240	2 927	-104 167	-103 273	6 526
Vuxenutbildning, SYV/vägledning Unga	2 670	-11 084	-8 414	3 455	-11 869	-8 582	2 164
Nämndkontor och gemensam verksamhet	-650	-10 524	-11 174	495	-11 669	-9 845	580
KS beslut om Skolsatsning	-1 227		-1 227	6	-1 233		
Utförarorg. Kommunala förskolor och skolor	2 333	0	2 333	2 333		2 375	2 375

Inklusive statsbidrag för att Ekerö kommun har maxtaxa inom barnomsorgen. Utfall totalt 2015 = 13 258 tkr, 2014 = 13 418 tkr, 2013 = 14 321 tkr.

Varav resultatenheter skolor och förskolor

Tkr inkl interna transaktioner	2015	2015 % avvik	2015 Resultat	Intäkter utfall	Kostnader utfall	2014	2014 Resultat
SUMMA DRIFT FÖRSKOLA-SKOLA		0,5	2 333	514 990	-512 657		2 375
Brunna mfl förskolor	x	0,5	90	19 789	-19 698	x	93
Ekendal m fl förskolor		0,1	25	25 917	-25 892		-390
Gräsåker mfl förskolor		0,2	35	22 347	-22 312		86
Drottningholm/Stenhamra förskolor		-0,5	-89	18 955	-19 044	x	-110
Färentuna förskola och skola	x	1,4	456	33 556	-33 099		432
Munsö/Adelsö förskola & skola		-5,8	-938	15 269	-16 207		19
Skå förskolor & skola	x	1,9	451	24 029	-23 578	x	268
Sundby förskolor & skola		-0,2	-38	19 753	-19 791		-156
Ekebyhovsskolan	x	0,3	137	50 030	-49 893	x	181
-Särskolan		0,2	24	11 809	-11 785	x	-372
Närlunda skola	x	-0,4	-116	26 821	-26 936	x	171
Sanduddens skola	x	0,5	127	26 371	-26 244	x	180
Stenhamra skola/Uppgårdskolan	x	0,7	475	66 970	-66 494		-127
Modersmål		9,0	330	3 992	-3 662		-125
Tappströmsskolan		0,6	227	40 813	-40 585		-1 098
Träkvista skola inkl Klöver		1,9	935	49 603	-48 668		-175
Matproduktion		-0,9	-251	27 072	-27 323		485
Ekerö resursteam	x	0,0	5	17 167	-17 162	x	488
Ekerö IM/IV		1,8	118	6 817	-6 698		168
Produktionsledning		4,3	328	7 913	-7 585	x	2 107
Ekebyhovs/Gustavalunds förskolor		0,0					248

(x) Enheter som kan ianspråkta tidigare års ackumulerade överskott enligt regelverket.

Resultatet är i förhållande till budgeterat resultat som är =0, lika stora intäkter som kostnader för alla enheter.

Verksamhetsmätt

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Antal barn i</i>							
Förskola/Pedagogisk omsorg, barn 1-5 år	-32	1 774	1 742	1 777	1 796	1 821	1 771
Förskola egen regi	-5	998	994	1 002	1 027	1 048	1 053
Friförskola/annan kommun	-17	725	708	726	709	691	630
Pedagogisk omsorg	-10	50	40	49	61	82	87
Skolbarnsomsorg 6-9 år	34	1 772	1 805	1 769	1 669	1 666	1 644
Fritidshem egen regi	11	1 505	1 516	1 488	1 399	1 407	1 382
Friskola/annan kommun	23	267	289	281	270	259	261
Pedagogisk omsorg	0	0	0	0	0	0	1
<i>Antal barn i:</i>							
Öppet fritidshem/fritidsklubb 10-12 år	14	662	675	657	654	609	449
Öp fh egen regi	15	652	666	654	650	579	408
Friskola/annan kommun	-1	10	9	3	3	2	3
Pedagogisk omsorg	0	0	0	0	0	28	38
<i>Antal elever i</i>							
Förskoleklass	8	448	456	451	422	407	416
Egen regi, Ekerö skolor	2	387	390	385	359	343	352
Friskola/annan kommun	5	61	66	66	63	64	64
Grundskola år 1-9	29	3 782	3 811	3 664	3 532	3 430	3 334
Egen regi, Ekerö skolor	-36	3 068	3 033	2 889	2 766	2 689	2 629
Friskola	365	347	712	715	706	684	645
Annan kommun	-301	367	66	60	61	57	60
Särskola år 1-10	1	23	23	23	23	26	34
Egen regi, Ekerö skolor	2	21	23	21	21	24	29
Friskola/annan kommun	-1	2	1	2	2	2	5
Gymnasieskola/folkhögskola	-26	988	963	994	1 061	1 162	1 217
Egen regi, Ekerö skolor	-2	38	36	26	34	39	24
Friskola	-22	487	465	502	553	603	624
Annan kommun	2	458	460	463	470	516	564
Folkhögskola	-4	6	2	3	4	5	6
Gymnasiesärskola	-6	18	13	15	17	16	18
Friskola/annan kommun	-6	18	13	15	17	16	18
Vuxenutbildning							
Beviljade kurser, totalt			622	606	566	541	782
Antal individer kurser egen regi			292	243	233	227	275
Beviljade kurser, externa köp			263	512	697	812	485
Antal individer kurser externa köp			112	185	195	247	193
Antal deltagare SFI			175	181	155	156	140
Undervisningstimmar SFI			52 253	45 043	45 528	40 721	
Antal elever sår vux			1	1	2	8	0

Socialnämnden

Kvalitetsundersökningar visar att äldreomsorgen i Ekerö har god kvalitet. 96 procent av de äldre är mycket nöjda eller ganska nöjda med hemtjänsten.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms för samtliga sex mål för socialtjänsten i en fyrgradig skala till 2 "inte helt uppnått är på väg". Målens karaktär som inriktnings-/strävansmål ställer krav på en mycket hög kvalitetsnivå för att de ska kunna betraktas som helt uppfyllda. Med detta kvarstår måluppfyllelsen på samma nivå som föregående år trots att ett flertal aktiviteter i riktning mot målen genomförts under året. Tendensen mot ytterligare måluppfyllelse för fyra mål bedöms som positiv.

Målen handlar om god tillgänglighet för den som behöver stöd, valfrihet så långt det är möjligt för de som har stöd, insatser som stärker den enskildes oberoende och självständighet, att erbjuda en god och samordnad vård och omsorg, att barn och unga som riskerar att fara illa får snabbt adekvat stöd och att socialtjänsten är individanpassad, rättssäker och kostnadseffektiv.

Såväl nationella som egna uppföljningar visar fortsatt på att Ekerö kommuns socialtjänst i många delar har en god kvalitet. Identifierade förbättringsområden ligger till grund för utveckling. Med utgångspunkt från Socialnämndens ledningssystem för kvalitet finns stukturer och strategier för ständig utveckling. Nämnden arbetar systematiskt med att följa upp kvaliteten i såväl verksamheter som insatser till den enskilde individen. I Socialstyrelsens "Så tycker de äldre om äldreomsorgen 2015" anger 96 procent av de äldre att de sammantaget är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten som helhet.

Prioriterade uppdrag

Verksamhetsutveckling, prioriteringar och satsningar det gångna året har utgått från verksamhetsplan och budget till bland annat:

- Utveckling av Familjeteamet, en öppen mottagning för familjer i behov av råd och stöd. Genom familjeteamet har fler barn än tidigare fått stöd och hjälp på hemmaplan.
- Utbyggnad av platser i särskilt boende genom tillfällig paviljong med 9 platser vid Färingsöhemmet i avvaktan på det nya särskilda boendet i Stenhamra, Söderströmshuset.
- Ansvaret för viss hälso- och sjukvårdsansvar för bostad med särskild service och daglig verksamhet LSS övergick från landstinget till kommunerna i Stockholms län 1 oktober.
- Mottagandet av ensamkommande asylsökande barn och nyanlända invandrare kom att präglade hösten. Under året anvisades sammantaget 84 ensamkommande barn och 34 nyanlända invandrare till Ekerö kommun.

SOCIALNÄMNDEN

Nettokostnad 2015:	459,9 mnkr
Resultat 2015:	11,7 mnkr

Ansvarsområden:

Enligt gällande lagstiftning för uppgifter vad avser:

- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- omsorg om personer med funktionsnedsättning

Svarar inte för driften inom den kommunala produktionen.

Svara för omsorg, råd och upplysningar, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det samt för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Ordförande:

Kjell Öhrström (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Den 1 oktober övergick ansvaret för viss hälso- och sjukvård från landstinget till kommunen.
- Nytt avtal med Migrationsverket som omfattar mottagande av 40 nyanlända och 17 boendeplatser för ensamkommande asylsökande barn.
- 1 september sammanslagning av nämndkontor och socialkontoret till ett sammanhållet socialkontor.

Under året:

- Ekerö kommunen tecknade avtal med Frälsningsarmén gällande förhyrning av Sundsgården. Nämnden disponerar delar av fastigheterna vid Sundsgården för HVB för asylsökande ensamkommande barn samt för bostäder åt nyanlända.
- Erhöll under året stimulansbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Medlen nyttjades för att stärka personalbemanningen inom såväl hemtjänst som i särskilt boende.
- Ökad tillgänglighet i och med införandet av Ekerö Direkt.
- Utvecklingsarbete har ingångsatts kring rätt stöd och insatser i relationsvåldsärenden med hjälp av medel från Socialstyrelsen.
- Antalet anmälningar om barn som riskerar att fara illa fortsätter att öka. Lagstiftningens krav angående skyddsbedömning och förhandsbedömning har kunnat efterlevas. Samtliga placerade barn följs upp i enlighet med lagstiftningen. Samverkan kring barn och unga sker med ett flertal aktörer. Samverkansformer finns på individuell, grupp och generell nivå. Satsningar på öppenvårdsinsatser via Familjeteamet har haft en positiv inverkan på antalet placerade barn och ungdomar och därför stärkts ytterligare.
- Metoder finns för systematiskt uppföljning av äldreomsorgens kvalitet. De särskilda boendeenheterna har en god kvalitet och samtliga hemtjänstutförare uppfyller ställda kvalitetskrav. Utförare av hemtjänst och bostad med särskild service enligt LSS har arbetssätt och rutiner för att säkerställa självständighet och motverka risk för isolering. Rutiner och arbetssätt för att pröva möjligheten till praktikplats finns och kommer ytterligare att utvecklas via den nya organisationen för arbetsmarknadsrelaterade insatser.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens nettokostnad är 460 mnkr, ett resultat för 2015 jämfört budget överskott med 11,7 mnkr, vilket motsvarar 2,2 procent.

Årets positiva resultat beror till större delen på lägre kostnader än förväntat avseende insatser till personer med funktionsnedsättning 3,3 mnkr samt individ- och familjeomsorg 11,2 mnkr. Intäkterna sammantaget är 21,9 mnkr högre än budgeterat varav 18,3 mnkr avser flyktingmottagandet (intäkterna balanseras av motsvarande kostnader).

Samtliga verksamhetsområden förutom socialkontor/ledning och administration påvisar positiva avvikelser. Det negativa resultatet beror till övervägande del på högre personalkostnader inom samtliga tre sektioner. Det har varit svårt att rekrytera socionomer till vakanta tjänster, som i avvaktan på tillsättning täcks upp av bemanningsföretag. Sektionen för äldre och personer med funktionsnedsättning har förstärkt bemanningen för att säkerställa rättssäkerheten i utredning och beslut med anledning av fler ansökningar.

I budget för 2015 tillfördes Socialnämnden medel för tillfällig förstärkning med anledning av de då aviserade föreskrifterna kring behovsanpassade bemanning i särskilt boende. Medlen har använts i linje med föreskrifterna till uppföljning av de boendes insatser vid särskilda boendeenheterna. Högre intäkter än budgeterat avser framförallt PRIO-medel, prestationsersättning för riktade insatser inom området psykisk ohälsa.

Resultatet för äldreomsorg visar på ett mindre överskott på 0,1 mnkr jämfört budget. Inom äldreomsorgen visar särskilt boende inklusive korttidsboende på ett överskott på 2,3 mnkr då antalet platser inklusive platser på sjukhus för medicinskt utskrivningsklara uppgick till 190 årsplatser, 7,8 färre än budgeterat. Volymutfallet för hemtjänst 135 150 timmar var 10 150 timmar högre än budget vilket ledde till ett negativt resultat på 3,2 miljoner kronor. Tillströmningen av nya personer har varit högre än väntat, både gällande personer över och under 65 år. Några personer under 65 år har haft personlig assistans, men där behoven nu tillgodoses med hemtjänst. Dessa personer har omfattande hjälpbehov och står för stor del av avvikelsen. Antalet hjälptagare i genomsnitt per månad var 376 personer (346 personer 2014). Genomsnittlig tid per brukare och månad var 29,1 timmar (28 timmar 2014, 32 timmar 2013).

Området insatser till personer med funktionsnedsättning har ett överskott på 3,3 mnkr. Överskottet beror främst på lägre volymer och lägre kostnader inom personlig assistans, LASS och korttidstillsyn för barn över 12 år. Volymutfallet för personlig assistans hamnade på 40 000 timmar mot budgeterade 60 000 timmar ett avvik på 33 procent. För vissa hjälptagare har förflyttning skett från personlig assistans till hemtjänst vilket förklarar en del av avviken för både hemtjänst och personlig assistans.

Sektionen för vuxna visar positivt resultat 4,3 mnkr jämfört budget. Överskottet finns inom socialpsykiatri. Sektionen har arbetat med att erbjuda hemmaplanslösningar och insatser i öppenvård. Vidare påverkar lägre genomsnittskostnader per plats i boende/behandling samt lägre volymer för boendestöd. Sektionen för familj, barn och ungdom har ett positivt resultat på 7,6 mnkr. Främst som följd av färre placeringar i institutionsvård och öppenvårdsinsatser som har riktats mot stödformer med lägre kostnader i form av bland annat särskild kvalificerad kontaktperson, per-sonligt stöd, strukturerad vård och behandling samt stödboende.

Socialtjänstens uppdrag för nyanlända invandrare och ensamkommande barn visar på intäkter som täcker kostnaden för helåret 2015.

Tjänstegarantier avseende information, råd, stöd samt servicenivå och handläggningstider följs upp genom synpunkts- och klagomålshanteringen. Inga synpunkter eller klagomål avseende tjänstegarantierna har inkommit under året.

Den 1 september genomfördes en förändring vad avser socialtjänstens tjänstemannaorganisation där tidigare nämndkontor social och socialkontoret slogs samman till ett sammanhållet socialkontor. Arbetsmiljöverket genomförde, inom ramen för den nationella tillsynen av socialsekreterares arbetsförhållanden, tillsyn vid socialkontoret. Med anledning av detta genomfördes ett omfattande arbete för att kartlägga, riskbedöma och utarbeta handlingsplan för åtgärder.

Resultat av årets internkontroll

Omfattade 13 processer/kontrollområden. Genomförd kontroll visade på att fastställda regelverk och rutiner i allt väsentligt efterlevs. Vissa brister fanns avseende genomförandeplaner inom vissa tjänster, egenavgifter för korttidsvistelse och korttidstillsyn samt avseende redovisningen av förtroendekänsliga poster. Dessa kontrollområden kvarstår därför i internkontrollen för 2016.

Framåtblick

Det fortsatta utvecklingsarbetet utgår från nämndens verksamhetsplan. Några av de prioriterade områdena är:

- Ökat mottagande av ensamkommande asylsökande barn och av nyanlända invandrare.
- Utveckling av arbetsätt och stödformer riktade till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Fortsatt utveckling av tidiga insatser i öppenvård.
- Kompetens- och personalförsörjning inom socialtjänsten.
- Utveckling av tjänster inom området välfärdsteknologi och digitalisering.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse 2,0 	T		1	2	3	4
Socialtjänsten har en god tillgänglighet för dem som behöver stöd.	↑			✓		
Socialtjänsten är individanpassad, rättssäker och kostnadseffektiv.	↑			✓		
Socialtjänsten erbjuder, så långt det är möjligt, valfrihet för de som har stöd.	↑			✓		
Barn och unga som riskerar att fara illa får snabbt adekvat stöd.	↑			✓		
Äldre och personer med funktionsnedsättning får en god och samordnad vård och omsorg	←			✓		
Socialtjänstens insatser stärker den enskildes oberoende och självständighet.	←			✓		

Ekonomi

<i>tkr</i>	Avvik netto	Budget netto	2015 netto	2015 Intäkter	2015 Kostnader	2014 netto	2014 avvik
TOTALT	11 707	-471 620	-459 913	74 513	-534 426	-428 441	23 294
Politisk nämnd	317	-1 211	-894	0	-894	-955	225
Äldreomsorg	149	-187 370	-187 221	27 316	-214 537	-173 158	12 753
Insatser personer m funktionsnedsättning	3278	-182 346	-179 068	13 622	-192 690	-170 150	-31
Individ och familjeomsorg vuxna	4 253	-39 098	-34 845	3 106	-37 951	-33 060	4 669
Individ och familjeomsorg barn, ungdom	7 559	-25 640	-18 081	389	-18 470	-14 332	7 672
Flyktingverksamhet	-604	642	38	27 668	-27 630	1 097	398
Nämndkontor, socialkontor, gem verksamhet	-3 245	-36 596	-39 841	2 413	-42 254	-37 880	-2 387

Verksamhetsmåt

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2015	2014	2013	2012	2011
Äldreomsorg, Antal							
Platser i särskilt boende i Ekerö	-14	179	165	162	168	161	154
Externa vårdplatser – antal årsplatser medicinskt utskrivningsklara	-0,1	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3
Externa vårdplatser - antal årspaltser särskilt boende	3,9	11,4	15,3	12,3	9,4	10,8	14,4
Korttidsboende internt & externt årsplatser	2,5	6,9	9,4	10,2	9,6	8,5	9,3
<i>Hemtjänst timmar snitt/mån</i>							
Utförda timmar	846	10 417	11 263	9 688	10 655	9 997	8 336
Hjälptagare snitt/månad hemtjänst			376,5	346	325	321	289
Antal trygghetslarm			261	268	275	216	215
Handikappomsorg - Antal helårsplatser							
Boende för vuxna	-4,9	107,5	102,6	100,1	94,2	90,6	89,4
varav							
- kommunal regi	-0,4	56	55,6	55,4	54,9	54,2	54,7
- alternativ regi	-4,5	51,5	47,0	44,7	39,3	36,4	34,7
Daglig verksamhet	-5,5	111,6	106,1	100,7	100,4	103,2	103,4
Antal							
Korttidsvistelse, årsplatser	-1,9	12	10,1	12,2	13,8	15,3	16,5
Personlig assistand, timmar totalt helår	19 972	60 000	40 028	55 782	68 890	75 543	73 493
Individ- o familjeomsorg							
Ekonomiskt bistånd,							
Antal hushåll	16	130	146	139	148	138	121
Vuxna, missbruk							
Behandlingshem, årsplatser	-0,5	2,8	2,3	1,3	1,7	5,9	2,8
Familjehem missbruk, årsplatser	-	1,0	1,0	1,0	-	-	-
Boende, årsplatser	3,4	8,1	11,5	4,8	6,8	4,1	3,7
Öppenvård, personer	-0,3	1,1	0,8	0,3	2,5	2	1,1
Kontaktperson	-	2	2	2	2	2,2	2
AME, trygghetsanställning/ OSA/lönebidrag,							
antal snitt	-0,2	9,3	9,1	8,3	10,3	8,6	11,8
Socialpsykiatri, Kontaktperson	-0,3	14,1	13,8	14,3	12,8	12,8	12,6
Boende/behandl.hem, socialpsykiatri, årsplatser	0,7	13,3	14	13,3	15,4	14,1	12,3
Boendestöd, timmar totalt	-1 030	9 600	8 570	8 878	9 101	6 424	-
Barn- och unga, årsplatser							
Institutionsvård	-1,2	5	3,8	4,3	5,6	9,3	8,3
Familjehemsvård	-1,3	17	15,7	16,3	19,8	19,6	20,8
Familjehem/jourhem externt	-1,0	4,6	3,6	1,8	4,4	4,9	-
Strukturerad öppenvård							
- Öppenvård – Särskild kvalificerad kontaktperson	0,25	0	0,25	0,4	-	-	-
- Öppenvård – Personligt stöd externt	0,2	1,8	2	3,1	-	-	-
- Öppenvård – Strukturerad vård och behandling	-2,4	4,4	2	2	-	-	-
- Öppenvård – Stödboende vård och behandling	1,1	1	2,1	0,3	-	-	-
Kontaktfamilj/-personer	-3,2	13,6	10,4	9,1	16,9	22,8	26,2

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamheterna främjar ett tillgängligt, attraktivt och brett kultur- och fritidsutbud, mötesplatser för ungdomar samt kännedom och uppskattning av kommunens kulturmiljöer.

Måluppfyllelse

Nämnden har sju delmål med ett snittutfall på 1,8. Helt uppnått är "tillgängligheten till bibliotekets verksamhet ökar" och "verksamheter för unga skapar nya vägar in för målgruppen". Bibliotekets öppettider är utökade, ombyggnation av kulturhusets foajé och bibliotek, bibliotekswebben har utvecklats. Ekerö kulturskola har fler ämnen och utökat antalet elever, fritidsgårdarnas uppsökande verksamhet har ökat flickors besök, fritidsgårdarnas platsbundna verksamhet, skolbesök, integrationsprojekt, aktivt arbete med sociala medier. Biblioteksutlåningen har ökat förutom när biblioteket i centrum var stängt för ombyggnation.

Fyra av målen är inte helt uppnådda men på väg genom arbete med "verksamheter för unga präglas av jämlikhet så att alla grupper känner sig välkomna, ungas inflytande ökar, invånarnas brukande av kulturmiljöer och kulturarv och den konstnärliga gestaltningen i kommunens byggda miljöer". Händelser som bidragit är kompetenshöjande insatser kring jämlikhet, arbete med värderingar som exempelvis rollspel, hbtq-rättigheter. 89 procent anger att de kan påverka utformandet av verksamheten på fritidsgården. Aktiviteter i egen regi på Fabriken, styrgrupp med ungdomar på Fabriken

Under 2015 har det tagits fram en form för barnrättsanalyser som ska föregå beslut där målgruppen är barn och unga. En analys är genomförd angående den konstnärliga utformningen vid idrottshallen i Ekebyhov. Under 2015 har Kommunfullmäktige antagit kulturmiljöprogram och gestaltningspolicy. Uppdraget att spegla Ekebyhovs slott och kommunens historia har är inlett genom samarbete med två scenografer/konstnärer.

Ett mål är inte uppnått men påbörjat - "idrottsutövande ska upplevas positivt och inkluderande. Föreningar har utfört utbildningar/processarbete i "Framtidens förening" eller "Idrotten vill". Samråd har skett med föreningar kring projektet "vi står upp" som handlar om barns rätt till lek. Fortsatt utveckling av parkområden i Stenhamra, ökad tillgänglighet av motionsspår, förstärkning friluftsområden.

Prioriterade uppdrag

Ekerö kultur och Studieförbundet fick särskilda medel för att öka tillgängligheten, hitta nya vägar in för målgruppen, arbeta för ökad jämlikhet och ungas inflytande. Genom satsningar som ovan under "måluppfyllelse" har arbete genomförts som stärkt ökad måluppfyllelsen.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Nettokostnad 2015:	35,1 mnkr
Resultat 2015:	0,5 mnkr

Ansvarsområden:

Kultur och fritidsverksamhet samt samordning av ungdomsfrågor.

- kulturskola
- bibliotek
- fritidsgårdar
- stöd till föreningslivet inom kultur och fritid
- bevaka tillgången till lokaler och anläggningar för kultur- och fritid
- Ekebyhovs slott
- kulturmiljöarbete
- offentlig konstnärlig utformning

Svarar inte för driften inom den kommunala produktionen.

Ordförande:
Gunilla Lindberg (FP)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Kommunfullmäktige har antagit gestaltningspolicy för Ekerö kommun
- Kulturmiljöprogrammet antagits av Kommunfullmäktige.
- Nya sporthallen under byggnation

Nytt utvecklingsprojekt är "Öar utan gränser". Syftet är att skapa bra förutsättningar för integration av nyanlända. Ansökan beviljades för utvecklingsmedel på 1,6 mnkr för integrationsprojekt som pågår från hösten 2015 till våren 2017. Uppföljningar visar att projektet framskrider enligt planerna.

Ombyggnation av kulturhusets foajé och biblioteket skedde under 2015 och foajén kommer att färdigställas under 2016. Lokalytorna blir mer tillgängliga och kommer att kunna användas mer flexibelt för olika kreativa verksamhet.

Arbetet inom ramen för PRISMA – Preventiv inriktad samverkan - fortsätter genom nära samarbete mellan socialkontorets fältare, polisen och kommunens säkerhetsavdelning för effektivt förebyggande arbete. Ekerö kultur har utvecklat samverkansformer med skolförvaltningen och socialtjänsten.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens har en bruttokostnad om 36 mnkr. Resultatet är 0,5 mnkr lägre än nettobudget 35,6 mnkr.

Intäkterna följer i stort budgeterat belopp, kostnaderna understeg budget med 0,5 mnkr. Överskott återfinns hos nämndkontoret 0,3 mnkr. Överskott på ungdomsverksamheten 0,2 mnkr som följd av lägre städkostnader. Verksamhetsstödet visar överskott med 0,3 mnkr då beräknad ökning av idrottsaktiviteter inte fallit ut, samt omprioritering av projektet "Vi står upp". Idrotts- och fritidsanläggningar visar ett underskott på 0,5 mnkr kronor genom lägre intäkter än budgeterat samtidigt som kulturlokalernas överskott på 0,1 mnkr beror på viss försiktighet i åtgärder med hänsyn till intäktsbortfallet för idrottsanläggningarna.

Den årliga föreningsgalan har gått av stapeln. Syftet är att uppmärksamma och hylla de ideella krafterna genom att dela ut priser och stipendier under festliga former.

Resultat av årets internkontroll

Den genomförda kontrollen avseende rutiner för tilldelning av halltider efter antagen prioriterings-ordning för föreningsgear och beviljande av föreningsstöd till godkända föreningar visar att rutinerna i varje avseende har följt befintliga bestämmelser.

Framåtblick

Programarbete för kulturhuset långsiktiga utveckling har startat. Kommunstyrelsen har antagit inriktning och gett uppdrag om framtagande av en förstudie efter hörande av Kultur- och fritidsnämnden.

I arbetet med nyanländas integration med civilsamhället krävs det driftighet och aktiv samordning med både civilsamhälle och verksamheterna i kommunen för att resultatet ska bli det önskade.

Färdigställandet av sporthall Ekebyhov och nämndens övertagande av ansvar för driften 2016.

Kommunerna i Stockolms län samverkar inom idrottsområdet med särskild inriktning på anläggningsfrågor och en modell för hur en regional samverkan, där medborgarnas användning av anläggning i annan kommun, kan se ut. Kommunen får sedan ta ställning till eventuellt samverkansavtal.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse 	T		1	2	3	4
Tillgängligheten till bibliotekets verksamhet ökar	↑		✓			
Verksamheter för unga skapar nya vägar in för målgruppen	↑		✓			
Samtliga verksamheter för unga präglas av jämlikhet så att alla känner sig välkomna	↑			✓		
Ungas inflytande ökar	↑			✓		
Idrottsutövande ska upplevas positivt och inkluderande	↓				✓	
Invånarnas brukande av kulturmiljöer och kulturarv bygger på inkludering, delaktighet och engagemang	↑			✓		
Konstnärlig gestaltning i kommunens byggda miljöer gör att dessa blir estetiskt tilltalande, ger medborgarna en upplevelse och väcker nyfikenhet	↑			✓		

Ekonomi

tkr	Avvik netto	Budget netto	2015 netto	2015 Intäkter	2015 Kostnader	2014 netto	2014 avvik
TOTALT	469	-35 600	-35 131	834	-35 965	-34 559	101
Politisk nämnd	8	-349	-341		-341	-280	21
Ungdomsverksamhet	197	-6 353	-6 156	21	-6 177	-6 053	-26
Verksamhetsstöd	288	-2 709	-2 421		-2 421	-2 532	162
Stöd till studieorganisationer	-6	-181	-187		-187	-181	0
Kulturlokaler	107	-2 263	-2 155	1	-2 157	-2 200	10
Ersättning till Kulturenheten	0	-9 457	-9 457		-9 457	-9 027	0
Kulturmiljövård	39	-410	-371	2	-373	-301	189
Stöd till kulturverksamhet	14	-441	-427		-427	-421	0
Ersättning till Bibliotek	0	-9 849	-9 849		-9 849	-9 555	2
Idrotts- och fritidsanläggningar	-468	-771	-1 239	380	-1 619	-1 301	-254
Ekebyhovs slott	0	-617	-617		-617	-597	0
Flyktingverksamhet	-18	0	-18	234	-252		
Nämndkontor och gemensam verksamhet	308	-2 200	-1 892	196	-2 088	-2 111	-3

Verksamhetsmätt

	2015	2014	2013	2012	2011
Kultur och fritid, antal					
Utlån bibliotek	122 501	142 924	138 110	145 600	156 242
varav utlån e-böcker	1 750	2 654	3 807	2 839	1 645
Lån per kommuninvånare	4,5	5,4	5,2	5,6	6,1
Elever Kulturskolans ämnesundervisning	736	715	684	634	633
Aktiviteter i föreningarnas ungdomsverksamhet	191 057	203 373	180 189	182 926	172 564
Föreningar med ungdomsverks.	34	34	33	39	36

Byggnadsnämnden

För andra året i rad ökade antalet ärenden. Kundenkät visar att 89 procent uppfattar Byggnadsnämnden som en myndighet med god service. Ekerö kommun ligger nu på 6:e plats i Sverige med andel förskolor och skolor som är certifierade med Grön Flagg - systematiskt arbete med miljöfrågor.

Måluppfyllelse

Verksamhetsplanen har fem mål som regelbundet följs upp. En genomsnittlig måluppfyllelse med 1,4. Mål som nåddes inom fastställd handläggningstid är: beslut om förhandsbesked, ärenden om bygglov och strandskyddsdispens, beslut om plan- enliga bygglov, beställning av bostadsanpassningsåtgärder samt utskick av enkät, byggärenden, genomförande och redovisning. Några av målen har inte varit uppfyllda under hela året men som sedan åtgärdats. Fyra av fem mål är uppnådda för året.

Mål som inte är uppnått men påbörjat - beslut om olaga byggnadsåtgärder och ovärdade tomter. Trenden är att antalet ärenden sjunker och har per januari 2016 nästan halverats jämfört december 2014.

Resultat från Byggnadsnämndens enkät visade ett positivt helårsresultat där 89 procent uppfattar Byggnadsnämnden som en myndighet med god service.

Prioriterade uppdrag

Arbetet med ny översiktsplan har intensifierats. Detaljplaner för centrumutveckling pågår i Ekerö centrum, Stenhamra centrum och Svanhagen. Flera detaljplaner för delområden har varit i fokus - Ekerö strand och Fredrikstrandsvägen i Ekerö centrum, Sjöhall och Södra Klyvarestigen i Stenhamra- samt andra större bostadsprojekt såsom Ekerövallen.

Det har handlagts ett flertal stora byggnadsprojekt under året såsom sporthall, särskilt boende i Stenhamra och flerbostadshus vid Wrangels väg.

Arbetet med ny miljöstrategi har påbörjats och beräknas bli klar 2016. Miljöutbildaren har fortsatt med stöttnings av skola och förskola kring miljöcertifieringen "Grön Flagg. Naturvårdsprojektet Sandduddens sandmiljöer fortsätter. Det regionala samarbetet för energirådgivning slutrapporterats 2015.

Införandet av Ekerö direkt i januari 2015 innebar organisatoriska förändringar. Bemanningen vid administrationen utökades för att kunna upprätthålla fastställda krav på diarieföring. Kontaktcentret har varit mycket positivt för kommuninvånarna.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens har utfall bruttokostnad 25,8 mnkr. Resultat är ett överskott 0,2, mnkr som återfinns inom bostadsanpassning.

Nämndens resultat visar på en ekonomi i balans. De olika verksamheterna visar var för sig på överskott och underskott beroende på intäktsökningar genom ökat antal ärenden samt kostnadsökningar

BYGGNADSSNÄMNDEN

Nettokostnad 2015: 9,6 mnkr

Resultat 2015: + 0,2 mnkr

Ansvarsområden:

Kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen och ha det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten.

- detaljplaner
- mätning och kartförsörjning
- strandskydd
- är Trafiknämnd
- kontoret biträder Kommunstyrelsen i översiktsplanering och i övriga uppdrag från styrelsen.
- remissorgan för frågor rörande vägtrafik- och sjötrafiksäkerhet
- insatser för individuell anpassning av lägenheter
- Miljösamordnaren vid kontoret.

Ordförande:

Lennart Nilsson (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Fler sökte bygglov
- Ändrade taxor
- Flygfotografering påbörjades.

för ökad bemanning för att klara den utökade ärendemängden. Budgeten förutsätter 68 procents intäktsfinansiering av kostnaderna, exklusive bostadsanpassning, resultatet för året visar på en intäktsfinansiering på 71,4 procent enligt stadsarkitektkontorets beräkningar.

Totalt antal beslutade ärenden har ökat jämfört 2014. Det handlar främst om bygglov/ byggnämnan, nybyggnadskartor och lokaliseringsprövningar. Antalet beviljade bygglov har fortsatt öka under 2015 (19 procent) och två mer omfattande bygglov ingår som innefattar totalt 130 lägenheter.

Kostnaden för individuell bostadsanpassning är strax över 3 mnkr varav själva åtgärderna motsvarar 2,2 mnkr. 167 ärenden inkom under året. Av dessa hade 14 stycken en kostnad på mellan 50 tusen kronor till nära 100 tusen kronor samt 5 stycken en kostnad på över 100 tusen kronor, övriga en lägre kostnad per enskilt ärende. Av totalt 209 pågående ärenden fick 16 avslag,

Resultat av årets internkontroll

De genomförda kontrollerna har visat på avvikelser gällande uttag av avgifter och sanktionsavgifter. Otydligheter i avgifter i ärenden bygglov, startbesked, anmälning är korrigerade i ny taxa för 2016.

Framåtblick

Ekerö kommun är i ett expansivt läge med utveckling av Ekerö centrum och tätortsbandet genom detaljplanering med efterföljande bygglovhandläggning. Det ställer krav på resursplaneringen samtidigt som det är viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare, det är hög konkurrens om arbetskraft i Stockholmsområdet.

Arbete med utveckling mot en helt digital handläggning kommer fortsatt att ske under de närmaste åren. I planeringen för digitalisering ligger arkiv och E-tjänster som för att söka bygglov på nätet.

Antalet bostadsanpassningar bedöms stiga framöver. Dels i och med att antalet äldre inom kommunen har ökat, dels för att många personer med tyngre vårdbehov numera visats kortare tid på sjukhus och rehabiliteras i bostaden.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse ●	T		1	2	3	4
<i>Handläggningstider, beslut om:</i>						
- Planenliga bygglov inom 5 veckor från kompletta handlingar	←	●	✓			
- Bygglov och strandskyddsdispenser inom 10 veckor från kompletta handlingar	←	●	✓			
- Förhandbesked inom 10 veckor från kompletta handlingar	←	●	✓			
- Ärenden om olaga byggnadsåtgärder och ovärdade tomter inom 12 månader	↑	●			✓	
Utskick av enkät, byggärenden, genomförande och redovisning 1 gång per år	←	●	✓			

Ekonomi

<i>tkr</i>	Awik netto	Budget netto	2015 netto	2015 Intäkter	2015 Kostnader	2014 netto	2014 awik
TOTALT	192	-9 770	-9 578	16 255	-25 833	-9 174	-55
Politisk nämnd	43	-740	-696	0	-696	-623	62
Detaljplanering	-424	-200	-624	4 673	-5 296	7	-43
Kartor, mätning	607	-310	297	2 880	-2 583	100	101
GIS	-70	-1 095	-1 165	0	-1 165	-722	-117
Tillstånd, granskning	400	1 268	1 668	7 280	-5 612	1 249	1
Trafik	-150	-705	-855	104	-959	-754	-59
Miljösamordning	67	-1 070	-1 003	1 084	-2 087	-1 143	-74
Gemensam verksamhet	-463	-3 668	-4 131	234	-4 364	-4 320	141
S:a Byggnadsnämnd	12	-6 520	-6 508	16 255	-22 763	-6 208	12
S:a Byggnadsnämnd – Bostadsanpassning	181	-3 250	-3 069	0	-3 069	-2 967	-67

Verksamhetsmätt

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal ärenden beslut	1 243	927	955	846	838
<i>varav</i>					
Lokaliseringsprövning	51	36	49	43	54
Strandskyddsdispens	31	38	37	39	22
Olaga byggnadsåtgärder	23	28	22	20	16
Bygglov/ bygganmälan	785	633	645	528	532
Nybyggnadskartor	144	93	64	60	80
Bostadsanpassning	209	99	138	156	134
Antal beviljade bygglov					
Nya enbostadshus	62	66	54	40	100
Tvåbostads-/flerbostadshus*	2	-	-	-	2
<i>*varav lägenheter</i>	130	-	-	-	40
Fritidshus	17	1	-	-	1
Ersättningshus	3	2	-	7	1
Total nybyggnation	84	69	54	47	104

Miljönämnden

Arbetar med att skydda miljön och människors hälsa mot skador och olägenheter och verkar för säkra livsmedel. Lagstiftningen är stark.

Måluppfyllelse

Nämnden har totalt 6 mål med tillhörande indikatorer för uppföljning. Målen har ett genomsnittligt utfall på 2,7. Många av målen har mål som beskriver vad som ska uppnås under mandatperioden, var-för måluppfyllelsen i nuläget blir lägre.

Tre av målen är inte helt uppnådda men på väg. Det gäller verksamhetens service och handläggning, hälsoskyddsverksamhet och säkra livsmedel. Två av målen är ej uppnådda men påbörjade, miljöpåverkande utsläpp i Mälaren och giftfri vardag för barn. Ett mål är inte uppnått/inte påbörjat och det gäller upprätthållandet av åldersgränser för inköp av folköl, tobak och läkemedel. Kontrollinköp ska prövas under mandatperioden men har ännu inte påbörjats.

Andra indikatorer för att mäta vägen mot måluppfyllelse är:

- Mätning av NKI-värdet (NKI = Nöjd Kund Index), utfallet ska vara lägst 75.
- Fosforutsläppen från enskilda avloppsanläggningar ska minska med 8 procent från 2014 till 2018.
- Krav på bostadsrättsföreningar och hyresvärdar att mäta radon.
- Arbete med tillsyn av gifter i barns miljö i förskolor och skolor enligt tillsynsplan.
- Livsmedelskontroller för att säkra att livsmedel är vad de utger sig för att vara.

Prioriterade uppdrag

Deltagandet i Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt om inomhusmiljö i skolan har genomförts enligt plan med fokus på ventilation och städning, likaså livsmedelsprovtagning inom ramen för länsgemensamt projekt.

Tillsynen på marinor och båtklubbar har fortsatt, krav på att upphöra med tvätt av giftiga färger har meddelats i förelägganden och förbud. Arbetet med att sanera bristfälliga avlopp har också fortsatt, där har målet i tillsynsplanen inte riktigt nåtts, delvis en följd av omprioriteringart. Totalt 35 äldre anläggningar har förbättrats under året, varav 31 stycken tidigare helt saknade annan rening än slamavskiljning. Ett ökat antal klagomålsärenden har också tagit resurser från planerad tillsyn.

Tillsynen inom alkohol, tobak och läkemedel har inte kunnat genomföras på det sätt som planerats. Personalomsättning och minskat administrativ resurs innebar i år ej upprätthållande rutiner.

MILJÖNÄMNDEN

Nettokostnad 2015: 2,7 mnkr

Resultat 2015: + 0,1 mnkr

Ansvarsområden:

Skydda miljön och människors hälsa mot skador och olägenheter samt verka för säkra livsmedel

Verksamheten regleras främst av

- miljöbalken
- livsmedelagen
- men även alkohollagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Tillsyn och inspektioner

Prövning av tillstånd av bl a miljöfarlig eller hälsofrämjande verksamhet, livsmedelsverksamhet, serveringstillstånd.

Ordförande:

Kjell-Erik Börjesson (C)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Sanering av enskilda avlopp.
- Arbete påbörjades med att ta fram en dagvattenstrategi. Planeras bli klart under 2016.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens hade en bruttokostnad om 6 mnkr, resultat för året är överskott på 0,1 mnkr.

Jämfört med budget är överskottet jämnt fördelat på intäktsökning och kostnadsminskning. Personalkostnaderna är 0,4 mnkr lägre än budgeterat beroende på tillfällig vakans och tjänstledighet, men också på att kostnaden för alkoholhandläggare redovisas under externa kostnader.

Det totala antalet inkommande ärenden minskade något jämfört med året innan. Tillsynsverksamheten har i stort genomförts i enlighet med tillsynsplanen förutom inom alkohol, tobak och läkemedel.

Antalet hushåll som valde att mäta radon blev något färre än förväntat liksom antalet åtgärdade radonhus.

Antalet ansökningar om tillstånd för enskilda avloppsanläggningar blev färre jämfört planerat, fastigheter inom saneringsprojektet har i högre grad försökt att hitta gemensamma lösningar eller vill ordna kommunal anslutning.

Antalet klagomål på miljösidan var högre än vanligt och resulterade i att fler inspektioner utfördes. Det var det omvända nom hälsoskydd.

Antalet ansökningar om tillstånd för bergvärmepumpar ökade för andra året i rad efter att tidigare ha minskat under flera år

Resultat av årets internkontroll

Nämnden avser att besluta om internkontrollplan 2016. Under år 2015 har kontroll i form av budgetuppföljning, uppföljning av tillsynspan samt oavslutade ärenden kontinuerligt redovisats i nämnden.

Framtid

Arbetet med att sanera bristfälliga avloppsanläggningar fortsätter och förutsättningarna att nå långsiktigt uppställda mål är goda.

Fortsatt arbete kring utbyggnaden av Förbifart Stockholm innebär utökade arbetsuppgifter för vilket det också finns kompensation i budget kommande år. Under året genomförd personalförstärkning inom miljötillsyn som täcker det behovet samt ytterligare identifierade behov vilket innebär bättre möjligheter att nå nämndens mål genom möjlighet till större flexibilitet i arbetet.

Nämnden kommer att behöva uppdatera och utveckla den behovsutredningen som ligger till grund för nämndens verksamhetsplan.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse 	T		1	2	3	4
1. Verksamheten ska präglas av serviceanda, flexibilitet, effektivitet och kvalitet. Handläggning av ärenden ska utföras opartiskt, snabbt och korrekt.	←			✓		
2. Utsläpp av miljöpåverkande ämnen till Mälaren ska minska.	↑				✓	
3. Hälsoskyddsverksamheten ska bedrivas i syfte att hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och att undanröja sådana olägenheter.	↑			✓		
4. Gifrfri vardag för barn	↑				✓	
5. Konsumenterna ska ha säkra livsmedel som är vad de utger sig för att vara.	↑			✓		
6. Åldersgränser för inköp av folköl, tobak och läkemedel upprätthålls.	←					✓

Ekonomi

tkr	Avvik netto	Budget netto	2015 netto	Intäkter	Kostnader	2014 netto	2014 avvik
TOTALT	128	-2 820	-2 693	3 313	-6 006	-3 091	201
Politisk nämnd	21	-360	-339		-339	-281	-59
Miljöskydd	64	1 480	1 544	1 561	-17	1 465	-255
Hälsoskydd	-29	570	541	612	-71	567	-7
Livsmedelskontroll	7	885	892	947	-54	876	-71
Alkoholtillsyn mm	-16	210	194	194		204	-9
Gemensam verksamhet	80	-5 605	-5 525		-5 525	-5 922	602

Verksamhetsmätt

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2015	2014	2013	2012	2011
Inkommande ärenden	-88	750	662	687	765	647	824
Beslut i nämnd och på delegation	-41	680	639	653	733	832	706
Miljötillsyn – provning sk C-verksamheter	-2	10	8	6	9	7	10
Miljötillsyn – inspektion miljöstörande verksamh.	24	90	114	76	85	82	118
Miljötillsyn – tillståndsprövning enskilda avlopp	-13	90	77	65	97	71	74
Miljötillsyn – sanerade enskilda avlopp	-9	40	31	35	45	11	23
Miljötillsyn – tillståndsprövning värmepumpar	7	90	97	91	84	101	156
Miljötillsyn - köldmediekontroll	6	50	56	53	52	50	52
Hälsoskydd – inspektion hälsoskyddsobjekt	-17	78	61	34	58	41	56
Hälsoskydd - radonmätningar	-39	120	81	78	130	127	366
Hälsoskydd – sanerade radonhus	-11	30	19	29	30	35	45
Livsmedelskontroll - inspektioner	-15	206	191	217	156	122	125
Livsmedelskontroll – tillstånd/registrering	3	25	28	38	24	25	32
Serveringstillstånd – provning ansökningar	-7	20	13	19	20	15	18
Serveringstillstånd – alkoholtillsyn, inspektioner	-13	25	12	23	20	28	30

Tekniska nämnden

Förvaltar och ansvarar genom fastighetskontoret och teknik- och exploateringskontoret för de samlade investeringarna inom fastigheter och vägar samt skötsel av kommunens mark och renhållningen. Det planerade underhållet ökar successivt. Åtgärder för att förbättra energianvändningen fortsätter. Matavfallsprojektet är igång.

Måluppfyllelse

Nämnden har sex verksamhetsmål. Den genomsnittliga måluppfyllelsen är 2,2. Målet, strategi för upphandling, bedöms som uppnått då strategi för upphandling driftentreprenaderna redovisades och beslutades i nämnden i november 2015.

Tre av målen är inte helt uppnådda men på väg. Det gäller effektivare energianvändning-lägre energi-förbrukning i verksamhetslokaler – delmål 1 procent per år, där mätningen ännu inte är färdigställd för 2015.

Förhållandet mellan planerat och akut underhåll – delmål planerat 38 procent, där delar av underhållet ersatts med investeringar vilket har påverkat utfallet. Planerat underhåll uppgår till 23 procent och andelen akut underhåll blev 17 procent mot budgeterat 23 procent.

Målet om minskad klimatpåverkan genom avveckling av oljepannor- delmål 2 projekt per år, uppfylls inte, avvecklingen kommer att ta längre tid.

Två mål är ej uppnådda men påbörjade. Underhållssystem för fastighetsförvaltning och fakturering tillsammans med Ekerö Bostäder med delmål att införa system för uppföljning av obligatoriska kontroller. Arbete pågår med underhållssystemet men det är försenat. Målet är inte uppnått kring service-nivå, Dokumentation av rutiner för felanmälan och återkoppling och Nöjd kundindex >95 procent.

Prioriterade uppdrag

Skapa boende för flyktingar och nyanlända har varit prioriterat under året. Detta har gjorts genom inhyrningar och omvandling av egna lokaler. Lokaler har hyrts in till förutom flyktingverksamheten även kontorslokaler till den kommunala verksamheten. Tillgången är ansträngd med flera tillfälliga lösningar med relativt stora ombyggnadsåtgärder.

Antalet inhyrda kvadrat vid årets slut var 3 200 m² fler än antaget i budget.

Investeringsstakten var mycket hög och uppgick till 199 mnkr, en fyrdubbling på tre år. Ekebyhovs sporthall, Roshagens gruppbostad, Färentuna och Närlunda skolor var de enskilt största projekten. Nyinvesteringar och reinvesteringar i främst skollokaler bidrar till effektivare energianvändning och att direktverkande el ersätts med vattenburen värme i flera fall.

TEKNISKA NÄMNDEN

Nettokostnad 2015: 18,5 mnkr

Resultat 2015: -2,8 mnkr

Exklusive extra satsningen:

Nettokostnad: 14,8 mnkr

Resultat: +0,9 mnkr

Ansvarsområden:

- förvaltning, drift och underhåll av kommunens fastigheter och lokaler, parker, allmän platsmark
- renhållningsverksamhet
- kommunens gator, vägar och andra trafikanläggningar

Ordförande:

Lars Forsell (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Extra satsning 3,7 mnkr på underhåll av skolmiljö, utemiljö, badplatser.
- En projektmodul för ökad styrning i investeringsprojekt har tagits fram och i skarp drift 2016.
- Formering av projektledningsorganisation med kompetensförstärkning.
- Ny avfallsplan och nya avfallsföreskrifter beslutades av Kommunfullmäktige.

Investering i den allmänna utemiljön har skett, Borgensparken i Stenhamra har övertagits av kommunen och upprustning inletts. Skötselnivån av Ekerö centrum och Ekebyhovsparken har höjts. En badplatsplan har presenterats i nämnden.

Beslut fattades om att resursmässigt förstärka kontoren. Fastighetskontoret bygger upp en egen projektledningsgrupp kompletterad fler i numerär och kompletterande kompetens. Hälften av dagens inhyrda projektledare ska ersättas. Teknik- och exploateringskontoret förstärks med exploateringsingenjörer.

Upphandlingsarbete för driftentreprenaderna byggnader och utemiljö inleddes. Nämnden fattade beslut om att fortsätta köpa tjänsterna.

Den särskilda satsningen baserad på beslut om disponering av resultatet 2014 uppgick till 3,7 mnkr och användes fullt ut till åtgärder i och runt Ekerö centrum, Ekebyhovsparken, Stenhamra centrum, rustning av badplatser samt bullerdämpande åtgärder i skolmatsalar.

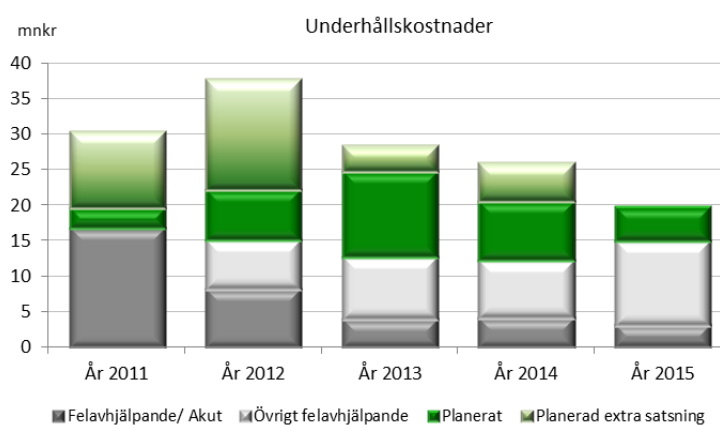
Matavfallsinsamlingen utökades.

Ekonomi och verksamhet

Det redovisade resultatet för 2015 är en högre nettokostnad med 2,8 mnkr jämfört budgeterad. Med hänsyn till beslut om särskilt satsning 3,7 mnkr finansierat med öronmärkt eget kapital från tidigare års överskjutande resultat samt till projektkostnader, så är årets resultat 2,9 mnkr lägre än budget.

Intäkterna var totalt 2 mnkr lägre än budget. Det beror främst på färre årskvadrat än budgeterat vilket ger lägre hyresintäkter. Kostnaderna understiger budget med 4,7 miljoner kronor om extra satsning 3,7 miljoner och projektkostnader 2 mnkr räknas bort då de ligger utanför budgetramen. De lägre kostnaderna beror främst på lägre energikostnader och lägre kapitalkostnader. Färre kvadratmeter, en varm vinter och låga energipriser har bidragit till en positiv avvikelse på dryg 4,0 mnkr. Kapitalkostnaderna är 4 mnkr lägre än budget beroende på färre årskvadrat, senarelagda projekt och aktivering av investeringar vid senare tidpunkter än budgeterat. Mindre resurser än budgeterat har använts till drift och underhåll av vägar. Kostnader utöver vad som budgeterats är särskild satsning 3,7 mnkr av 2014 års resultat, felbudgeterad vinterväghållning 2,5 mnkr, projektkostnader 2 mnkr avseende avvecklingskostnader för paviljonger (hanteras enligt beslut utanför budgetram) samt en utökad skötselnivå på parker och torg. De tillkommande hyreskostnaderna från oktober för Sundsgården belastar socialtjänsten som använder lokalerna och i övrigt för år 2015 Kommunstyrelsens förvaltning. Tekniska nämnden och fastighetskontoret har att tillse att lokalerna har hyresgäster 2016.

Underhållskostnaderna var totalt sett som budgeterat. Utfall lägre än budget för akut underhåll. Underhållsnivån har under de senaste fem åren höjts samt att styrningen mot mer planerat underhåll har förbättrats och andelen akut underhåll har stabiliserats på nivå 20 procent vilket är i nivå med nämndens mål. Underhållssatsningen 2015 var 20 mnkr vilket är lika med den nivå som har etablerats under de senaste fem åren när olika former av tillfälliga tillskottsmedel exkluderats.

Avfall är en egen balansenhet då verksamheterna finansieras av abonnenterna och inte av skattekollektivet. Positiva och negativa resultat bokförs mot balansräkningen och regleras gentemot abonnenterna inom en treårsperiod. De ekonomiska resultaten särredovisas. Avfall har ett balanserat nollresultat. Regleringsposten i balansräkningen är positiv med 2,5 mnkr.

Resultat av årets internkontroll

Omfattade fem kontrollområden. Resultat av genomförd kontroll vilar att kontoren allttjämt är sårbara vad gäller bemanning. Kontroll av fakturor och leverans visade på behovet av än större noggrannhet vid fakturagranskningen, speciellt då leverantörer finns i flera underliggande led. Åtterrapporering av kontrollområdet avtalstrohet är framflyttad då uppföljningssystemet måste uppdateras.

Framåtblick

Efterfrågan på kompetens ökar både vad gäller kvantitet och ökade krav på till exempel projekt- och ekonomistyrning. En egen projektledningsgrupp kompletterad med en projektcontroller är under uppbyggnad vid kontoret. Den i början av 2016 införda projektmodulen i ekonomisystem behöver fyllas med innehåll och bidra till en utveckling av projektprocessen och högre kvalitet i budget- och prognosarbetet.

Arbetet med att utveckla verksamhetsstyrning och uppföljning kommer att fortsätta och intensifieras. Utveckling och införande av ett modernare fastighetsystem pågår, samma som Ekerö Bostäder, och innehåller status, underhållsplanering, underhållsåtgärder och energiförbrukning.

Det ökade behovet av olika former av lokaler och bostäder för nyanlända påverkar hur resurserna disponeras. Antalet inhyrningar och nyproduktion för att lösa behovet kommer att öka. Arbetet med uthyrning och hyressättning ökar i omfattning och blir delvis av ny karaktär.

Planering inför projektet med att utöka skolkapaciteten i centrala Ekerö är en fokusfråga för många delar av Ekerö kommuns organisation.

Exploateringsverksamheten kommer att växa i betydelse i och med att flera utbyggnader planeras och förstärks med fler exploateringsingenjörer i takt med ökad exploateringsverksamhet.

Förändringar av principerna för internhyressättningen. Syftet med interhyressättningen ur ett ledningsperspektiv måste belysas i en fördjupad förstudie, medel för framtagande av system finns 2016.

En översyn av driftavtalen för idrotts- och fritidsanläggningar kommer att genomföras för att tydliggöra skillnaden mellan fastighetsdrift och verksamhetsanknuten drift.

Närvärme kommer att bli en ny abonnentfinansierad verksamhet inom teknik- och exploateringskontoret vilket också förväntas medföra behov av resurs- och kompetensförstärkning.

Planering för framtida användning av Färingsöhemmet.

Matavfallsinsamlingens sista etapp införa 2016 och då kommer samtliga kommuninvånare erbjuds separat matavfallsinsamling.

Avfallsplan och nya avfallsföreskrifter ligger till grund för upphandling av ny avfallsentreprenad, införande av miljöstyrande taxa samt översyn av grovavfallsinsamling inom kommunen, inkluderande återvinningscentralen och grovavfallskampanjen. Kopplingen mellan kostnad, service och abonnemangsavgifter kommer att beaktas.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse	T	1	2	3	4
Effektivare energianvändning-lägre energiförbrukning i verksamhetslokaler - delmål: minska 1 % /år	↑	●	✓		
Förhållandet mellan planerat och akut underhåll. - delmål: planerat 38 %	↑	●	✓		
Minskad klimatpåverkan, avveckling oljepannor - delmål: 2 objekt	↓	●	✓		
Underhållssystem för fastighetsförvaltning och fakturering tillsammans med Ekerö Bostäder. Delmål: införande av system för uppföljning av obligatoriska kontroller	↑	●		✓	
Servicenivå – Dokumentera rutiner för felanmälan och återkoppling. Delmål: NKI >95 %	←	●		✓	
Upphandling – Strategi för upphandling. Delmål: samlad redovisning av avtal som ska konkurrerats ut 2015 och 2016	←	●	✓		

Ekonomi

tkr	Awik netto	Budget netto	2015 netto	2015 Intäkter	2015 Kostnader	2014 netto	2014 awik
Politisk nämnd	309	-649	-340	0	-340	-210	439
Gemensam verksamhet, administration	468	0	468	12 912	-12 444	-156	150
Verksamhetslokaler	3 412	5 675	9 087	146 475	-137 388	7 366	3 201
Kombinationslokaler	57	792	849	5 859	-5 010	1 136	-340
Kommersiella lokaler	-449	-258	-707	1 814	-2 521	-318	245
Bostäder	547	-263	284	4 054	-3 770	-695	-961
Idrotts- och fritidsanläggningar	2 509	-10 585	-8 076	331	-8 407	-11 138	-1 178
Projektkostnader	-2 021	0	-2 021	0	-2 021	-4 731	-4 731
Särskild satsning	-1 000	0	-1 000	0	-1 000	-9 000	-9 000
S:a fastighetskontor	3 055	-4 639	-1 584	158 533	-160 117	-17 380	-12 764
Väghållning	699	-5 485	-4 786	73	-4 859	-5 323	-351
Park och Torg	-1 894	-2 338	-4 232	133	-4 365	-2 114	1 130
Fritidsytor	-2 526	0	-2 526	3	-2 529		
Mark, exploatering	-101	-3 018	-3 119	944	-4 063	-1 987	91
Grundvattenleverans	-119	459	340	1 007	-667	765	440
Särskild satsning	-2 700	0	-2 700	0	-2 700		
S:a teknik- och exploateringskontor	-6 641	-10 382	-17 023	2 160	-19 183	-8 659	1 310
Summa: (*)	-2 809	-15 670	-18 479	173 605	-192 084	-26 405	-10 865
Summa Balansenheten Avfall	0	0	0	27 167	-27 167	0	0

(*) Utfall och avvikelser 2015 är inklusive 3 700 tkr på rader benämnda "särskild satsning" (2014; 9 000 tkr 2013; 3 749 tkr, 2012; 15 453 tkr och 2011; 10 798 tkr av Kommunfullmäktige beslutade särskilda satsningar genom ianspråktagande av öronmärkt eget kapital).

Verksamhetsmått

	2015	2014	2013	2012	2011
Förvaltat lokalyta, m ²	118 528	113 685	113 334	114 384	114 706
Kärlavfall abonnemang, antal*	10 247	9 080	9 110	8 609	8 047
Registrerade besök Skå återvinningscentral	67 000	60 400	55 800	52 706	56 193

* Från och med 2015 inkl sommarabonnemang

Kommunstyrelsens förvaltning

Att förvalta och utveckla kommunens verksamheter på ett effektivt och professionellt sätt för medborgarnas bästa är utgångspunkten för arbetet i Kommunstyrelsen. Stort fokus under året på infrastrukturfrågor och flyktingmottagande. Beslut om verksamhetsmål där mål om effektiv förvaltning är central.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt är kommunens personalorgan, löne- och pensionsmyndighet. Kommunstyrelsen svarar för köp och försäljning av mark, översiktsplanering, näringslivsfrågor, turism samt information och marknadsföring av kommunen. Kommunstyrelsen ska också se till att hela kommunens verksamhet bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Kommunstyrelsen förbereder ärenden som tas upp i Kommunfullmäktige men ansvarar också för att fullmäktiges beslut genomförs.

Till Kommunstyrelsens stöd finns Kommundirektören och den tjänstemannaorganisation som benämns kommunledningskontoret. Kontoret svarar för stöd till den politiska organisationen samt ledning och administration för kommunens tjänstemannaorganisation och har expertkompetens. Under Kommunstyrelsen redovisas också ett flertal andra budgettitlar av övergripande karaktär.

Måluppfyllelse

Kommunledningskontoret arbetar utifrån majoritetens politiska plattform som ska genomsyra all kommunal verksamhet. Samt med indirekt stöd till organisationen och med aktiviteter från specialist-kompetenser som direkt ska bidra till att kommunens övergripande mål uppfylls.

Kommunstyrelsen har under 2015 beslutat om verksamhetsmål för mandatperioden. Den genomsnittliga matematiska bedömningen över uppfyllandet av Kommunstyrelsens fem verksamhetsmål är ett värde 3, ”ej uppnått men påbörjat” med gulrött färgsken men med i huvudsak generell positiv tendens för förflyttning för att målen ska uppnås. Av de fem målen är ett idag uppnått för året. Indikatorn för attraktiv arbetsgivare visar på att målet är uppnått och framöver är utmaningen att bibehålla högre värde än övriga genomsnittliga varför aktiviteter måste ske för en förflyttning i positiv riktning för det samlade värdet. Arbetet med digitalisering av den kommunala verksamheten kommer att intensifieras de kommande åren och är styrande för målet om effektiv förvaltning. Under 2016 kommer flera nya undersökningar som ligger till grund för indikatorerna för mätning av måluppfyllelsen.

Tjänstegarantierna för näringsliv och turism med system för synpunkts- och klagomålshantering är även kommunikationskanaler för kommunens invånare och företagare. Under året har inga klagomål inkommit.

Besöksstatiken för webbplatsen visar på en ökning av antal unika besök. Miljökrav ställs i alla upphandlingar där det är relevant.

KOMMUNSTYRELSEN

Nettokostnad 2015:	69,4 mnkr
Resultat 2015:	12,1 mnkr

Budgettitlar:

- Kommunledningskontor
- Brandförsvaret
- Medlemsavgifter
- Reavinst försäljningar
- Budgetmarginal
- Avräkningskonton och infrastrukturbidrag

Ordförande:

Adam Reuterskiöld (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Arbetet med projekt Förbifart och väg 261 samt pendelbåtstrafik.
- Projekt ny översiktsplan är inledd.
- Flyktingfrågan i fokus.
- Beslut om verksamhetsmål.
- Ekerö Direkt i full drift.
- Förbättrat kommunens IT-infrastruktur och kapacitet.
- Första året med att alla förtroendevalda har digitaliserade sammanträdeshandlingar i läsplatta.

Samhällsutvecklingen är en kärnfråga för Kommunstyrelsen. Fokus styrs mot att verka för förbättringar av infrastrukturen. Breddning av Ekerövägen och byggandet av Förbifart Stockholm är centrala arbetsuppgifter tillsammans med ansvariga myndigheter. Åtgärder kopplade till samhällsutvecklingen är implementerade i strategidokumentet Bostadsbyggnads- och markanvändningsplan.

Prioriterade uppdrag

- Integrationsfrågan var redan initialt en viktig fråga och under hösten intensifierades arbetet i en omfattning som i förväg inte var möjlig att förutse.
- Fortsatt starkt fokus på flera för kommunen strategiska infrastrukturfrågor; Ekerövägen och Förbifart Stockholm, pendelbåtar, natur- och kulturresevat, närvärme och arbetet med ny översiktsplan under mandatperioden. Internetkapaciteten utökas successivt med fokus på de kommunala enheternas behov och den strategiska frågan om kommunikationssäkerhet.
- Ekeröleden högaktuell utifrån flera aspekter. En utredning om ledens framtid är gjord under året för behandling i början av 2016.
- Inom det strategiska säkerhetsarbetet har fokus varit på två områden – Beredskapsel och Risk- och Sårbarhetsanalys. Aktuellt är också kommunens handlingsprogram för skydd mot oönskade händelser som ska revideras.
- Näringslivsutvecklingen i Ekerö kommun. Det traditionsenliga näringslivsseminariet.
- Undersökning Hållbart Medarbetar Engagemang (HME) gjordes i hela organisationen.
- Ny upphandling har skett av leverantör av företagshälsovård och personalstöd.
- Kompetensförsörjning och kompetensutvecklingsprogram. Våra tre akademier är centrala.
- Inom ramen för utvecklingen av den strategiska IT plattformen har bland annat fortsatt en uppgradering till nästa generations trådlösa nätverk i skolan, kapaciteten mot internet byggts ut, infört övervakning på nätverket, förstudie avseende informationssäkerhet och gjorts nätanalys för att säkerställa att vi har rätt kapacitet, tillgänglighet och säkerhet i vår datakommunikation.
- Den nya organisationen Ekerö Direkt – kommunens kontaktcenter och first-line i kontakten med kommunen – etablerades i full drift i januari
- Ombyggnationerna i kommunhuset fortsätter för bättre angöring av transporter, underhållsarbete i arbetsrum och korridorer och möjliggörande av fler arbetsplatser

Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens budgettitlar visar en sammanlagd kostnad om 69,4 mnkr. Det understiger budgeten med 12,3 mnkr. Främsta anledningen på gemensamma avräkningskonton engångsintäkt 7,4 mnkr från AFA-försäkring och 0,3 mnkr från landstinget för övertagande av huvudmannskapet för viss hälso- och sjukvård i oktober. För det senare har skatteväxling skett med två öre från år 2016. Budgetmarginalen belastas med regleringen av Ekeröledens resultat men ger i övrigt 4 mnkr i överskott. Kommunledningskontoret redovisar för året 1,8 mnkr lägre kostnad än budget där merparten är av tillfällig art. Jämfört förra året har kostnaderna som helhet ökat genom att Ekerö Direkt nu i sin helhet är en del av förvaltningen. Kostnaderna 3,2 mnkr för ankomstboendet i Stenhamra som Ekerö bedrev på uppdrag av Stockholms stad är i sin helhet finansierade med intäkter från Stockholm och påverkar inte resultatet. I 2015 års kostnader för Kommunstyrelsen ingår hyreskostnader 0,5 mnkr för Sundsgården och belastar inte kommunens fastighetskontor - Tekniska nämnden.

I Ekerö kommuns redovisning för 2015 finns en resultatbelastning med 8,9 mnkr av utrangering anläggningar. Bokföringsmässigt återfinns de med 8,4 mnkr inom Tekniska nämnden och 0,5 mnkr Kommunstyrelsen gemensamma avräkningskonton. För bättre jämförbarhet med årets budget och utfall 2014 redovisas utrangeringarna separat i översikten driftredovisning, ej inom budgettitel.

Kommunledningskontor

Nettokostnader är sammanlagt 70,1 mnkr vilket är 1,8 mnkr lägre än budget. Bakom den positiva avvikelser mot budget återfinns både lägre kostnader som följd av tillfälliga vakanser och sjukfrånvaro och tjänstledigheter. Men även högre kostnader för exempelvis merkostnader som underhålls- och mindre ombyggnadskostnader för kommunhus vid skapande av ytterligare arbetsrum samt kostnader vid personalomflyttningarna, kostnader för hyrda kontorslokaler utanför kommunhuset för olika centrala förvaltningar samt den tillfälligt kostnaden av förhyrningen av Sundsgården under hösten 2015. Jämfört föregående år är kostnaden 5,1 mnkr eller 7,9 procent högre. Med hänsyn tagen i jämförelsen till att Ekerö Direkt från 2015 är införlivat med helårseffekt är den totala kostnadsförändringen mellan åren i stort sett ingen. 2015 års utfall är 0,6 mnkr lägre än 2014, -0,7 procent.

Brandförsvaret

Ekerös kostnad är 22,8 mnkr och utfallet i enlighet med budget. Den interna hyreskostnaden till Tekniska nämnden som fastighetsägare är 2,4 mnkr. Merparten av verksamhetens kostnad 20,4 mnkr, är medlemsavgiften till Södertörns Brandförsvarsförbund för uppdraget, uppräkning med 2,3 procent jämfört år 2014.

Gemensamma medlemsavgifter

Kostnaden är 1,5 mnkr för de avgifterna som Kommunstyrelsen ansvarar för. Utfallet är 0,2 mnkr lägre än budget beroende på att 2015 inte belastas av första året av tre för beslutat bidrag till Lovö naturreservat, bildandet har försenats med anledning av besvärshandling. Merparten av kostnaden är medlemsavgift till Sveriges Kommuner och Landsting och till länsförbundet Kommunförbundet Stockholms län. 82 procent, nära 1,2 mnkr, av bruttokostnaden.

Reavinst försäljningar

Det budgeterade resultatmålet är intäkt om 20 mnkr. Årets bruttointäkt reavinst uppgår till 18,6 mnkr och avviker mot budget negativt 1,4 mnkr. Den samlade nettointäkten är fördelad med 11,6 mnkr från försäljningen av kommunens mark där det nya särskilda boendet i Stenhamra uppförs och utgör drygt 63 procent av den samlade försäljningsintäkt. Resterande intäkt 6,9 mnkr är försålda bostadsrätter, 3 stycken under första halvåret. Genom den uppkomna situationen under året med de stora flyktingsströmmarna till Europa och Sverige och med kommunernas ansvar för mottagande omprövades tidigare planerade bostadsförsäljningar.

Ekerö kommer att vara fortsatt expansiv i sin markförsäljning. När köp av mark är aktuell som följd av olika förändringar i kommunen hanteras det i exploateringsredovisningen, Kommunstyrelsebeslut och som del av planeringsprocessen.

Avräkningskonton och infrastrukturbidrag

Bidrag till statlig infrastruktursatsning är årliga kostnader genom avskrivning om 2,6 mnkr för avtalet med Trafikverket om 65 mnkr i medfinansiering av åtgärder väg 261.

Avräkningskonton är internbank som hanterar arbetsgivaravgifter, pensioner, avskrivningar, kalkylerade personalomkostnadspålägg och kapitaltjänst. Kostnader och intäkter är relaterade till den samlade organisationens drift- och investeringskostnad. Ingående delar ger en för budgeterad nettointäkt.

Utfallet för år 2015 är positivt resultat med netto 11,7 mnkr och är 7,8 mnkr bättre utfall än budget. Här inkluderas inte 0,5 mnkr i nedskrivning av anläggningar. Avgörande för den positiva avvikelser är två intäkter av engångskaraktär. Dels drygt 0,3 mnkr i ersättning från Stockholms läns landsting för övertagandet per 1 oktober 2015 för hälso- och sjukvårdsinsatser i boende med särskild service och daglig verksamhet, kostnaderna för verksamheten återfinns inom Socialnämnden och uppdraget ge-

nomförs av det kommunala produktionsområdet omsorg, skatteväxling sker 2016. Dels AFA-försäkrings beslut om återbetalning av 2004 års sjukförsäkringspremie till kommunerna vilken motsvarande 7,4 mnkr till Ekerö kommun.

Budgetmarginal

Den ekonomiska planeringen inkluderar resurser vars ändamål inte är förutbestämd utan är i första hand till för att möta andra icke önskvärda kostnadsökningar eller för politiskt beslut om omdisponering. Årets budgetmarginal är 6,5 mnkr. I utfallet ingår kostnadsbelastning med 2,4 mnkr som följd av beslut om att belasta utfall 2015 år med regleringen av Ekeröledens resultat för trafikåret 2014/2015. Det positiva utfallet 4 mnkr jämfört budget ska till 2 mnkr balansera de projektomkostnader som är resultatredovisade i fastighetskontoret – Tekniska nämnden.

Resultat av årets internkontroll

Årets plan för internkontroll omfattar tre kontrollområden: incidentrapportering IT, avtalstrohet mot tecknade avtal och uppföljning av förtroendekänsliga poster Slutsatser och åtgärder som resultat av genomförd internkontroll är att inga avgörande felaktigheter har påträffats och att resultat av genomförda kontroller ger underlag för ytterligare förtydliganden och förbättringar.

Framåtblick

Fokus kommer fortsatt vara på kommunens numer nya kärnuppdrag kring integration och flyktingmottagande. Bostadsförsörjning, introduktion i samhället och undervisningsfrågor är avgörande frågor för framgång men där det inte alltid finns några enkla snabba lösningar. I arbetet handlar det om att både lösa akuta frågor och samtidigt tänka långsiktigt.

Infrastrukturfrågorna är också självklart ett fokusområde. Förbifarten, breddningen av Ekerövägen, pendelbåtar och annan kollektivtrafik som exempel. Det fortsatta arbetet med framtagande av ny översiktsplan för Ekerö kommun är ytterligare ett fokusområde.

Digitalisering som begrepp och för verksamhetsutveckling med stöd av IT kommer att aktualiseras på flera sätt. Ett samlat grepp för att möta framtiden även här och nu och som förändringsverktyg i utvecklingen.

Ekerö står även inför en utmaning som inte på längre tid varit aktuell på samma sätt som nu. Det är en avgörande förändrad ekonomisk situation som Ekerö kommunala verksamheter står inför. Kostnaderna utvecklas fortare än intäkterna och förändringarna i inkomstutjämnningssystemet från 2016 innebär att Ekerö får betala en väsentligt högre avgift i utjämnningssystemet. Det ställer krav framtagande av strategier för förändring tillsammans med övriga förvaltningar och våra enheter och det ställer krav på samlat grepp för ledning och administration under genomförande.

Ekonomi

Kommunstyrelsens verksamhet <i>tkr</i>	Utfall 2015		Budget helår	Utfall 2014 förändr *)	
	Netto	Avvik			
- Kommunledningskontor	-70 132	1 838	-71 970	-63 563	6 569
- Brandförsvaret	-22 783	17	-22 800	-22 267	516
- Gem medlemsavgifter Ekerö	-1 459	226	-1 685	-1 433	26
- Gem. avräkningskonton	11 468	7 668	3 800	-317	-11 785
- Infrastrukturbidrag	-2 600	0	-2 600	-2 600	0
- Budgetmarginal	-2 436	4 022	-6 458	-3 689	-1 253
- Reavinst försäljningar	18 575	-1 425	20 000	24 262	5 687
Summa nettokostnader	-69 367	12 346	-81 713	-69 608	-241

*) Jämförelse mellan utfall 2015 och utfall 2014

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse 	T		1	2	3	4
Mål 1 Service och bemötande	↑				✓	
Minst 80 procent av de som är i kontakt med Ekerö Direkt är nöjd med den service och det bemötande de får.						
Mål 2 Attraktiv arbetsgivare	←		✓			
Ekerö kommun är en attraktiv och modern arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare. Kommunens arbetsplatser kännetecknas av kompetens, utveckling, ansvarstagande och trivsel. Medarbetare i Ekerö kommun känner arbetsglädje, meningsfullhet och är stolta över sitt uppdrag.						
Mål 3 Effektiv förvaltning	↑				✓	
Ekerö kommun har en effektiv och modern förvaltning. Denna kännetecknas av en digitaliserad verksamhetsutveckling.						
Mål 4 Samhällsutveckling	←					✓
Medborgarnas upplevda möjlighet att påverka de politiska besluten samt det upplevda förtroendet för förtroendevalda och tjänstemännen ska succesivt öka.						
Mål 5 Näringsliv	←				✓	
Antalet företagsetableringar i kommunen ska öka under mandatperioden. Aktiviteter som del av uppföljningen av målet: a. Ekerö kommun verkar aktivt för att det under mandatperioden etableras minst 2 nya arbetsplatsområden i kommun. b. Ekerö kommun verkar för att det under mandatperioden minst etableras en ny verksamhet med möjlighet till övernattnig i kommunen.						

Kommunstyrelsen produktionsorganisation

Den kommunala produktionen omfattar äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning samt kultur- och fritidsverksamhet. Gemensamt för den kommunala produktionen är att verksamheten ska ha hög kvalitet.

Måluppfyllelse

Produktionsområden, genom sin produktionsledning, har dels att prioritera satsningar som stödjer den beställande nämndens mål. Dels att tydliggöra de egna satsningsområdena för förflyttning i önskad utveckling av verksamheten, som helhet och i enheterna, från nuläge till uppsatt mål.

Sedan 2015 ingår de kommunala förskolorna och skolorna i barn- och utbildningsförvaltningen och återfinns i Barn och utbildningsnämndens avsnitt av årsredovisningen.

Omsorg

Omsorgen har identifierat fyra mål och har genomsnittlig måluppfyllelse 1,5.

Två av målen är uppnådda - kvalitetssäkrad verksamhet med strukturerat arbete med kvalitetssäkringssystem och för att bli en av landets tio bästa äldreomsorgskommuner enligt öppna jämförelser samt målet ekonomi där sektionerna ska bära sina respektive overheadkostnad samt proportionerlig del av produktionsledningens overhead.

Inte helt uppnått, men på väg är målet valfrihet - kvalitetsuppföljning kunder och målet informationsstrategi gällande strukturerat arbete kring information.

Kultur

Produktionsområdet har fyra mål med en genomsnittlig måluppfyllelse på 2,0 och fokuserar på möten, nyskapande samverkan, tillgänglighet och miljömedvetande.

De fyra målen är inte helt uppnådda, men på väg. Målen är att "verksamheterna utvecklar möten mellan människor" där fokus är öppenhet, tillgänglighet och att alla ska känna sig välkomna, "verksamheterna ska utveckla ny verksamhet i gränslandet mellan egna och andras verksamhetsområden" genom samverkan, nyskapande och synergi, exempelvis bibliotekets satsning på bibliotekarier i fritidsgårdarna. Målet "verksamheter utvecklar tillgängliga och jämställda verksamheter" syftar till att i praktiken göra verksamheterna tillgängliga både fysisk och socialt via mänskligt bemötande i ett normkritiskt perspektiv med målet att alla besökare på riktigt ska känna sig välkomna.

"Verksamheterna medverkar till ökad miljömedvetenhet och använder miljövänliga och naturliga produkter i sina verksamheter" - görs genom programaktiviteter med miljöfokus och användande av miljövänliga varor i verksamheten.

KS -PRODUKTIONSORGANISATION

Resultat 2015: 3,2 mnkr

Varav produktionsområde

- Omsorg 2,0 mnkr
- Kultur 1,2 mnkr

Ansvarsområden:

Enheter i kommunal regi:

- Äldreomsorg i särskilt boende och hjälp i hemmet, insatser för personer med funktionsnedsättning i gruppboende och daglig verksamhet.
- Kulturskola, fritidsgårdar, fritidsklubb, konferensverksamhet vid Ekebyhovs slott, programverksamhet och ett antal andra uppdrag kultur.

Två produktionsområden med ansvarig chef. Inom produktionsområde sektioner och enheter med ansvariga chefer.

Kommunstyrelsens ordförande:

Adam Reuterskiöld (M)

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Personlig assistans kvalitetscertifierade enligt kvalitetssäkringssystem.
- 1 oktober startade verksamheten Hälso- och sjukvård avseende insatser inom gruppboende, serviceboende och dagliga verksamheter inom LSS (övertagande från primärvården).
- Omsorgen övertog driften av Stenhamra ankomstboende under december.
- Biblioteket i Ekerö centrum byggdes om.

Prioriterade uppdrag

Omsorg

Den 1 oktober övertog Ekerö kommun hälso-och sjukvården samt rehabilitering och viss habilitering från primärvården avseende insatser inom gruppboende, serviceboende och dagliga verksamheter inom LSS. De har ansvaret för insatser såväl de inom intern produktion som de privata utförarna. I december övergick driften av ankomstboende i Stenhamra till produktionsområdet.

Arbetet med att utveckla Ekgården till ett utbildningsäldreboende fortskrider. Under året har sex nya handledare utbildats. På Färingsöhemmet avslutades 2014 ett årslångt projekt för att främja måltidskvaliteten och måltidsglädjen för de boende. Under 2015 har Ekgårdens och Ekdungens personal utbildats och tagit del av kunskaperna från projektet. På Färingsöhemmet har en paviljong byggts för att nio medborgare med demenssjukdom ska kunna erbjudas ett boende. I mitten av september kunde de första gästerna välkomnas.

Under hösten planerades ett mindre pilotstudie för införande av digitala trygghetslarm. Parallellt skrevs en manual för att omhänderta olika icke önskvärda scenario. Olika omständigheter försenade pilotstudien och en utvärdering planeras till februari 2016.

Samarbete inleddes med resursteamets handläggare, anhörigstödet och personligassistans med syfte att erbjuda stödgrupper för föräldrar till barn med funktionsnedsättning och under hösten utbildades sex personal i steg ett i samspelsmetodiken ICDP-modellen (international child development program). Fullföljer personalen steg två kan de själva leda föräldragrupper.

Ett 2-årigt projekt "Kreativt åldrande, berättarkonst och funktionshinder" finansierat av Statens Kulturråd avslutades under året med ett seminarium under ledning av etnolog och animatör. I projektet har olika berättartekniker som sång, musik, konst, bilder, minneslådor med mera prövats och resulterat i samproducerad musikvideo och arbetssätt för att inspirera till berättande anpassat efter personers förutsättningar att kommunicera.

Inom sektionen för ordinärt boende - hemtjänst, boendestöd och öppna verksamheter- har all personal under året fått utbildning och ökade kunskaper om "Våld i nära relationer".

Kultur

Kulturskolan breddar sitt utbud i syfte att nå fler barn och unga. Nya ämnen är körsång och band, film och minimusikal. Samarbete har skett med ett antal aktörer såsom fritidsgårdar med musik-/rockkvällar, musiksatsningar med kulturskolans lärare och elever för ensamkommande barn i boendeanläggningen Sundsgården, dansprojekt i samverkan med fabriken, förberedande projekt inom filmämnet med inriktning animering i samverkan med fritidsgårdarna. Elever och lärare från Ekerö kulturskola medverkade i Kultur- och fritidsnämndens evenemang Galan.

Under året har genomförts ett Skapande Skola-projekt med inriktning film i kommunens grundskolor med stöd från Kulturrådet. Kultur i skolan (KiS) med drama, musik och sång, erbjöds alla barn i grundskolans F-2. Kulturpedagogen använde teater som kreativt redskap i sitt arbete att etablera en positiv gruppdynamik i klasserna, hjälpa lärare och elever att hitta verktyg för konflikthantering och nycklar till ett gott samarbete. Verksamhet riktad till särskolan erbjöds i form av trumundervisning, film/animering samt drama.

Ekerö fritidsgårdar har fortsatt arbetet med olika uppsökande insatser baserade på verksamhetens tidigare framtagna handlingsplan för nyrekrytering av ungdomar. "Utåtriktade fritidsledare" och platsobunden lördagsverksamhet är exempel på detta. Fritidsgårdarnas personal genomgick utbildning via Crossing Boarders och har sedan fortsatt arbetet att motverka könsstereotyper genom att arbeta med värderingar, normer, fördomar, orättvisor, rollspel och har också haft föreläsningar om HBTQ-frågor på två skolor. Fritidsgårdarna har även förberett och organiserat föräldravandrare.

I enlighet med bibliotekets prioriteringar har en stor del av verksamheten inriktats på barn och ungdomar. Under året tillsattes en bibliotekspedagog med särskild inriktning på ungdomsfrågor och verksamhetsutveckling för ungdomar. Biblioteket har under året arbetat med bokpåsar på förskolorna, babybokprat på Öppna förskolan och Barnens eget bibliotek delade ut sitt Trolldiplom till en av landets mest kända och publicerade barnboksförfattare. I arbetet med ökad digital delaktighet lanserades "IT-handledning" där deltagarna har fått hjälp och undervisning i olika digitala medier och tekniker. Skolbiblioteken har jobbat med "Ekerö läser jorden runt" vid årsskiftet hade sju skolor läst 26 768 meter och befinner sig nu i Kumla. Skolbiblioteken satsar också på MIK, Medie- och informationskunighet som handlar om att förstå mediernas roll i samhället och att finna, analysera och kritiskt granska information och att själv kunna kommunicera och skapa innehåll i digitala medier.

Ekerö kulturproduktion producerade under året ett antal utställningar och program, i huvudsak riktade till barn och ungdomar. Bland utställningarna under året kan nämnas "Det var en gång ... en vikingatid" och "spår av barn" förskolornas utställning om hållbar utveckling. På Barndagen med anledning av årsdagen för Barnkonventionen medverkade hela produktionsområdet med program, utställningar och aktiviteter. Rädda Barnen medverkade och uppskattningsvis 700 personer besökte Barndagen.

Ekerö Kultur visar för de flesta verksamheter en uppgång i besökstalen jämfört föregående år. Biblioteken visade ökad utlåning utom i Ekerö Centrum när biblioteket var stängt för ombyggnation. Antalet elever i kulturskolan ökade något totalt sett, vissa enskilda ämnen fick färre elever. Antalet konferensbesökare på slottet var i princip oförändrat. Bygget av sporthallen försvårade tillgängligheten vilket kan ha påverkat besöksantalet negativt. Antalet besökare på fritidsgården ökade och andelen flickor ökade och är nu 49 procent i Tråkvista och 43 procent i Stenhamra.

Ekonomi och verksamhet

Produktionsområdena omsorg respektive kultur redovisar ett överskott på 3,2 mnkr vilket motsvarar 1,1 procent av omslutningen på 286 mnkr.

Produktionsområden och enheter genomför sin verksamhet enligt avtal och överenskommelser med kommunens beställarnämnder. De redovisade intäkterna i produktionen är nästan i sin helhet de ersättningar de får från nämnderna för utfört uppdrag.

Nästan all verksamhet i produktionsområde omsorg är volymrelaterad. Det betyder att när volymerna förändras – utförda hemtjänsttimar eller dygn på särskilt äldreboende, omfattning av behov hos personer med funktionsnedsättning, som exempel – förändras ersättning till verksamheten. Den kommunala produktionen balanserar också över- och underskott över årsskiftet. De ekonomiska förutsättningarna för den interna produktionen är i och med detta likvärdig med att nämnderna beställer verksamhet från privata utförare av kommunal verksamhet. Produktionsområde kulturs verksamheter är överenskomna uppdrag och ersätts med årligt anslag.

Omsorg

Årets ekonomiska resultat är ett överskott på 2 mnkr, 0,8 procent av bruttokostnaden. Överskottet återfinns inom särskilt boende 1,5 mnkr, produktionsledningen 1,8 mnkr samt HSL/Hälso- och sjukvård 0,3 mnkr. Särskilt boende beroende på effektiv personalstyrning vid volymförändringar och produktionsledningen på framflyttade IT-satsningar samt vakans på budgeterad tjänst.

Inom sektionen funktionsnedsättning har ett par verksamheter haft svårigheter att nå ett resultat i balans. Störst underskott återfinns inom personlig assistans 2,4 mnkr. De lägre volymerna påverkar negativt med 1,6 mnkr. Det innebär beslut om övertalighet som till stor del omhändertagits men årets personalkostnader har inte i sin helhet kunnat matchas med ekonomiska ersättningen. Daglig verksamhet visar ett underskott på 0,7 mnkr vilket till stor del beror på ökade resekostnader 0,5 mnkr som huvudsakligen beror på enskilda taxiresor för brukare.

Inom särskilt boende visar Ekgården ett negativt resultat med för höga personalkostnader. En organisationsförändring är planerad 2016. Vidtagna åtgärder för bättre ekonomi syns främst i sektionen ordinärt boende - hemtjänst, boendestöd och öppna verksamheter. 2014 redovisade sektionen ett negativ utfall 4,9 mnkr. Under 2015 ökat tiden hos kund i förhållande till övrig tid inom hemtjänsten. Under 2015 ökade hemtjänsttimmarna med 2,3 procent jämfört budget.

Kultur

Resultatet ett överskott på 1,2 mnkr, motsvarar 3 procent. Den positiva ekonomiska avvikelsen beror på tillfälliga effekter av längre sjukfrånvaro som inte full ut vikariatbesattes, temporärt vakanshållna befattningar och tillfälligt lägre kostnader för öppethållande då biblioteket i Ekerö centrum var stängt för renovering en lång period av året.

Resultat av årets internkontroll

Produktionsområde omsorgs plan omfattade fyra kontrollmoment. Resultatet av kontrollerna visar att avvikelshanteringen i alltför stor utsträckning omhändertogs muntligt, befintliga blanketter giltighet och efterlevnad ska öka. Upprättade handlingsplaner för ekonomiska effekter har fallit väl ut. Förbättringsområden finns avseende underlag och redovisning av förtroendekänsliga poster. Fortsatt arbete med genomförandeplan och tillhörande dokumentation.

Produktionsområde kultur har tagit fram internkontrollplan till år 2016.

Framåtblick

Omsorg

- På Ekgården sker en översyn av organisationen, uppdrag och roller. Syfte är att få en tydlig och ändamålsenlig organisation som är väl känd hos alla medarbetare.
- På Färingsöhemmet initieras förberedelsearbetet med verksamhetsövergång till det nya äldreboendet i Stenhamra
- Anhörigkonsulentens tjänst förändras vid årsskiftet från att vara en 75 procent tjänst till att vara en heltid. En satsning från Socialnämnden.
- Fortsatt ansvar för driften av Stenhamra HVB-hem för ensamkommande barn.
- Projektet e-hälsa - teknikstöd för säker kommunikation mellan myndigheter, medborgarnas delaktighet i vården och att möjliggöra ett kvarboende trots omfattande omvårdnadsbehov
- Verksamheterna är under ständig förändring i samspel med omvärlden. Omvärldsbevakning, kvalitet och kompetensutveckling ger resultat för brukarna/ kunderna men skapar även en attraktiv arbetsplats där medarbetarna kan känna arbetsglädje. Som ett led i att skapa en attraktiv arbetsplats har förutsättningar för att erbjuda fler heltidstjänster i organisationen aktualiserats.

Kultur

- Fortsatt utveckling av samarbete och samverkan mellan produktionsområdet enheter, med inriktning nyskapande och effektivt resursutnyttjande.
- Foajén och den nya entrén till Ekerö kulturhus medför större synlighet för kulturhuset och därmed större tillgänglighet och ökade besök i de där befintliga verksamheterna. Tillgängligheten skapar kreativa samarbeten mellan enheten och andra verksamheter och lockar nya målgrupper
- Planen för effektivt samarbete mellan produktionsområde kultur, socialtjänsten och skolförvaltningen med fokus på arbetet med barn och unga genomförs.
- Elevadministrationssystemen för kulturskolan ses över med inriktning smidiga valmöjligheter för elev och vårdnadshavare och effektivare administration.

Måluppfyllelse

Bedömning måluppfyllelse	T		1	2	3	4
Produktionsområde Omsorg ● 1,5						
Kvalitetssäkrad verksamhet	↑	●	✓			
Informationsstrategi	←	●		✓		
Valfrihet	←	●		✓		
Ekonomi	↑	●	✓			
Produktionsområde Kultur ● 2,0						
Utveckla möten mellan människor	←	●		✓		
Utveckla nyskapande verksamhet	←	●		✓		
Verksamheterna ska vara jämställda och tillgängliga	←	●		✓		
Miljömedvetenhet och användande av miljövänliga naturliga produkter	←	●		✓		

Ekonomi

Tkr inkl interna transaktioner	2015	2015 % avvik	2015 Resultat	Intäkter utfall	Kostnader utfall	2014	2014 Resultat
TOTALT PRODUKTION		1,1	3 204	285 727	-282 523		-3 704
PRODUKTION OMSORG		0,8	1 998	245 200	-243 202		-4 471
Produktionsledning		95,2	1 854	3 801	-1 947		1 739
Funktionsnedsättning		-1,3	-1 338	104 258	-105 596		-38
Ordinärt boende		-0,8	-363	44 982	-45 345		-4 850
Särskilt boende		1,7	1 524	90 951	-89 427	x	-1 321
HSL Hälso- och sjukvård inom LSS		0,0	321	1 208	-887		
PRODUKTION KULTUR		3,1	1 206	40 527	-39 321		768
Produktionsledning	x	-5,6	-376	6 310	-6 686	x	291
Bibliotek	x	7,8	904	12 558	-11 653		467
Kulturskola	x	3,7	323	9 054	-8 731	x	71
Ekebyhovs slott		2,7	102	3 843	-3 741		-167
Fritidsgårdar inklusive fritidsklubb	x	3,0	252	8 763	-8 511	x	106

(x) Enheter som kan ianspråka tidigare års ackumulerade överskott enligt regelverket.
Resultatet är i förhållande till budgeterat resultat som är =0, lika stora intäkter som kostnader för alla enheter och sektioner per produktionsområden.

Politisk verksamhet

Central politisk organisation, revisionen och överförmyndaren samt sammanställd ekonomi för nämnder. Kommunfullmäktige är den beslutande församlingen. Fullmäktige väljer revisorer för granskning av verksamheten. Enligt lag ska det finnas en överförmyndare.

Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse

Central politisk organisation omfattar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse med sina respektive utskott och råd. De kommunala råden fungerar som forum för samråd och ömsesidig information inom sina respektive verksamhetsområden. Ledamöterna och föreningsrepresentanterna i råden utses av Kommunstyrelsen.

Årets kostnader uppgår till 9,9 mnkr och understiger budgeten med 1,8 mnkr. Den positiva avvikelser är i huvudsak ett resultat av att anslaget om 0,5 mnkr för aktiviteter utöver ordinarie inte disponerats, förändrat regelverk avseende ersättningar till nämndemän som inte var beaktad i budget samt i övrigt lägre kostnader för arvoden, arbetsgivaravgifter och ersättningar till förtroendevald. Rådets kostnader för arvoden, arbetsgivaravgifter och övriga kostnader understiger budgeten något. Årets kostnader för läsplattor och kommunikation – digitala sammanträdeshandlingar – avviker negativt genom underskattning av budget och är uppreviderad till nästa års budget. Kostnaderna inkluderar politiska sekreterare. Utbetalt partistöd är i enlighet med reglemente och belopp motsvarar budget.

Jämfört år 2014 är årets kostnader 0,1 mnkr lägre. I jämförelsen ska beaktas att under 2014 disponerades anslaget för mer sällan förekommande aktiviteter 0,6 mnkr, att det var två val under 2014 till en nettokostnad om 1,8 mnkr samt att 2015 är första året för den nya mandatperioden och beaktar förändringar som följd av ny fyraårsperiod.

Revisionen

De kommunala revisorerna har som främsta uppgift att varje år granska all verksamhet i den kommunala organisationen och att pröva om nämnderna och Kommunstyrelsen fullgör sitt uppdrag från Kommunfullmäktige. De kommunala revisorerna arbetar på uppdrag av Kommunfullmäktige och rapporterar också dit vad de olika granskningarna har lett fram till.

Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt. Revisorerna ska i sin granskning biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisions sed.

Kostnad 2015 uppgår till nära 1 mnkr. Kostnaden understiger budgeten som följd av lägre kostnad för arbetsgivaravgifter för ledamöter som uppnått pensionsålder samt lägre övriga kostnader.

Överförmyndaren

Enligt lag ska det i varje kommun finnas en överförmyndare vars uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares, och gode mäns förvaltning. Denna tillsyn avser att i möjligaste mån hindra

Ordförande:

KOMMUNFULLMÄKTIGE
Inger Linge (M)

KOMMUNSTYRELSEN
Adam Reuterskiöld (M)

NÄRINGSLIVSRÅDET
Ingemar Hertz (M)

RÅD FÖR VISSA FUNKTIONERS NEDS
Karin Henriksson (FP)

PENSIONÄRSRÅDET
Cecilia Norlin (M)

KOMMUNENS REVISORER
Roger Axelsson (S)

ÖVERFÖRMYNDARE
Marianne Ekblom (opolitisk)

rättsförluster för personer som själva inte kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person, vanligtvis gamla, sjuka, handikappade och barn. Verksamheten är myndighetsutövning.

Den 1 januari 2015 kom ny lagstiftning om ökat utredningsansvar och utbildningsansvar. Antal ärenden rörande ensamkommande barn under andra halvåret 2015 ökade markant. Sammantaget har det stor inverkan på arbetets omfattning.

Samverkan har fortgått mellan representanter för överförmyndare, boende, socialtjänst, skola och hälsovård för de ensamkommande barnen. Under året har samtliga gode män och förvaltare erbjudits heldagsutbildning med extern föreläsare.

Bruttokostnaden uppgår till 1,8 mnkr och intäkterna 0,6 mnkr. Den senare innehåller en dubblad intäkt från socialtjänsten. Redovisad nettokostnad 1,2 mnkr vilket understiger budgeten med 0,6 mnkr. Handläggares föräldraledighet tillsammans med tillkommande administrativt bidrag är orsaken till den positiva ekonomiska avvikelser.

År 2016 utökas arbetsuppgifter genom att statistik om verksamheten ska inges till länsstyrelsen och prognosen är fler ensamkommande barn. Verksamhetsplan och internkontrollplan utarbetas för att säkerställa processerna. En ytterligare överförmyndarhandläggare anställs under ett års tid.

Nämndsorganisationen

Kommunfullmäktige utfärdar reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Nämnderna ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kostnader för de politiska facknämnderna redovisas under respektive nämnds samlade verksamhet. Tabellsammanställning är ett utdrag från respektive nämnds ekonomiska utfall för året för den politiska verksamheten. Årets kostnader sammantaget understiger budget med 0,8 mnkr.

(tkr, totalt *)	Avvik 2015	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014	Avvik 2014
Barn- och utbildningsnämnden	129	-650	-521	-502	98
Socialnämnden	317	-1 211	-894	-955	225
Kultur- och fritidsnämnden	8	-349	-341	-280	20
Byggnadsnämnden	43	-740	-696	-623	62
Miljönämnden	21	-360	-339	-281	59
Teknisk nämnden	309	-649	-340	-210	439
Summa:	827	-3 958	-3 131	-2 851	903

*) Exkl kostnader för tjänstemannastöd, t ex nämndsekreterar

Ekonomi

Politik, tkr	Avvik netto	Budget netto	2015 netto	Intäkter	Kostnader	2014 netto	2014 avvik
Central politisk organisation	1 827	- 11 765	- 9 938	-	- 9 938	- 10 030	410
Revision	89	- 1 055	- 966	-	- 966	- 891	137
Överförmyndare	598	- 1 795	- 1 197	615	- 1 812	- 1 432	323

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar

Resultaträkning

tkr	Not	Kommun		Koncern	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1	218 194	238 378	288 201	307 800
Jämförelsestörande intäkter	3	12 639	19 140	22 131	69 298
Verksamhetens kostnader	2	-1 469 598	-1 541 552	-1 510 980	-1 599 897
Jämförelsestörande kostnader	3	-428	-55	-428	-55
Avskrivningar	6	-48 654	-50 412	-61 508	-63 834
Verksamhetens nettokostnader		-1 287 847	-1 334 501	-1 262 584	-1 286 688
Skatteintäkter	4	1 227 973	1 288 185	1 227 973	1 288 185
Generella bidrag	4	110 630	102 653	110 630	102 653
Finansiella intäkter	5	1 855	3 058	766	238
Jämförelsestörande finansiella intäkter	3	12 050	6 933	12 050	9 771
Finansiella kostnader	5	-17 851	-14 323	-29 169	-23 782
Aktuell skatt bolaget				-2 790	-9 517
Årets resultat		46 810	52 005	56 877	80 860

Balansräkning

tkr	Not	Kommun		Koncern	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	6	8 195	6 019	8 195	6 019
Materiella anläggningstillgångar	6	934 802	1 082 038	1 416 824	1 578 943
Finansiella anläggningstillgångar	7	63 127	60 495	59 204	56 530
Summa anläggningstillgångar		1 006 124	1 148 552	1 484 223	1 641 492
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringsmark	8	1 501	-2 986	1 501	-2 986
Kortfristiga fordringar	9	156 132	101 735	157 870	102 587
Kassa och bank	10	35 863	60 362	38 052	88 125
Summa omsättn.tillgångar		193 496	159 111	197 423	187 726
S:a tillgångar		1 199 620	1 307 663	1 681 646	1 829 218
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	11	46 810	52 005	56 877	80 860
Resultatutjämningsreserv		21 300	26 300	21 300	26 300
Övrigt eget kapital		367 789	409 599	393 342	445 219
Summa eget kapital		435 899	487 904	471 519	552 379
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	12	127 180	132 544	127 180	132 544
Särskild löneskatt pensionskulda		30 915	32 156	30 915	32 156
Övriga avsättningar		65 000	65 000	79 430	82 798
Summa avsättningar		223 095	229 700	237 525	247 498
Skulder					
Långfristiga skulder	13	175 623	150 583	589 623	562 183
- varav banklån		175 000	150 000	589 000	561 600
- varav investeringsbidrag		622	583	622	583
Kortfristiga skulder	14	365 002	439 475	382 979	467 157
- varav banklån med förfall inom 1 år		141 536	166 490	143 936	168 890
Summa skulder		540 625	590 058	972 603	1 029 340
S:a eget kapital, avsättningar och skulder		1 199 620	1 307 663	1 681 647	1 829 218
Ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden	15	467 340	594 852	35 940	165 961
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	16	376 609	365 277	376 609	365 277
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser	16	91 365	88 616	91 365	88 616
Visstidspension inklusive särskild löneskatt	16	1 022	-	1 022	-
Förlustansvar för egnahems lån	15	1 247	313	1 247	313
S:a ansvarsförbindelser		937 583	1 049 058	506 183	620 167

Kassaflödesrapport

Tkr	Not	Kommun		Koncern	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		46 810	52 005	56 877	80 860
Justering för ej likviditetspåverkande poster	17	64 444	59 618	80 087	82 556
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		111 254	111 622	136 964	163 416
Justering för rörelsekapitalets förändring					
Ökning (-) /Minskning (+) förråd	18	-1 053	4 487	-1 053	4 487
Ökning (-) /Minskning (+) kortfristiga fordr.	19	23 303	54 397	22 842	55 283
Ökning (+) /Minskning (-) kortfristiga skulder	20	34 572	52 497	36 198	52 654
Medel från verksamheten efter förändring av rörelsekapital		168 076	223 004	194 951	275 839
Investeringar					
Inköp av materiella tillgångar	6	-118 259	-204 359	-151 019	-231 662
Avytttrade materiella tillgångar	6	4	8 887	6 793	8 887
Inköp av immateriella tillgångar	6	-8 365	-	-8 365	-
Avytttrade immateriella tillgångar		-	-	-	-
Inköp av finansiella tillgångar	21	-	-	-	-
Avytttrade finansiella tillgångar	21	224	32	224	74
Investeringsnetto		-126 396	-195 440	-152 367	-222 701
Finansiering					
Ökning långfristiga fordringar	24	-1 438	-	-1 438	-
Minskning av långfristiga fordringar	22	674	-	674	-
Långfristig upplåning	25	-	-	-	-
Amortering av skuld	23	-57 792	-1 536	-60 192	-1 536
Kortfristig upplåning	13	-	-1 490	-	-1 490
ökning av investeringsbidrag	28	-	-	-	-
Minskning av investeringbidrag	28	-39	-39	-39	-39
Ökning av förutbetalda anslutningsavgifter	26	151	-	151	-
Finansieringsnetto		-58 444	-3 065	-60 845	-3 065
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	27	-	-	-	-
Förändring av kassa och bank					
Förändring av kassa och bank		-16 764	24 499	-18 261	50 073
Likvida medel vid årets början		52 627	35 863	56 312	38 052
Likvida medel vid periodens slut		35 863	60 362	38 052	88 125

Noter

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 1. Verksamhetens intäkter				
Taxor och Avgifter	92 348	83 140	92 348	83 140
Hyror och arrenden	32 669	33 292	109 172	102 714
Bidrag	79 022	102 142	79 022	102 142
Försäljning av verksamhet och entreprenad	9 555	11 020	6 212	11 020
Övriga intäkter	4 600	8 783	1 997	8 783
S:a verksamhetens intäkter	218 194	238 378	288 751	307 800
Not 2. Verksamhetens kostnader				
Entreprenad och köp av verksamhet	-528 951	-534 922	-528 951	-534 922
Bidrag och transfereringar	-36 022	-37 190	-36 022	-37 190
Externa löner	-474 507	-497 677	-480 192	-504 338
Arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader	-204 080	-206 931	-206 384	-208 872
Övriga kostnader	-226 038	-264 832	-259 431	-314 575
S:a verksamhetens kostnader	-1 469 598	-1 541 552	-1 510 980	-1 599 897
Not 3. Jämförelsestörande poster				
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Intäkter försålda anläggningstillgångar	-	-	9 492	-
Intäkter försålda tomter	12 639	11 697	12 639	61 855
Återbetalning av avtalsförsäkring (AGS-KL) (AVBF-KL)	-	7 443	-	7 443
S:a jämförelsestörande intäkter	12 639	19 140	12 639	69 298
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Kostnader försålda bostadsrätter	-152	-	-152	-
Kostnader försålda tomter	-275	-55	-275	-55
Sänkt diskonteringsränta pensioner inkl särskild löneskatt	-	-	0	-
S:a jämförelsestörande kostnader	-427	-55	-427	-55
<i>Jämförelsestörande finansiella intäkter</i>				
Bostadsrätter	12 050	6 933	12 050	9 771
S:a jämförelsestörande finansiella intäkter	12 050	6 933	12 050	9 771
Not 4. Skatteintäkter och generella bidrag				
<i>Skatteintäkter</i>				
Preliminära skatteintäkter	1 230 632	1 289 068	1 230 632	1 289 068
Slutavräkning	-2 843	-2 035	-2 843	-2 035
Preliminär slutavräkning	184	1 145	184	1 145
Övriga skatteintäkter/ avstämning Rd & RS	-	6	-	6
S:a skatteintäkter	1 227 973	1 288 185	1 227 973	1 288 185
<i>Utjämningsbidrag LSS</i>				
Utjämningsbidrag LSS	40 338	41 370	40 338	41 370
S:a utjämningsbidrag LSS	40 338	41 370	40 338	41 370

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
<i>Kommunal utjämning</i>				
Inkomstutjämning	-53 065	-55 126	-53 065	-55 126
Kostnadsutjämning	69 035	63 835	69 035	63 835
Införadebidrag	-	-	-	-
Regleringsbidrag/avgift	6 104	-1 031	6 104	-1 031
S:a utjämningsystem	22 074	7 678	22 074	7 678
<i>Extra stöd/ tillfälliga stöd</i>				
Komp. slopande nedsättn av ungas ag.avg (aug-dec 2015, 75 kr/inv)		2 006	-	2 006
Tillfällig stöd maa flyktingsituationen 2015-2016 (1/13 2015)		246	-	246
<i>Kommunal fastighetsavgift</i>				
Kommunal fastighetsavgift	48 218	51 354	48 218	51 354
S:a kommunal fastighetsavgift	48 218	51 354	48 218	51 354
S:a generella bidrag	110 630	102 653	110 630	102 653
S:a skatteintäkter och generella bidrag	1 338 603	1 390 838	1 338 603	1 390 838
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>				
Slutavräkning, korrigering	-109	-77	-109	-77
Preliminär slutavräkning	7	43	7	43
<i>Slutavräkning och preliminär avräkning enl SKL i dec. bokslutsåret</i>				
Not 5. Finansiella intäkter och kostnader				
<i>Finansiella intäkter</i>				
Utdelning aktier	155	1 858	26	26
Borgensavgifter	1 088	1 088	-	-
Övriga ränteintäkter	112	22	112	22
Ränteintäkter bank	500	90	628	190
S:a finansiella intäkter	1 855	3 058	766	238
<i>Finansiella kostnader</i>				
Räntekostnader på långfristiga lån	-15 383	-11 614	-26 701	-18 238
Övriga räntekostnader	-525	-243	-525	-243
Räntekostnader på pensioner inklusive särskild löneskatt	-1 943	-2 466	-1 943	-2 466
S:a finansiella kostnader	-17 851	-14 323	-29 169	-20 947
Not 6. Immateriella och materiella anläggningstillgångar				
<i>Ackumulerade värden</i>				
Immateriella anläggningar				
Anskaffningsvärde	12 273	12 273	12 273	12 273
Ackumulerade avskrivningar	-4 078	-6 254	-4 078	-6 254
Ackumulerade nedskrivningar	-	-	-	-
Bokfört värde	8 195	6 019	8 195	6 019
Avskrivningstider	5 år	5 år	5 år	5 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Materiella anläggningar				
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>				
Anskaffningsvärde	1 263 427	1 371 876	1 845 558	1 986 132
Ackumulerade avskrivningar	-465 420	-500 561	-586 589	-634 986
Ackumulerade nedskrivningar	-	-	-	-
Bokfört värde	798 007	871 315	1 258 969	1 351 146
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-70 år	10-70 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				
<i>Maskiner och inventarier</i>				
Anskaffningsvärde	175 600	178 710	182 992	185 691
Ackumulerade avskrivningar	-147 647	-153 597	-153 667	-159 753
Ackumulerade nedskrivningar	-	-	-	-
Bokfört värde	27 953	25 113	29 325	25 938
Avskrivningstider	5-10 år	5-10 år	5-10 år	5-10 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				
<i>Pågående ny-, till- och ombyggnad</i>				
Redovisat värde vid årets början	44 732	108 842	60 987	128 532
Investeringar	126 624	204 359	130 059	206 086
Aktivering av investeringsprojekt	-62 514	-127 600	-62 514	-127 600
Redovisat värde vid årets slut	108 842	185 600	128 532	207 018
<i>Investeringsprojekt aktiveras när anläggningen tas i bruk</i>				
Årets förändringar				
<i>Immateriella tillgångar</i>				
Redovisat värde vid årets början	1 035	8 195	1 035	8 195
Investeringar	8 365	-	8 365	-
Redovisat värde avyttringar och uttrangerade anläggningar	-	-	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	-1 205	-2 176	-1 205	-2 176
Övriga förändringar	-	-	-	-
Redovisat värde vid årets slut	8 195	6 019	8 195	6 019
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>				
Redovisat värde vid årets början	784 639	798 007	1 235 645	1 258 655
Investeringar	-	7 098	-	32 814
Aktivering pågående projekt	52 400	92 978	81 476	99 536
Redovisat värde avyttringar och uttrangerade anläggningar	-	16 075	-6 790	16 075
Nedskrivningar	-	-	-	-
Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	-39 032	-42 286	-51 363	-55 377
Övriga förändringar	-	-	-	-
Redovisat värde vid årets slut	798 007	871 873	1 258 968	1 351 703
<i>Maskiner och inventarier</i>				
Redovisat värde vid årets början	33 324	27 953	34 976	29 325
Investeringar	1 750	3 110	1 921	3 110
Aktivering pågående projekt	-	-	-	-

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Redovisat värde avyttringar och utrangerade anläggningar	-9	-	-9	-411
Nedskrivningar	-	-	-	-
Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar	-7 112	-5 950	-7 563	-6 086
Redovisat värde vid årets slut	27 953	25 113	29 325	25 938
<i>Pågående ny-, till- och ombyggnad</i>				
Redovisat värde vid årets början	44 732	108 842	60 987	128 532
Rättning av tidigare års investeringsprojekt	-	-	-	-
Investeringar	126 624	204 359	130 059	206 086
Aktivering av investeringsprojekt	-62 514	-127 600	-62 514	-127 600
Redovisat värde vid årets slut	108 842	185 600	128 532	207 018
Totalt:				
Immateriella anläggningar	8 195	6 019	8 195	6 019
Materiella anläggningar	934 802	1 082 038	1 416 824	1 578 943
Investeringar	118 260	204 359	151 019	231 662
Avskrivningar	-48 654	-50 412	-61 508	-63 834
Aktivering av tidigare års investeringsprojekt	-62 514	-127 600	-62 514	-127 600
Utrangering/försäljn. och rättning tidigare års investeringsproj	-4	-8 887	-6 793	-8 887
Taxeringsvärde mark och byggnad				
<i>Underlag för fastighetsavgift</i>				
Småhus	6 658	6 829	18 711	6 829
Hyreshus bostäder	2 434	2 486	591 649	591 320
Tomt för småhus, småhus under uppförande	11 154	743	11 154	743
Tomt för hyreshus, bostäder under uppförande	3 950	27 350	3 950	27 350
Hyreshus lokaler	9 585	9 585	14 238	14 238
Industrienhet tomtmark	837	837	1 760	837
S:a taxeringsvärde mark och byggnad	34 618	47 830	641 462	641 317
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Ekerö kommun har inga finansiella leasingavtal	-	-	-	-
AB Ekerö Bostäder har inga finansiella leasingavtal	-	-	-	-
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier och andelar</i>	<i>Antalet andelar</i>			
AB Ekerö Bostäder, 556519-3645	10 000	100 %	4 600	4 600
Kommunsamköp AB	9		1	1
FöreningsSparbanken AB	27		1	1
AB VårLjus	625		125	125
Stockholmsregionens Försäkring AB	24 301		2 430	2 430
Roslagsvatten AB	7 187		1 437	1 437
Stockholms Läns Företagarförening	68		1	1
Föreningen Folkets Hus i Färentuna	450		5	5
HBV	4		-	40
S:a aktier och andelar	8 600		8 600	4 041
<i>Långfristiga fordringar</i>				
Lämnade lån till anslutningsavgifter	-	-	-	-
Bostadsrätter	796	764	1 432	1 359
Övriga långfristiga fordringar	-	-	-	-

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
<i>Bidrag till statlig infrastruktur</i>				
Medfinansiering till väg 261	56 331	53 731	56 331	53 731
Periodisering	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
S:a bidrag till statlig infrastruktur	53 731	51 131	53 731	51 131
<i>Medfinansiering till väg 261 periodiseras i 25 år</i>				
<i>S:a långfristiga fordringar</i>	54 527	51 895	55 163	52 490
S:a finansiella anläggningstillgångar	63 127	60 495	59 204	56 530
Not 8. Förråd och exploateringsfastigheter				
<i>Förråd</i>				
Kontorservice	123	127	123	127
S:a förråd	123	127	123	127
<i>Exploateringsfastigheter</i>				
Kostnader runt exploateringsverksamhet	1 378	-3 113	1 378	-3 113
S:a exploateringsfastigheter	1 378	-3 113	1 378	-3 113
S:a förråd och exploateringsfastigheter	1 501	-2 986	1 378	-2 986
Not 9. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	13 374	14 918	14 136	15 413
Diverse kortfristiga fordringar	106 369	15 818	106 630	15 818
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36 389	71 000	37 104	71 357
-varav preliminär fastighetssavgift och slutavräkning skatteintäkter	21 249	35 062	21 249	35 062
S:a kortfristiga skulder	156 132	101 735	157 870	102 587
Not 10. Kassa och bank				
Plusgirot/bankgirot	-38	-3	-38	-3
Swedbank	2 686	1 104	2 686	1 104
Nordea	33 215	59 261	35 404	87 024
S:a kassa och bank	35 863	60 362	38 052	88 125
Not 11. Eget kapital				
Årets resultat	46 810	52 005	56 877	80 860
Resultatutjämningsreserv	21 300	26 300	21 300	26 300
Övrigt eget kapital	367 789	409 599	393 342	445 219
-varav medel resultatöverföring produktionen	6 825	9 312	6 825	9 312
-vara övrig reservering	29 365	41 439	29 365	41 439
Utgående balans eget kapital	435 900	487 904	471 519	552 379
Varav eget kapital balansenheter Avfall				
Ingående balans eget kapital	0	0		
Årets resultat	-30	-454		
Omfört till/från förutbetalda intäkt ¹	30	454		
Utgående balans eget kapital Avfall	0	0		

1 Överuttag av brukningsavgifter skall återföras till avfallskollektivet inom en tre års period. Överuttaget är bokförd som förutbetalda intäkt

Balanskravsanalys	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat enligt resultaträkning	37 203	23 741	51 741	46 810	52 005
-Avgår försäljning anläggningstillgång	-28 809	-9 370	-9 834	-11 936	-6 933
Ingående balans Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-12 000	-21 300
- Årets uppbyggnad	-	-	-12 000	-9 300	-5 000
+ Årets disponering	-	-	-	-	-
Utgående balans Resultatutjämningsreserv	-	-	-12 000	-21 300	-26 300
Ingående balans Pensonsreserv	-23 000	-13 221	-13 221	-565	-565
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-	-8 000
+ Årets disponering	9 779	-	12 656	-	-
Utgående balansPensionsreserv	-13 221	-13 221	-565	-565	-8 565
Ingående balans Infrastruktursatsning	-16 000	-16 000	-16 000	-20 000	-20 000
- Årets uppbyggnad	-	-	-4 000	-	-
+ Årets disponering	-	-	-	-	-
Utgående balans Infrastruktursatsning	-16 000	-16 000	-20 000	-20 000	-20 000
Ingående balans Underhållsåtgärder	-30 000	-19 202	-3 749	-	-
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-	-
+ Årets disponering	10 798	15 453	3 749	-	-
Utgående balans Underhållåtgärder	-19 202	-3 749	0	-	-
Ingående balans fastighetsunderhåll, vackrare Ekerö, utemiljö	-	-	-	-9 000	-1 500
- Årets uppbyggnad	-	-	-9 000	-1 500	-
+ Årets disponering	-	-	-	9 000	1 500
Utgående balans fastighetsunderhåll, vackrare Ekerö, utemiljö	-	-	-9 000	-1 500	-
Ingående balans Badplatser och simskolor	-	-	-	-	-1 500
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-1 500	-
+ Årets disponering	-	-	-	-	1 215
Utgående balans Badplatser och simskolor	-	-	-	-1 500	-285
Ingående balans Skolsatsning	-	-	-	-1 000	-3 800
- Årets uppbyggnad	-	-	-1 000	-3 800	-
+ Årets disponering	-	-	-	1 000	2 211
Utgående balans Skolsatsning	-	-	-1 000	-3 800	-1 589
Ingående balans Sommarjobb 2016	-	-	-	-	-
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-	-900
+ Årets disponering	-	-	-	-	-
Utgående balans Sommarjobb 2016	-	-	-	-	-900
Ingående balans Integrationssatsning	-	-	-	-	-2 000
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-2 000	-
+ Årets disponering	-	-	-	-	-
Utgående balans Integrationssatsning	-	-	-	-2 000	-2 000
Ingående balans Framtidsutveckling	-	-	-	-	-
- Årets uppbyggnad	-	-	-	-	-8 100
+ Årets disponering	-	-	-	-	-
Utgående balans Framtidsutveckling	-	-	-	-	-8 100
Balanskravsresultat	28 971	29 824	32 312	26 774	28 000

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 12. Avsättningar				
<i>Avsättning till pensioner</i>				
Pensionsbehållning	315	298	315	298
Förmånsbestämd ÅP	112 820	111 308	112 820	111 308
Särskild avtalspension	4 719	4 858	4 719	4 858
Pension till efterlevande	834	845	834	845
PA-KL pensioner	8 163	15 074	8 163	15 074
Garanti- och visstidspensioner	329	161	329	161
S:a pensionsavsättning	127 180	132 544	127 180	132 544
Särskild löneskatt på avsättning pensioner	30 915	32 156	30 915	32 156
S:a pensionsavsättning inkl särskild löneskatt	158 095	164 700	158 095	164 700
<i>Årets förändring avsättning pensioner</i>				
Ingående avsättning	114 993	121 765	114 993	121 765
Nya förpliktelser under året	10 093	14 403	10 093	14 403
-varav nyintjänad pension	7 958	7 300	7 958	7 300
-varav ränte och basbeloppsuppräkning	1 445	2 030	1 445	2 030
-varav pension till efterlevande	-	238	-	238
-övrig post	-112	-94	-112	-94
Årets utbetalningar	-3 321	-3 624	-3 321	-3 624
S:a utgående avsättning	121 765	132 544	121 765	132 544
Aktualiseringsgrad	89%	91%	89%	91%
<i>Övriga avsättningar</i>				
Statligt infrastrukturbidrag väg 261	65 000	65 000	65 000	65 000
Uppskjuten skatt	-	-	14 430	17 798
S:a övriga avsättningar	65 000	65 000	79 430	82 798
S:a totala avsättningar	223 095	229 700	237 525	247 498
Not 13. Långfristiga skulder				
Checkräkningskredit	-	-	-	-
<i>Låneskuld</i>				
Ingående låneskuld	374 328	316 444	793 128	728 044
Lån m. förfall inom 12 månader överfört till kortfristigt skuld	-141 536	-166 490	-143 936	-168 890
Nyupplåning under året	-	-1 490	-	-1 490
Årets amorteringar	-57 792	1 536	-60 192	3 936
S:a låneskuld	175 000	150 000	589 000	561 600
<i>Förutbetalda anslutningsavgifter</i>				
Ingående balans förutbetalda anslutningsavgifter	95 636	-	95 636	-
Årets förutbetalda anslutningsavgifter	625	-	625	-
Årets periodiserade anslutningsavgifter	-714	-	-714	-
Övergång till Rolslagsvatten AB	-95 547	-	-95 547	-
S:a anslutningsavgifter	0	-	0	-
<i>Förutbetalda investeringsbidrag</i>				
Ingående balans förutbetalda investeringsbidrag	661	622	661	622
Årets periodiserade investeringsbidrag	-39	-39	-39	-39
S:a investeringsbidrag	622	583	622	583
S:a långfristiga skulder	175 000	150 583	589 622	562 183

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 14. Kortfristiga skulder				
Banklån med förfall inom 1 år	141 536	166 490	143 936	168 890
Leverantörsskulder	78 508	108 687	84 883	118 268
Personalens skatter och avgifter	20 701	22 435	21 125	22 486
- varav källskatt	9 183	9 876	9 347	9 876
- varav arbetsgivaravgifter	11 518	12 559	11 778	12 579
Övriga kortfristiga skulder	2 348	1 087	2 412	9 116
Förutbetalda intäkter	15 529	33 759	20 964	37 812
Upplupna kostnader	106 380	107 017	109 659	110 585
varav:				
- övertidsskuld	1 516	1 770	1 516	1 770
- semesterlöneskuld	24 728	26 556	25 049	26 826
- räntekostnader	1 088	865	2 259	1 777
- pensionskostnader	21 347	22 725	21 539	22 954
- särskild löneskatt	5 179	5 513	5 225	5 568
S:a kortfristiga skulder	365 002	439 475	382 979	467 157
Not 15. Borgensåtagande				
<i>Kommunägda företag</i>				
Roslagsvatten AB	35 000	165 000	35 000	165 000
AB Ekerö Bostäder	431 400	429 000	-	-
S:a kommunägda företag	431 400	594 000	35 000	165 000
<i>Föreningar</i>				
Övriga föreningar	-	-	98	109
Mälare Ridklubb	940	852	940	852
S:a föreningar	940	852	1 038	961
S:a kommunägda bolag och föreningar	432 340	594 852	36 038	165 961
<i>Egna hem och småhus</i>				
SBAB	414	313	414	313
Bostadskreditnämnden	833	-	833	-
S:a egna hem och småhus	1 247	313	1 247	313
Not 16. Pensionsförpliktelser inom linjen				
Ingående balans ansvarsförbindelse	394 482	376 609	394 482	376 609
Ränteuppräknig	4 040	4 020	4 040	4 020
Basbeloppsuppräknig	141	2 709	141	2 709
Utbetalningar	-15 240	-16 094	-15 240	-16 094
Aktualisering	-1 290	-1 944	-1 290	-1 944
Bromsen	-1 595	-	-1 595	-
Övrig post	-3 928	-22	-3 928	-22
S:a pensionsförpliktelser	376 609	365 277	376 609	365 277
Särskild löneskatt för pensionsförpliktelser	91 365	88 616	91 365	88 616
S:a Särskild löneskatt för pensionsförpliktelser	91 365	88 616	91 365	88 616
Visstidspension för förtroendevalda politiker	823	-	823	-
Särskild löneskatt på visstidspension	200	-	200	-
S:a Visstidspension för förtroendevalda politiker	1 022	-	1 022	-
<i>Förändrade avtal från 2015</i>				

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 17. Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	47 353	50 412	60 207	63 834
Periodiserade anslutningsavgifter	-714	-	-714	-
Periodisering av bidrag till statlig infrastruktur	2 600	2 600	2 600	2 600
Årets pensionsavsättning	6 772	5 312	6 772	5 312
Särkild löneskatt på årets pensionsavsättning	1 704	1 293	1 704	1 293
Aktuell skatt från obeskattade reserver	-	-	2 790	9 517
S:a justering av ej lividitetspåverkande poster	57 715	59 617	73 359	82 556
Not 18. Ökning/minskning av förråd och exploateringsfastigheter				
<i>Ökning (-), Minskning (+)</i>				
Lager kontorservice	39	4	39	4
Exploateringsfastigheter	-1 092	4 483	-1 092	4 483
S:a ökning/minskning av förråd och Exploateringsfastigheter	-1 053	4 487	-1 053	4 487
Not 19. Ökning/minskning korfristiga fordringar				
<i>Ökning (-), Minskning (+)</i>				
Kundfordringar	29 146	30 179	28 553	-2 516
Övriga fordringar	-23 625	3 451	-23 321	91 504
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 782	18 867	17 610	-33 705
S:a ökning/minskning kortfristiga fordringar	23 303	54 397	22 842	55 283
Not 20. Ökning/minskning korfristiga skulder				
<i>Ökning (+), Minskning (-)</i>				
Leverantörsskulder	24 159	30 179	24 225	33 385
Övriga skulder	762	3 451	-302	1 495
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9 651	18 867	12 275	17 774
S:a ökning/minskning kortfristiga skulder	34 572	52 497	36 198	52 654
Not 21. Försäljning och anskaffning av finansiella tillgångar				
försäljning bostadsrätter	224	32	224	74
S:a försäljning och anskaffning av anläggningstillgångar	224	32	224	74
Not 22. Minskning av långfristiga fordringar				
Amortering av utlämnade lån anslutningsavgifter	674	-	674	-
S:a Minskning av långfristiga fordringar	674	-	674	-
Not 23. Amortering av skuld				
Checkräkningskredit	-	-	-	-
Nordea	-	-	-	-2 400
SEB	-50 000	-	-52 400	-
Handelsbanken	-	-	-	-
Swedbank Hypotek AB	-7 792	-1 536	-7 792	-1 536
S:a ökning/minskning av långfristiga skulder	-57 792	-1 536	-60 192	-3 936
Not 24. Ökning av långfristiga fordringar				
	-	-	-	-

tkr	Kommun		Koncern	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 25. Nyupptagna lån				
Nyupptagna lån	-	1 490	-	1 490
S:a Nyupptagna lån	-	1 490	-	1 490
Not 26. Ökning av förutbetalda anslutningsavgifter				
Årets anslutningsavgifter	625	-	625	-
Direktbokfört resultat	-474	-	-474	-
S:a ökning av förutbetalda anslutningsavgifter	151	0	151	0
Not 27. Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Medfinansiering av väg 261	-	-	-	-
S:a utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-	-	-	-
Not 28. Förutbetalda investeringsbidrag				
Årets investeringsbidrag	661	622	661	622
upplösning av investeringsbidrag	-39	-39	-39	-39
S:a Förutbetalda investeringsbidrag	622	583	622	583

Driftredovisning

Budgettitlar, tkr inkl interna transaktioner	Avvik 2015 netto	Budget 2015 netto	Utfall 2015 netto	Intäkter	Kostnader	2014 utfall	2014 avvik
Barn- och utbildningsnämnd *)	11 843	-728 800	-716 957	62 928	-779 885	-690 837	10 543
Kommunal förskola/skola	2 333	0	2 333	514 990	-512 657	2 375	2 375
Socialnämnd	11 707	-471 620	-459 913	74 513	-534 426	-428 441	23 294
Kultur- och fritidsnämnd	469	-35 600	-35 131	834	-35 965	-34 559	101
Byggnadsnämnd	12	-6 520	-6 508	16 255	-22 763	-6 208	12
- Bostadsanpassning	181	-3 250	-3 069	0	-3 069	-2 967	-67
Miljönämnd	128	-2 820	-2 692	3 313	-6 006	-3 091	-201
Tekniska nämnden *)	-2 809	-15 670	-18 479	173 605	-192 084	-26 405	-10 865
Tekniska nämnden - Avfall	0	0	0	27 167	-27 167	0	0
Central politisk organisation	1 827	-11 765	-9 938	0	-9 938	-10 030	410
Revisionen	89	-1 055	-966	0	-966	-891	137
Överförmyndaren	598	-1 795	-1 197	615	-1 812	-1 432	323
<i>Kommunstyrelsen:</i>							
- Kommunledningskontor	1 838	-71 970	-70 132	9 194	-79 326	-63 563	982
- Brandförsvaret	17	-22 800	-22 783	0	-22 783	-22 267	-14
- Gem medlemsavgifter Ekerö	226	-1 685	-1 459	0	-1 459	-1 433	72
- Gem. avräkningskonton	7 668	3 800	11 468	227 575	-216 107	-317	-6 817
- Infrastrukturbidrag statlig	0	-2 600	-2 600	0	-2 600	-2 600	0
- Budgetmarginal	4 022	-6 458	-2 436	0	-2 436	-3 689	-539
- Reavinst försäljningar	-1 425	20 000	18 575	18 629	-55	24 262	4 262
- Produktionsorganisation	3 204	0	3 204	285 727	-282 523	-3 704	-3 704
Utrangering	-8 887		-8 887		-8 887		
Summa	33 042	-1 360 608	-1 327 568	1 415 345	-2 742 913	-1 275 797	20 303

I utfall 2015 Barn- och utbildningsnämnden 1,2 mnkr och Tekniska nämnden 3,7 mnkr ingår ianspråktagande av öronmärkt eget kapital för särskilda satsningar enligt Kommunfullmäktiges beslut i samband med behandling av årsredovisning 2014. I utfall 2014 ingår för nämnderna 1 mnkr respektive 9 mnkr.

Externa utförare Socialnämnden

Utförare	Verksamhet
Mälardalarnas Hemtjänst AB	Hemtjänst
Mälare Omsorg	Hemtjänst
Proffssystem i Sthlm AB	Hemtjänst
Adeo Care AB	Hemtjänst
Vardaga AB	Särskilt boende
Ekerö Medicinsk Fotvård	Medicinsk fotvård
Tinas Medicinska Fotvård	Medicinsk fotvård
Ban's Fotvård	Medicinsk fotvård
Frösunda LSS	Boende LSS
Nytida AB	Boende LSS
Föreningen Lugnet	Boende LSS
Föreningen Lugnet	Daglig verksamh. LSS

Utförare	Verksamhet
Adeo Care AB	Boendestöd
Psykologmottagning S Khilström	Familjerådgivning
Accord Familjerådgivning HB	Familjerådgivning
City Psykologhus	Familjerådgivning
Psykoterapimott. Samtalshuset Mälardalen AB	Familjerådgivning
Framnäsgruppen AB	Familjerådgivning
AB Söderstöd familjerådgivning	Familjerådgivning
Parrådgivarna i Sverige AB	Familjerådgivning
Byrån f parrådgivning o psykoterapi BFP HB	Familjerådgivning
Soultime Familjebehandling	Familjerådgivning
Attendo Individ och Familj AB	Asyl-/Uppehållsboende

Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sett.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande i. Den 1 maj 2014 gick VA-verksamheten över till Roslagsvatten AB där Ekerö kommun äger 13,6 procent av aktiekapitalet. Kommunkoncernens medlemmar och ägandeandelar framgår i stycket koncernredovisning i förvaltningsberättelsen. Avseende rekommendation 8.2 – Sammanställd redovisning i årsredovisning finns information om externa utförare som Socialnämnden har överlämnat vården till.

AB Ekerö Bostäders bokslutsdisposition för aktuellt år att i koncernbokslut upptas till 22 procent som skatt.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande post betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar, samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och periodiserar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. När det gäller gatukostnadsersättningar har ingen ersättning inkommit under 2015.

Kostnader

Avskrivningar - Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbete görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider - Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 75 år. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, t ex vid verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar.

Avskrivningsmetoder - Från och med 2014 har komponentavskrivning påbörjats att tillämpas. Under 2015 har alla nya aktiveringar, avseende fastigheter komponentavskrivits. Linjär avskrivning i övrigt. Under 2016 fortsätter arbetet kring komponentavskrivning även för befintliga anläggningar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande eller innehav med minst ½ prisbasbelopp och gäller gemensamt för materiella och immateriella tillgångar.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt RIPS07 och SAF.

Politiska förtroendevalda omfattas av OPF-KL, det gäller för nya förtroendevalda som har tillträtt efter valet 2014 och ingår i beräkningen av pensionsåtagande som avsättning. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas om avsättning när det är troligt att de kommer leda till utbetalningar. Avtal som ännu inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Säkringsdokumentation

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings Rekommendation 21 Redovisning av derivat och säkringsredovisning avser denna säkringsdokumentation att redogöra för Ekerö kommuns syfte med säkringen, vilken som är den säkrade risken och den säkrade posten samt de säkringsinstrument som används. Vidare beskrivs säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumenten samt en beskrivning av hur kommunen avser bedöma säkringsförhållandets effektivitet. Som en del av Ekerö kommuns ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

- **Syfte med säkringen**

Kommunen har en skuld. Denna består bland annat av ett flertal lån som löper med rörlig ränta 3M Stibor. Kommunen vill begränsa exponeringen mot risken i rörlig ränta. Kommunen har därför ingått ränteswappar. Genom ränteswapparna betalar kommunen en fast ränta och erhåller 3M Stibor. Att delvis ta bort denna risk överensstämmer med kommunens målsättning i befintlig finanspolicy om en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

- **Säkrad risk**

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i marknadsräntan.

- **Säkrad post**

Framtida betalningar av rörlig ränta hänförliga till:

1. befintlig skuld enligt nedan tabell
2. mycket sannolika framtida betalningar av rörlig ränta, under perioden från och med lånens förfallodag till och med ränteswapparnas förfall, som uppstår vid refinansiering av ovan skuld.

Bank	Lån (ref nr)	Nominellt belopp	Förfall	Basränta
Nordea	39788655270	50 000 000	2018-10-15	Stibor 3m
SEB	9497882	20 000 000	2016-01-15	Stibor 3m
SEB	9508462	20 000 000	2017-12-18	Stibor 3m
SEB	9499635	20 000 000	2016-03-14	Stibor 3m
SEB	9502312	20 000 000	2016-05-30	Stibor 3m
Handelsbanken	660553627	20 000 000	2016-06-30	Fast ränta
Handelsbanken	15-177615-112354	20 000 000	2020-09-18	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-50570	20 000 000	2017-12-15	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-50571	20 000 000	2018-12-17	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-50569	25 000 000	2016-12-15	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-976273	30 000 000	2016-12-16	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-134270	20 000 000	2018-12-17	Stibor 3m
Handelsbanken	15-177615-986779	20 000 000	2017-02-14	Stibor 3m
Nordea	39788701841	1 490 000	2016-01-05	Fast ränta
Nordea	39788632467	10 000 000	2016-12-16	Stibor 3m
		316 490 000		

- **Säkringsinstrument**

Nedan säkringsinstrument har kommunen ingått för att hantera risken i den säkrade posten ovan.

Ränteswap

Ränteswappar genom vilken kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Kommunen betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider kommunens ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar på balansdagen (220 mnkr/316,5 mnkr) av den säkrade posten.

Ränteswap (ref nr)	Nominellt belopp	Start	Förfall	Betalar (%)
798661	50 000 000	2008-10-15	2018-10-15	5,54
945686	45 000 000	2010-09-20	2020-09-21	3,93
1149714	40 000 000	2010-06-16	2032-09-20	3,66
	135 000 000			

Förlängningsbar swap

Förlängningsbara ränteswappar genom vilken kommunen erhåller Stibor 3M och betalar fast ränta. Kommunen betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider kommunens ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar en del (85 mnkr/316,5 mnkr) av den säkrade posten. Om löptiden på swapparna förlängs görs detta till en känd räntenivå enligt tabellen nedan. Om de förlängningsbara swapparna blir förlängda kommer detta inte att resultera i förväg okända och för kommunen negativa marknadsvärdesförändringar.

Ränteswap (ref nr)	Nominellt belopp	Start	Förfall	Betalar (%)	Möjlig förlängning	Ränta vid förlängning (%)
1255412	40 000 000	2009-03-23	2016-09-19	3,70	2022-09-19	3,95
1149715	45 000 000	2010-09-20	2017-09-19	3,93	2022-09-19	3,93
	85 000 000					

- **Redovisning**

Räntekupongerna på swapparna redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swapparna.

- **Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet**

Den säkrade posten består av lån med basränta Stibor 3M plus en separat specificerad kreditmarginal. Ränteomsättningarna på säkrad post kommer alltid att väljas med ett intervall om maximalt 3 månades avvikelse (normalt ingen avvikelse) från den rörliga ränta som erhålls i säkringsinstrumentet.

Förhållandet mellan marknadsräntan i de säkrade posterna och Stibor 3M i swappen är således den ekonomiska relationen mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Att ta bort denna risk genom att betala en fast ränta i swappen överensstämmer med kommunens målsättning om en jämn och stabil räntekostnad över tiden. Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdagen genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Under mandatperioden 2011-2014 var en del av det finansiella målet att sänka låneskulden. Låneskulden har under perioden reducerats med över 150 mnkr varav under 2014 med 58 mnkr och målet är nått. En följd av amorteringen av låneskulden är att 69,5 procent av låneportföljen säkras i säkringsinstrument. Bedömning av att inom överskådlig tid kommer inte nuvarande lån amorteras av ytterligare, utan snarare talar likviditetsbedömning och planerad investeringsnivåer för behov av nyupplåning. En ränteswap förfaller under hösten, 2016-09-19 om 40 mnkr. De av banken förlängningsbara swapparna är möjliga att omförhandla till annan ränta och utan ensidig förlängning men "till priset" av framflyttning i tid av förfalldatum.

Ekerö kommuns finanspolicy är under revidering, där det tydlig ska finnas klara riktlinjer för säkringsinstrument och olika bindningstider för ränta och kapital.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar. Materiella anläggningstillgångar, såsom mark, byggnader, tekniska anläggningar och inventarier. Finansiella anläggningstillgångar, andelar i koncern- och intresseföretag, andra långfristiga värdepappersinnehav och fordringar.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen.

Balanslikviditet, mått på kommunens kortsiktiga finansiella handlingsutrymme. Omsättningstillgångar ställs i relation till kortfristiga skulder. 120 procent anses vara minimivärde.

Bruttoomsättning, summa verksamhetens bruttokostnader, avskrivningar och finansiella kostnader

Betalningsdagar, antalet ger information om hur länge kommunens likviditet räcker för att finansiera externa utgifter om inga inkomster inkommer till kommunen.

Derivat, är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. De vanligaste derivaten är optioner, terminer och swappar. Kännetecknet för finansiella derivat är att de är kopplade till en viss händelse i framtiden. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till en underliggande tillgång.

Eget kapital, skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella intäkter består av utdelning på värdepapper, ränteintäkter och räntebidrag.

Finansiella kostnader är räntedel i årets pensionskostnader och ränta på skulder till kreditinstitut.

Finansnetto, skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader.

Kassaflödesanalys visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet mm har påverkat likvida medel.

Kassalikviditet, mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. Kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar, kassa och bank ställs i relation till kortfristiga skulder. 100 procent anses vara ett minimivärde. Då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år från bokslutsdagen.

Långfristiga skulder förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdagen.

Miljoner kronor, förkortning mnkr enligt Språkrådets rekommendation

Miljarder kronor, förkortning mdkr enligt Språkrådets rekommendation

Nettokostnader, kostnader minus intäkter

Nettokostnadsandel, andel av skatteintäkter som används för att finansiera verksamhetens kostnader.

Omsättningstillgångar, likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd, lager och exploateringsfastigheter samt kassa och bank.

Punkt är en hundraedels procentenhet. 100 punkter är lika med 1 procent. Begreppet används för att referera till små förändringar i t ex räntor.

Reporänta är den ränta som marknadens banker kan låna eller placera till i Riksbanken på sju dagar. Förändringar i reporäntan är direkt effekt på marknadsräntorna och kallas därför ofta styrränta.

Resultaträkningen visar årets resultat och hur de uppkommit.

Rörelsekapitalet är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Självfinansieringsgrad, beskriver hur stor del av kommunens intäkter som blir kvar att finansiera årets investeringar med.

Skattekraft, antal skattekronor per invånare.

Soliditet, eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Visar hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Stibor är en daglig referensränta som beräknas som ett genomsnitt av de räntor som bankerna ställer till varandra för utlåning i svenska kronor.

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två partner på ett underliggande lån. En ränteswap är ett exempel på swapavtal där en aktör lånar till fast ränta (ex bunden ränta i 5 år) kan vilja byta ränteflöde med en annan aktör som lånar till rörlig ränta. I stället för att teckna sig direkt för lån till fast respektive rörlig ränta.